ink

internet kalauz

V. ÉVFOLYAM 12. SZÁM 2000. DECEMBER

Alapítva 1996

Nem waplárma

Nyírő András – a jövő története

A MIKULÁS SZAKÁLLA

A virtuális Santa Claus Village

CALISTA= A LEGSZEBB

Twiggy óta a legsoványabb világsztár

WWW.JATEK.HU

MANGÓBAN NYOMULUNK

V+V+V=VIVENDI

AZ E-MAIL GRAFOLÓGIÁJA

WEBCICUSKÁK

PRÍM
www.prim.hu

ÁRA 336 Ft • ELŐFIZETŐKNEK 270 Ft

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN

3 nyugodt év, 2 megbízható termék, 1 könnyű döntés

A hp új vállalati számítógépe, a vectra vl400 a szokásos

1 helyett most 3 év helyszíni garanciával kapható.

Akció! Amennyiben a LaserJet 1100 és 1100A nyomtatóinkat

2000 december 31-ig vásárolja meg, a megszokott

1 év helyett 3 év garanciát vállalunk.

i n v e n t

*A 3 év garancia igénybevételének nem feltétele a készülékek együttes vásárlása. A garanciális szolgáltatást a vectra vl400 esetében helyszínen, míg a LaserJet 1100 és a LaserJet 1100A esetében szakszervizeinkben teljesítjük. A 3 éves garanciát a hp LaserJet 1100 és 1100A esetében csak a hivatalos forgalmazóktól 2000. december 31-ig vásárolt készülékekre tudjuk biztosítani.

(1) 382 11 11 | www.hp.hu

hp vectra vl400: Intel® Pentium® III Processzor 866 MHz › 15 GB vagy 10 GB merevlemez › 128MB vagy 64 MB memória › 3Com 10/100Base-TX LAN hálózati kártya › Intel® 815 video › 16-bit sztereó hang › Windows NT 4.0 vagy Windows 2000

Csak tartsa meg, márki! Belehimeztem az e-mail címem.
Vass Mihály, 2000

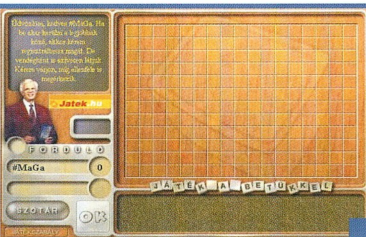
oldala ink

internet kalauz

V. ÉVFOLYAM 12. SZÁM 2000. DECEMBER

Az internet legmodernebb technológiáit felvonultató site, az egyik legrégebbi cél szolgálatában. Talán ennyivel lehet a legrövidebben jellemezni a www.jatek.hu címen elérhető honlapot.

Jatek.hu – 14. oldal

Médium a médiumban. Vagy hogy van ez? Van értelme olyan szolgáltatást felpakolni az internetre, amelyik alapesetben a nagyközönség számára sokkal könnyebben, gyorsabban és nem utolsósorban olcsóbban elérhető?

Egyszer használatos honlap – 24. oldal

Vajon mi lehetett az, ami mindannyiunk kedvenc reménybeli internet-felügyelőnőjének olyannyira szúrta a szemét? Hát persze, mi lenne más, mint a világháló vitathatatlanul legnépszerűbb és legnagyobb forgalmú piaca, az erotika.

Webcicuskák – 40. oldal

Amikor a karácsonyi előkészületekből már csak az ünnepekre szánt ruhák kiválasztása van hátra – na, akkor esik igazán kétségbe az átlagos nőnemű halandó.

Magazin/butik – 49. oldal

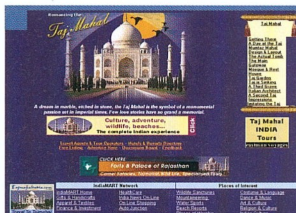
internet kalauz

V. ÉVFOLYAM 12. SZÁM **2000. DECEMBER**

Az extrém sportokon belül is extrém kategória a búvárfotósoké. A műfaj képviselői külön csoportot alkotnak a fényképészszakmán belül, és saját világbajnokságot is rendeznek.

Sportoldalaink – 57. oldal

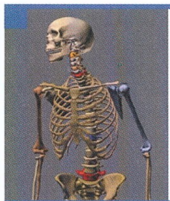
A legképtelenebb ötlet kétségtelenül Lord William Bentincktől származott, aki nemes egyszerűséggel darabokra akarta szedni az épület márványfalát, hogy majd jó áron eladhassa Angliában.

Barangolásaink – 65. oldal

A Sors szimfóniával indultunk volna, majd bejön Kóbor, és egyperces néma felállást kér a rendszerváltás tiszteletére. Biztos, hogy szem nem marad szárazon ott, ahol gyakorlatilag a szabadság kezdődött: az ember kiment a tranzitba, és szabadnak érezte magát.

Benkő Laci – a kifutón is befutott 72. oldal

Személyiségünk kialakulásában minden élmény, szép pillanat, fájdalom és csalódás benne van. Vajon tudományos értelemben dokumentálható és tárolható mindez?

Netizenek – 95. oldal

ink
internet kalauz
AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN

Alapítva: 1996.
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ:
Vértes János Andor

KIADJA:
Prím Communications & Média Rt.
1119. Budapest, Keveháza u. 1-3.
Telefon: (36-1) 371-2230
E-mail: ikalauz@prim.hu
URL: http://prim.hu
http://www.prim.hu/ikalauz/

FELELŐS KIADÓ:
Szabó Hédy
hszabo@prim.hu

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:
Vértes János Andor
jvertes@prim.hu

FŐSZERKESZTŐ:
Bodansky György
bodansky@prim.hu

MŰVÉSZETI VEZETŐ:
Kemény Zoltán
kaazee@prim.hu

Egy lapszám ára 2001-ben: **392 Ft**
Előfizetéssel: 270 Ft
Előfizetési díj egy évre: 2970 Ft

Megrendelhető a Kiadónál, e-mailben, levélben vagy faxon, valamint a prim.hu weboldalról kiindulva az online INK-megrendelőlap kitöltésével.

Hirdetéstarifák: megtalálható a prim.hu legalsó soráról kiindulva.

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban.

Hirdetési vezető:
Henger Ágnes
06-20-9343-077; 06-30-9840-221
henger@prim.hu

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió

Nyomás:
Regia Rex Nyomda
8000 Székesfehérvár,
Alba Ipari Zóna
Tel.: 06-22-328-505

Terjeszti:
Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.
Magyar Posta Rt.
Hírlapüzletági Igazgatóság

HU ISSN 1219-9001

DECEMBERI SZÁMUNK HIRDETŐI

A Prím a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja, az INK példányszámát a MATESZ auditálja.

A magazint rendszeresen szemlézi az »OBSERVER« Budapest Médiafigyelő Kft.

Kedves Olvasó ink

NapjaINK és lapjaINK

Irigylem Bodansky Gyurit, az új Internet Kalauz, az INK főszerkesztőjét!

Tudom, nem illik ilyen nyíltan bevallani az érzelmeket, amikor az ember továbbadja a stafétabotot, de aki kezébe veszi ezt az újságot, és esetleg leveszi a polcról a korábbiakat, maga is tudja, hogy mi okozza ezt a hirtelen kitört sárgaságot...

● Szó se róla, nem szégyellem én az elmúlt majd' öt év termését, sőt maga Bodansky Gyuri is bevallotta, hogy eddig ő irigyelt engem, hiszen Magyarország első és mindmáig egyetlen internetmagazinjának lehettem alapító főszerkesztője, miközben azért részem lehetett a Business Online, a Prím Online és az egész cég immár tízéves múltját jelentő Monitor létrehozásában s mindennapi működtetésében is...

● Nos, a változások egyikének oka is itt keresendő: az Internet Kalauz – az internetes penetráció növekedésével, az olvasók örömteli szaporodásával (no és a megszépüléssel, a terjedelembővüléssel) – egyre INKább egész embert kíván a szerkesztéshez, miközben a részvénytársasággá átalakuló Prím Kiadó működtetése is egész embert – sőt: egyre több egész embert – kíván; napjaINK, óráINK pedig végesek...

● Első beszélgetéseink egyikén Bodansky Gyuri – akkor még leendő főszerkesztő – így fogalmazott: látszik, hogy ezt a lapot szeretik, akik csinálják, ez a legfőbb érték, amit őrizni kell...

● S látjuk, tudjuk, érezzük: még csak az első általa jegyzett számnál tartunk, de már ő is szereti. Én pedig nem hagyom el az IK-t most sem, amikor már INK lett, mert hát miért is hagyná el az ember azt, akit szeret. Részt kérek a szerkesztőbizottság munkájából, a kiadó egyik vezetőjeként támogatom az új főszerkesztőt abban, hogy hónapról hónapra mind élvezetesebb, olvasmányosabb, szebb, népszerűbb, no és jobb lapjaINK legyenek!

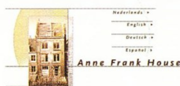
● Váltás? Már csak irigységből sem szívesen nevezném annak... Oldalszámban, esztétikumban, tartalomban megpróbálunk többet adni, és e mellett élő kapcsolatként is eggyel többen állunk olvasóink rendelkezésére...

● Ha mindezt Ön esetleg csak a Prím Online-on olvassa, vagy netán ott sem, biz' isten irigyelheti az INK olvasóit!

Vértes János Andor
jvertes@prim.hu

Jelentés a domainfrontról

Év eleje óta háborog a felső szintű domainnevek eddig nyugodt állóvize. A több irányra is kiterjedő változtatási szándék és tervek messze nem arattak osztatlan sikert. A támogatók és ellenzők, a különböző érdekcsoportok vitájának eredményeképp több kereset is eljutott a különféle bíróságokhoz.
A többnyelvű domainnevek témájában valódi előrelépésként könyvelhető el, hogy a **VeriSign** domainbejegyzésekkel foglalkozó szolgáltatása november 10-ével megkezdte a kínai, japán és koreai írásjeleket használó, **.com** végződésű internetcímek bejegyzését. A sokak által technológiai szempontból igen problémásnak ítélt lehetőség valódi megjelenésére természetesen csak azután kerülhet sor, hogy az Internet Society technikai szakemberei a hivatalos szabályzókkal összhangba tudják hozni a speciális karaktereket **ASCII** kódra váltó megoldást. Véglegesítés esetén rövidesen várható az arab, spanyol és portugál speciális karaktereket használó címek megjelenése is. Arról, hogy az első **ékezetesnév.hu** oldalra mikor látogathatunk el, nem szól a fáma.
A több mint száz új, felső szintű nemzetközi domain javaslatának csupán a negyedét tette komolyabb megfontolás tárgyává az **ICANN**. A céges telefonszám alapján történő azonosítást, elérést lehetővé tevő **.tel** és **.one** nevek bevezetésével lesz talán a legkevesebb probléma, annak ellenére, hogy a pontos megvalósításra többen is teljesen eltérő terveket dédelgetnek. Parázs vita robbant ki a .kids, a gyermekek számára, önálló használatra készített oldalak domainvégződése és a szigorúan felnőtt kategóriát jelölő **.xxx** TDL (top-level domain) kapcsán. Az elképzelést az első esetben azért utasították el, mert hatékony eszköz nem áll rendelkezésre annak ellenőrzésére, hogy valóban gyermekien egyszerű tartalom kapjon csak helyet a .kids oldalakon.
Az **.xxx** végződés-elutasításának oka pedig az volt, hogy a már bejegyzett **.com** és egyéb végződésű oldalakat nem lehet kötelezni a címváltoztatásra, így pedig tisztességtelen előnyhöz jutnának az induló erotikus oldalakkal szemben. Az internetkereskedelemre hivatott oldalak megkülönböztető neve, a **.biz** és **.ebiz** ellen pedig bírósági eljárást indítottak, az indoklás szerint túlságosan könnyen összekeverhető a Belize weboldalait jelentő **.bz** végződéssel.

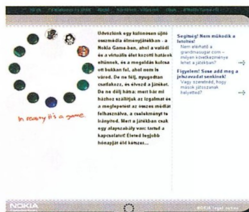

CD-ROM Anna Frank életéről

Berlinben, az Anna Frank Általános Iskolában mutatták be azt a főként oktatási céllal készült CD-ROM-ot, amely Anna Frank életét, a Frank család bujkálását, majd a koncentrációs tábor borzalmait örökíti meg. A felhasználók virtuális látogatást tehetnek a Frank család búvóhelyein, de a nácik második világháborús rémtetteiről is ismereteket szerezhetnek. Az amszterdami Anna Frank Múzeum szakértői által összeállított CD-ROM videórészleteket, történelmi képeket, tanúvallomásokat és interjúkat tartalmaz.
(Az Anna Frank Múzeum honlapja: **www.annefrank.nl.**)

Nokia Game

November 1-jétől egy hónapon át zajlott az első nemzetközi, tizennyolc országban rendezett „összmédia-élményjáték”, a Nokia Game. A jelentkezőknek rendelkezniük kellett internet-hozzáféréssel és mobiltelefonnal, mivel a szabályzatban megadott 29 pontot elfogadó játékosok az interneten, SMS és hangüzenet formájában mobiltelefonon, illetve a televízióból, a rádióból és újságokból kapták a feladatokat, ezek eredményességéről pedig a játék honlapján (**www.nokiagame.com**) győződhettek meg. A feladat szerint egy újságírót kellett segíteni problémáinak megoldásában. A szerepjáték egyetlen győztese fődíjként olaszországi utazást kapott.

Letöltés a mosógépre

Hol vannak már azok az idők, mikor csak a számítógép különféle részegységeinek meghajtóprogramjait töltögethettük le a világhálóról. Az LG legújabb mosógépébe a különféle textíliákhoz igazított és speciális programok tölthetők le a cég honlapjáról. A rendszer sajnos még nem tökéletes, mivel a böngészőprogramot nem az elöltöltős rendszerű masina futtatja, ugyanis saját internetkapcsolattal nem rendelkezik, hanem a gazdi számítógépéből fogadja a soros porton érkező adatokat. Pedig mily pompás lett volna, hogy miután az egyszeri user bepakolja a viseltes cihát, még gyorsan megnézi a levelezését, netán a koszos gatyák sorsának aktuális állapota vizsgálható távfelügyeleti megoldással. A bejelentés arról nem szól, hogy mellékelnek-e vízkőtelenítő segédprogramot a Windows Defrag mintájára.

Illatháló

A DigiScents ugyan nem a spanyol viaszt találta fel az iSmell névre keresztelt eszközzel, hiszen már mások is kísérletet tettek korábban, többféle témában is, a látáson és halláson túl az emberi érzékszervek közül még egynek a bevonására. Az „orrbamászó" internetes eszköz egy USB-csatolón keresztül vezérelve különféle illatanyagokat juttat a hálójáró körötti légtérbe. Felhasználási körének elsősorban a pipere- és élelmiszeripar e-kereskedelmi megoldásait javasolják a készítők, bár az eléggé érdekes, hogy egy parfüm különleges, és mellesleg titkos összetevőinek aromáját miként zsúfolják az illatforrásként szolgáló patronokba.
Mindenesetre az biztos, hogy szó szerint szédületes távlatokat nyit meg a készülék, hiszen akár olyan mezőgazdasági oldal is készíthető, ahol a frissen trágyázott búzamező semmivel össze nem hasonlítható aromájában „gyönyörködhet" a látogató.

Az internetre is szavaztak

**A csöppet szorosra sikeredett USA-beli elnökválasztás a két jelölt fej-fej melletti befutóján túl egy igen egyértelmű győztest már az első napokban megmutatott. Függetlenül attól, hogy a demokraták mellé álltak, vagy a republikánus jelöltért dobogó szívvel járultak az urnákhoz, az amerikaiak letették voksukat az internetes hírszolgáltatók mellett is.
A vezető híroldalak látogatóinak száma átlagosan háromszorosára nőtt a választás napján, egyes szolgáltatások esetében pedig már a választás előtti napon is jelentős forgalomnövekedés volt tapasztalható. Abszolút csúcsot az ABC News weblapja állított fel a választás napjának 366 százalékos látogatószám-növekedési mutatójával. A CNN mennyiségi adatait tekintve ez a választás napján 3 és félmillió látogatót jelentett, a szoros eredmény és a kézi újraszámlálás miatt másnap még ennél is többen, 4 millióan látogattak el az oldalra. Természetesen az összes hírszolgáltató csúcsterheléssel üzemelt, mind az otthoni, mind a cégektől csatlakozó felhasználók tekintetében, a pontos számok viszont igen árulkodóak lehetnek az üzemeltetőknek, a választók információéhsége többet árulhat el a látogatói körükről, mint egy tucat drága közvélemény-kutatás.**

Szabad (web)kikötő

http://www.csepel.hu

Csepel Budapest XXI. kerülete, a pesti bérlakássíkság, a budai villahegyek és a tétényi kastélyfennsík találkozásánál, a főváros legnagyobb szigetén, annak is hideg, északi részén helyezkedik el, az Öreg-Duna és a nem sokkal fiatalabb Soroksári-Duna-ág között.
A városrész körülbelül 86 ezer ember otthona, s noha ezzel az adattal Magyarország egyik legnagyobb városa lehetne, mégsem mindenki ismeri, sőt a budapesti lakosok is csak arra emlékeznek leginkább, hogy valaha ide kellett kibumlizniuk, hogy átvehessék az évekig áhított szocreál autóikat. Itt volt ugyanis valaha a Merkúr autótelepe.
A legtájékozottabbak esetleg azt is tudják, hogy Csepelen egykoron rengeteg gyár működött (zumbeispiel: Weiss Mannfréd, alias Vörös Csepel), és valószínűleg többen hallottak már az 1928-ban átadott szabad kikötőről is. A kerület méltán lehet büszke adottságaira, múltjára, itt volt például az ország első rádióállomása 1914-től. A víz közelségének köszönhetően különlegesen gazdag a sziget növény- és állatvilága is.
A nemrégiben elkészített – a kerületet bemutató –, új honlapon megtalálható fényképek segítségével rövid sétát tehetünk Budapest e kies területén, információkat szerezhetünk a nagy múltú kerülettel kapcsolatban, megtudhatjuk például valamennyi fontos kerületi intézmény telefonszámát, ami azért mégiscsak más, mint a telefonkönyvet lapozgatni. A webkikötő szép megjelenésű, bár még kissé kezdetleges.
Mégis érdemes felkeresni. Hogy pontosan miért, az lapzártáig nem jutott eszembe.

Csiki-Gréczi-Markó-Szalay-Vértes

Comdex-hírcsokor

November közepén az informatikai újságírók tekintélyes hányadának anyagi gondjai támadnak, ugyanis a világ legjelentősebb őszi kiállítását ilyenkor rendezik Las Vegasban, és a Comdexre utazó tollforgatók nem tudnak ellenállni a kiállítás tőszomszédságában sorakozó rulettasztaloknak, félkarú rablóknak... Technikai újdonságok akadnak itt is évről évre, egyre leleményesebb automatákkal zsebelik ki a gyanútlan vándort, e lap keretein belül azonban maradjunk meg azoknál a híreknél, amelyeknek némi közük van az internethez...

A jövő mobilja

A Comdex telefonújdonságai közül elég, ha a Cybirdöt emeljük ki, ebből is mindenki tudni fogja, hogy mit várjunk a holnaptól. A Windows alapú mobiltelefon 640x480-as VGA kijelzővel, Bluetooth-szal, valamit WAP- és webböngészővel rendelkezik.

Míg a zsebszámítógépek 240x320 pixeles kijelzőn jelenítik meg az információkat, a Cybird négyszer nagyobb felületen, színesben teszi ugyanezt. Többek között a nagyobb képernyőnek, a vezeték nélküli kapcsolatokat támogató Bluetoothnak, a 32 MB ROM-nak, a 16 MB RAM-nak és a 64 kbps-os adattovábbítási sebességnek köszönhetően a készülék nagy érdeklődésre tart számot.

Az első P4-es PC

Az Intel Corporation a Comdex Fall 2000 kiállításon mutatta be az első Pentium 4 processzor alapú PC-t, a Deep Forest Concept PC nevű kisméretű prototípust, amelyet a Hewlett-Packarddal közösen fejlesztett ki.

A Deep Forest Concept PC jellemzője a kis helyfoglalású ház, amelynek mérete 260x178x103 mm. Az új PC a csúcstechnológiák kombinációja. A Deep Forest maximálisan kielégíti a vizuális internet grafikus igényeit, támogatja a következő generációs e-business alkalmazásokat, és kezeli a legigényesebb multimédia-alkalmazásokat. Jellemzője a ma kapható legmagasabb szintű számítási teljesítmény, integrálja az AGP 4x-grafikát, a hét USB-bővítőhelyet, a nagyon fejlett energiafelügyeletet és a 10/100 Ethernet hálózati csatolót.

A PC nagyon kis méretű doboza lapjára fektetve (asztali) és élére állítva (mikrotorony) egyaránt használható.

16 millió pixel

Dan Carp, a Kodak elnöke előadási lehetőséghez jutott a Comdexen (ez csak a legnagyobbaknak jár ki, például évek óta Bill Gates nyithatja meg a nagy eseményt). Az előadás show-elemekkel tarkított bevezetővel indult: először parodisták léptek a színpadra, majd a híres Siegfried-Roy művészpáros próbálta nem túl meggyőző előadásával szórakoztatni a közönséget. Ezután egy 100 tagú gyermekkórus elénekelte a True Colors című számot, s végül Dan Carp elkezdte beszédét, amelyben több új digitális termékről és szolgáltatásról tett említést.

Az előadás fő mondanivalója az volt, hogy a fotografikus printerek piacvezetője, a Kodak a jövőben az egész digitálisképelőállítási piacon szeretne főszerepet játszani. Az IDC piackutatói szerint a digitális fényképezőgépek piaca 2000 és 2004 között 74 százalékkal fog növekedni, az ilyen típusú eszközök darabszáma addigra eléri a 44 milliót. Ha tényleg ennyi digitális fényképezőgép kerül majd a felhasználók birtokába, akkor az elkészülő több százmilliónyi vagy milliárdnyi fényképet majd ki is szeretnék valahogy nyomtatni. Ezért a Kodak a fotónyomtatási piacon is nagy erővel kíván részt venni.

A beszéd után, este Carp a ZDNetnek adott interjújában elmondta, hogy a cég 900 millió dollárt (270 milliárd forint) kíván az új kutatásokra és fejlesztésekre fordítani, és ennek az összegnek a háromnegyedét a Kodak digitális fotózási részlege kapja majd. Ezenkívül kiemelte az internetnek a digitális képalkotás fejlődésében játszott fontos szerepét is.

Az újdonságok között megemlített egy rádiófrekvenciás digitális fényképezőgépet, amelyet elég a számítógép közelében lerakni az asztalra, és az vezeték nélkül képes átvinni a tárolt képeket a PC-re. A felbontást illetően kimondott egy iszonyú nagy számot is: 16 millió. Vagyis 16 millió pixel! Az ehhez tartozó masinát ugyan nem láthatta a közönség, de Carp bemutatott egy gyönyörű képet, amelyet egy 16 megapixeles géppel készítettek. A mai átlagos készülékek ennek körülbelül az egyötödére képesek, de a Kodak elnöke szerint jövőre már a kiskereskedelemben is megjelennek az ilyen fantasztikus gépek. Bejelentett egy új, OLED (Organic Light Electric Diode) technológiájú, a mai LCD-kijelzőknél jobb minőséget produkáló displayt is, amelynek fogyasztása szinte elenyésző a ma elterjedt technikákéhoz képest. Az OLED technológia a Kodak tervei szerint öt éven belül 1-5 milliárd dolláros bevételt hozhat majd a cégnek.

Markó Gábor

JÁTÉK.HU

Minden szinten szinte minden

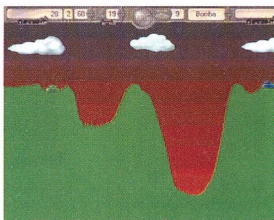
Az internet legmodernebb technológiáit felvonultató site, az egyik legrégebbi cél szolgálatában. Talán ennyivel lehet a legrövidebben jellemezni a www.jatek.hu címen elérhető honlapot.

Az ősi, messze az internet és egyáltalán a számítógép mint akár csak kósza gondolat felmerülése előtt már javában létező cél, amely köré az egész oldal épül, nem más, mint a játék. Léteznek ugyan állítólag még ősibb „foglalkozások" is, de a játék utáni vágyat genetikai szinten hordozza az ember *(és az állat – a szerk.)*. Az már másik kérdés, hogy ki mennyire enged ennek a késztetésnek. Némelyeket a mindennapi életben játszott „játékok" tökéletesen kielégítenek, a kóros játékszenvedély legkülönfélébb megnyilvánulásairól viszont a pszichiáterek szeretnek hosszasan nyilatkozni. Az átlagos hálójárók többsége azonban egészséges szinten érdeklődik a szórakozás ezen igen direkt formája iránt, nekik készült ez a még fiatalnak mondható honlap. A **játék.hu** azon felül, hogy a zsigeri igény kielégítésére sokféle lehetőséget teremt, portálként is funkcionál, információt szolgáltat, sőt kereskedelmi tevékenységet is folytat, az egyes témaköröket a fő motívum köti össze.
Ahhoz, hogy a játék valóban szórakozás legyen, nem elég jól játszani, de a megfelelő körülményeket is meg kell teremteni a zavartalan játékhoz. Az oldalon végigtekintve az eszközök tekintetében semmi ok nem lehet a panaszra. Egységes tervezésre épülő, a témának megfelelően játékos, vidám színválasztású és grafikát gazdagon használó lapjain Flash-animációk helyett Java-programokat használnak, amelyek egyszerre biztosítják a látványos megjelenést és az elengedhetetlenül szükséges interaktivitást. Cserébe pusztán némi töltési idővel kell fizetni, de ez még egy normál telefonvonali modem esetében sem jelent túlságosan hosszú várakozást. A tömény információhalmazt megjelenítő főoldalról a legszembetűnőbb gomb természetesen az online játékok világába repíti a felhasználót.

Chat és játék

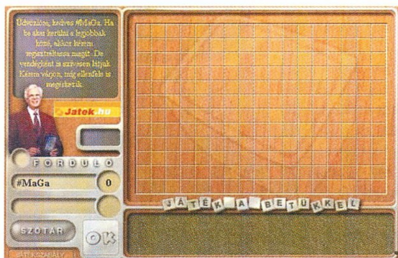
Az oldalhoz egy időben kapcsolódó felhasználókkal Java-programra épülő beszélgetőalkalmazásban lehet kapcsolatot teremteni. A chat-kisalkalmazás számos extra lehetőséget kínál, testre szabható a felhasználó szöveges megjelenése is. A kipróbálás időszakában problémamentesen üzemelő beszélgetőrendszer már önmagában is vonzó lehet sokak számára, amit a hasonló szolgáltatást kínáló oldalakon már megszokott „asztaltársaság" kialakulása is igazol.

A visszatérő „klubtagok" régi ismerősként köszöntik egymást, félszavakból, smileykből megértik a másikat, de mivel javarészt a kapcsolatteremtésről szól az online szöveges csevej ezen formája, örömmel fogadják az újonnan jötteket is. A játéklehetőségek használatához ajánlott regisztráció előnye, hogy a feliratkozott felhasználók egy füst alatt a becenevüket is levédik jelszavukkal, ami megakadályozza ama „vicces" fiúk tevékenységét, akiknek egyetlen szórakozása mások neve mögé rejtezve kelteni a feszültséget és sértegetni mindenkit. (A regisztrálás csak azoknak kötelező, akik az eredményeiket szeretnék viszontlátni a toplistákon, vagy komolyan érdeklődnek a vásárlási, aukcionálási lehetőségek iránt.)
Az online csevegőnek van azonban egy sehol máshol nem kínált szolgáltatása, mégpedig az egymás elleni játék lehetősége. A felhasználók listájából szabadon kiválasztott partnert egyszerű gombnyomással lehet meginvitálni sakk-, amőba-, pente-, malom-, reversi-, darts-partira vagy épp rettentő tankcsatába lehet bonyolódni vele. A játékok fontos jellemzője, hogy a megnyíló ablakban is található egy csevegősor, amely közvetlen beszélgetést tesz lehetővé a partnerrel. Az már csak a játékosok lelki világán múlik, hogy finom szurkálódások vagy az események humoros kommentárjai röpködnek-e rajta. S hogy mit lehet nyerni a néhány perces szórakozáson, a többségében logikai játék elgondolkodtató agytornáján kívül? Minden játékot pontoz a rendszer, és az elért eredményeket részint a játékosok előhívható, kereshető profiloldalán, részint egy központi dicsőségtáblán, rögvest a főoldalon láthatja minden betérő. Erre a dicsőségtáblára felkerülni persze jóval csábítóbb, mint az otthoni Windows csak egy-két ember által látható győzelmi listájára.

Játék a betűkkel

Nem véletlen, hogy dr. Egri János közismert alakja többször visszaköszön az oldalak grafikai világában, s nemcsak azért, mert a tv-csatornák körüli mizériától elegánsan hátrahúzódó műsorvezető az oldal játékfjlesztési igazgatója. Egyik legnépszerűbb adása, a „Játék a betűkkel", virtuális megvalósításban kiemelt szerepet játszik az oldal vonzerejében.
A szókirakó program önmagában is megér egy misét. Grafikailag is látványos táblája és igen egyszerű kezelőfelülete mögött jelentős

prgramozási munka rejtezik. A két játékos összecsapására módot adó, fordulókra bontott küzdelem során a véletlenszerű generálás alapján felkínált, eltérő pontértékű betűkből kell értelmes és nyelvtanilag helyes szavakat kirakni függőleges vagy vízszinten olvasási irányban.
A szavak elbírálása a program feladata. Beépített szótár alapján dönt az egyes betűsorok elfogadásáról, mielőtt összegezné pontértéküket, ami már egy önmagában álló szó esetében is érdekes programozói feladat lehet. A játéknak azonban lényegi eleme, hogy a játékos a korábban kirakott szavakat bővítheti, kiegészítheti, illetve egyes betűiket keresztezve felhasználhatja új szavak kialakításában. A gördülékeny és modemes elérésnél is kielégítő sebességgel futó program az IBCnet programozói csapatát dicséri.
A kezelőfelület egyik legfontosabb gombja a játék során a program szótárát meghívó virtuális billentyű, ennek lenyomásával lehet ugyanis ellenőrizni, hogy a kirakott szót elfogadja-e a program, vagy más, minél magasabb pontértéket jelentő kombinációt kell keresni a rendelkezésre álló betűk szóvá formálására. Ennél a játéknál sajnos nincs lehetőség a játszótárs megszólítására, bár az igazat megvallva a szavak kirakására rendelkezésre álló, fordulónként két percben maximált idő csak addig tűnik soknak, míg az első betűsor rendezésébe nem kezd a vállalkozó kedvű delikvens. Mellékes csevejre itt nemigen marad idő.

Játékok egyedül

Az eddig említett játékok mindegyike partner jelenlétét, legyőzendő ellenfelet igényel, ami kétségtelenül a legizgalmasabb formája a játéknak. A győzelem élményét azonban a magányos játékot, a feladvány kibogozásának izgalmát kedvelők számára is biztosítja az oldal.
Részben sakk- és bridzs, valamint különféle logikai feladványok formájában. A tesztelő alapszintű hozzáértését meghaladó színvonalú sakk- és kártyahelyzetek megoldása a legkomolyabb látogatók számára is kihívást jelent.
Az első pillantásra egyszerűnek tűnő szöveges feladványok, bűvös négyzetek és egyéb logikai furmányok pedig, mivel a vártnál keményebb diónak bizonyulnak, cserébe nyerési lehetőséget kínálnak a válaszokat beküldő játékosok számára.
Szintén megtalálható a szabad idő agytornával történő eltöltésének egyik legnépszerűbb eszköze, a keresztrejtvény. A karikatúrák formájában megadott fősorok megfejtéséhez szükséges vízszintes és függőleges meghatározásokat, illetve magát a keresztrejtvénytáblát is teljesen interaktív módon használhatjuk.
A rejtvények ráadásul nemcsak az interaktív Java-felületen tölthetők ki, de akár nyomatóra küldhetők, hogy papíron, ceruzával is nekiláthassunk.

Játékvásár

A portáloldal szinte ordít az elektronikus kereskedelmi megoldás után, melyet természetesen nem is hagytak ki tervezői. Az átlátható és egyszerűen kezelhető áruházi rendszerben folyamatosan bővülő, kategóriákba szervezett kínálatból választhatók ki a legkülönfélébb játékok a palymobil figuráktól a társasjátékokon át a sporteszközökig. A mellékelt információs anyagból ráadásul érdekes dolgokat deríthet ki a vásárolni szándékozó. Engem például meglepetésként ért, hogy a minden fiúgyermek számára kötelezően beszerzendő „nagy dömper" kategóriájú jármű képes akár 130 kg-os kisgyermek terhelésének megfelelni. Persze lehet, hogy a gyermeki lelkű apukákra gondolva méretezték a teherbírást.
Az egyre népszerűbbé váló online áruházi megoldás mellett igen egyedi lehetőséget is kínál az oldal játékpiac-szolgáltatása. A virtuális kirakodóvásár célja, hogy a megunt-kinőtt játékok tulajdonosait összehozza az éppen az adott darabot hajszoló vásárlókkal, mindkettőjük számára optimális anyagi feltételek kialakítását lehetővé téve. Az aukciós rendszerben számos – és igény szerint bővíthető – kategóriában lehet kínálni a babáktól a kártyapaklikig a legkülönfélébb játékokat. Az eladónak a rövid leírás és kép elhelyezése mellett minimális ár meghatározására is lehetősége van. Az érdeklődők pedig licitálhatnak a számukra vonzó darabra, figyelve a máshonnan érkező ajánlatokat is.

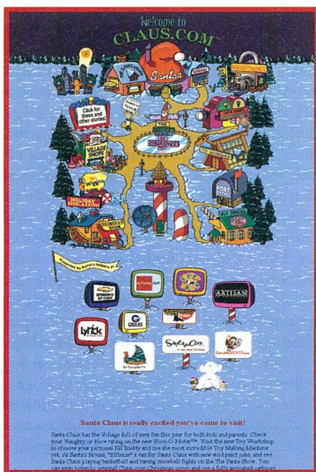
Összképét és részleteit tekintve is igen szimpatikus honlaprendszerről beszélhetünk a www.jatek.hu kapcsán. Szolgáltatásai, horoszkóppal, hírekkel, érdekességekkel gazdagon fűszerezett magazinja, valamint tematikus, moderált fórumoldalai céltudatosan vállalják a játékszerető látogatók kiszolgálását. A **jatek.hu** igazán figyelemreméltó célpont a szórakozást kereső hálójáró számára.

Grézci Emőke

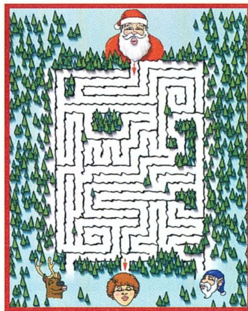
Ne rángasd a Mikulás szakállát!

www.claus.com

Nem lehet könnyű egy agg embernek örökké mozgó, vibráló, nyüzsgő városkában élni, ahol rettenetes törpök keresztezik az útját, arról nem is beszélve, hogy kiszámíthatatlan internetezők adhatnak mindenféle utasításokat, fáraszthatják órákig, egyik házból a másikba ugráltatva. Na kérem, ez a Mikulás városa, ***a Santa Claus Village!***

Szóval itt látható maga az élménypark, amelyből élőben több is van a világnak azon a bizonyos másik felén. Mi jobbára csak megható hétvégi családi filmekből ismerhetjük, na meg abból a kis jogi huzavonából, amely éppen most megakadályozza, hogy az első efféle szórakoztatócentrum nálunk is megvethesse a lábát. Tudják, ezek azok a helyek ahol a szórakozott szülők el szokták veszíteni bájos, de kissé túlságosan eleven gyermekeiket. Valahogy így veszhet el a gyanútlan internezető a sok grafika és mindenféle kütyü között. Meg tudja jegyezni egy kis szörföző a nagy cyberfaluban, hogy hol járt eddig, és merre tart? Nincs egy álló pont a képernyőn, bár nem is azért készítették.
Santa Claus (a továbbiakban Mikulás) vendégül lát minket hóból kinőtt városában, ahol egyszerre kíván szórakoztatni és szolgálni, kicsit és nagyot egyaránt. Erre nem lenne energiája

egyedül, ezért szörnyű ábrázatú manók dolgoznak a keze alá, akik mindenféle kimondhatatlan neveket viselnek. (Még szerencse, hogy ezeket nem is kell kimondani!) Annyira mozgásban van az egész site, hogy néha azt sem vesszük észre, hogy valamit el akarnak nekünk adni, és máris a bankkártyánk számát firtatják. Ilyenkor szemrebbenés nélkül meneküljünk vissza a városba (nem könnyű), mert azért itt ingyen (azaz a telefonálás díjáért) el lehet tölteni néhány órát önfeledt szórakozással. Ha megjelenik a képernyődön, hogy leveled érkezett, csak akkor nézd meg, ha feltétlenül vásárolni akarsz, vagy ha nagyon szereted a kihívásokat! A készítők a teljes családra számítanak, ami egészen addig nem világos, amíg meg nem nyitjuk Miki top10-es Nice és Naughty listáját. Itt ugyanis felbukkan a készítők humorérzéke, amit az oldal többi részében inkább látványossággal helyettesítenek. A teljesség igénye nélkül megemlítünk néhány helyezettet. Helyes viselkedésre utal, ha:

újrahasznosítod az alumíniumot, az üveget és a papírt, megosztod másokkal a tv távirányítóját, önként vállalsz házimunkát, újratöltöd a kiürült jégkockatartót, távol tartod a háziállatodat a menhelyektől, visszateszed a fogkrém kupakját, és mást is beengedsz az esernyőd alá. Illetlen például: nem visszatekerni a videokazettát, mielőtt visszaadod, az expresszpénztárhoz állni tíznél több áruval a kosaradban, ágyad alá tolni a játékaidat ahelyett, hogy elpakolnád, visszacsomagolni a nem tetsző ajándékot, és másnak adni. És ami a lista élén áll: valaki szakállát rángatni – ezt utálja a Mikulás a legjobban! (Naná, mert leesik az álla – azaz az álszakálla. Bocs!)
Illemtan után a mozit javasoljuk, vagyis klikkelj a Cartoons feliratú házra! Bármilyen hihetetlen, ez nem gagyi, valódi rajfilmek közül választhatunk, amelyeket alig pár másodperces letöltés után már nézhetünk is, zenei aláfestéssel, főcímmel, a készítők nevével, vagyis tisztára úgy, mint az életben. A „mozivászon" a képernyő kétharmadát elfoglalja, vagyis teljes az élvezet; rövidlátók, igényesek, kishitűek és örök elégedetlenkedők is belevághatnak.
Zsákutcának tűnik a Garázs: három autóból választhatunk, miközben a rendetlenségből előbukkanó manókra irányítva az egeret mindenféle „jópofaságokat" olvasgathatunk. Hurrá! De mi van az autóval?
A kifőzdében Mikulás Sugarplum Mary nevű első asszisztensével kotyvaszt, a végtermékeknek pedig megadja a receptjét, hátha reprodukálhatók offline. A házigazda egyik kedvence egy olyan keksz, amely őt magát formázza. (Nem próbáltuk egyiket sem, a port Mikin és Marin tessék elverni!)
Még mielőtt bármelyik törpét adoptálnád, ismerkedj meg velük rendesen! Irány a Hall of Fame, vagyis a „ki kicsoda?", ahol készenlétben, szoborba öntve várnak a kis szerzetek. Fussuk át, hogy ki honnan jött, de az istenért, ne hagyjuk, hogy énekeljenek! (Mellesleg a dalok szövegét folyamatosan írják, akár az MTV „Say what?" című programjában.) Nem ismert karácsonyi nótákra kell gondolni, hanem a manóknak írt testhezálló etűdökre. Jobban tették volna, ha az oldal készítői megmaradnak a Silent Nightnál és a Jingle Bellsnél.
Ha nem akarsz üres kézzel távozni, járj egy kicsit a manók iskolájába. Az Elf Schoolban különböző tréfás feladatokat kell teljesíteni (labirintus, memory, színezés stb.), amelyek nem különböznek a site kicsit egyszerű játékaitól és a „workshop" kínálatától. Ha sikerül, akkor végzettséged bizonyítékául kapsz egy igazi diplomát! (Vannak országok, ahol ezzel akár miniszter is lehetsz.)
Ennyit a szórakozásról, és most térjünk át a szolgáltatásokra. Ez kicsit rövidebb lesz. Lehet levelet írni Mikinek, képeslapot és hírét küldeni az oldalnak, ajándékokat, CD-ket, videókat, könyveket választani és vásárolni, képernyővédőt letölteni. Akinek ennyi nem elég, az ugorjon le családostól a Corvinba.

Értékelés: ***szánj rá időt!***

★★★★★

Gréczi Emőke

Nem waplárma

Ezredvégi beszélgetés Nyírő Andrással múltról és jövőről

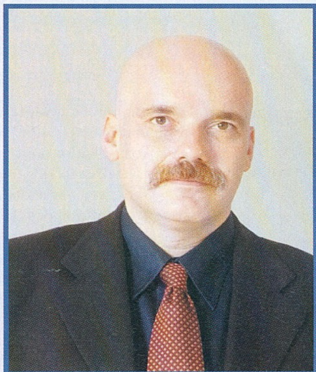

Nyírő Andrást a magyarországi internetkultúra egyik úttörőjeként tartjuk számon. Mindkét általa alapított online magazin – az Internettó és az Index – igazi sikersztorinak bizonyult. Egy ideje mégis hűtlen lett a világhálóhoz. Mostanában egy olyan kommunikációs szolgáltatás bevezetésén és népszerűsítésén dolgozik, amely akár konkurenciája is lehet az internetnek.

● Eddigi tevékenységed során a semmiből építettél fel sikeres vállalkozásokat, a saját utadat jártad. Ezek után kicsit meglepő, hogy most egy nagyvállalat alkalmazottjaként dolgozol, ahol feltehetően a menedzsment szabja meg az irányt, s te csak egy fogaskerék vagy a monumentális gépezetben. Mennyi lehetőséged van arra, hogy a saját elképzeléseidet valósítsd meg?

● Mindig is csapatban dolgoztam, és ez is az, bár lényegesen nagyobb az előzőekhez képest. Csapatjátékban pedig nem kívánatos, hogy valaki csak a saját elképzeléseire koncentráljon, alkalmazkodnia kell a többiekhez. Ebben tehát nincs változás. Korábban nyilvánvalóan arcot is kellett adni az általunk felépített vállalkozásoknak, most pedig erre nincs szükség, de ettől én kifejezetten jól érzem magam. Szívesebben foglalkozom a tényleges munkámmal, vagyis az SMS-sel és a WAP-pal. Fenn vagyok éjjel kettőig, kutatok az interneten, keresem a megoldásokat a problémákra, és nem azzal telik az időm, hogy a vállalkozásomat menedzselem. Eddig azzal is foglalkoznom kellett, hiszen nem csinálta helyettem senki. Egyébként sohasem voltam abban az értelemben öntörvényű, hogy ne vettem volna figyelembe mások ötleteit, elképzeléseit.

Nem wap...

Nyírő András

1959-ben született. 1989-ben szerzett bölcsészdiplomát történelem-szociológia szakon. Két évet Franciaországban töltött ösztöndíjasként. 1993-ban barátaival elkészítette az első magyar multimédiás CD-ROM-ot, a Politikát, majd az ABCD című digitális újság főszerkesztője.
1996-tól az Internetto, 1999-től az Index alapító főszerkesztője, 2000 első hónapjától a Westel 900 tartalomfejlesztési igazgatója.

● Az Index magalapítása után meglepően gyorsan váltottál. Hogyan jött be a képbe éppen az SMS meg a WAP?

● Már az Internettónál végeztünk kísérleteket a mobilkommunikációval összefüggő megoldásokkal. Próbálkoztunk egy pagerrel, és hírcsatornákon keresztül akartunk híreket szolgáltatni, de ez nem volt igazán sikeres vállalkozás. Viszont érdekelt az SMS mint műfaj. Mit lehet kezdeni 160 karakterrel, hogyan lehet nagyon tömören és nagyon gyorsan információkat továbbítani, híreket kérni és adni. Mikor megszületett a WAP, rögtön éreztem, hogy ez az, aminek a bevezetésében, megkedveltetésében szeretnék közreműködni. Így kerültem kapcsolatba a Westellel.

● Az internetfelhasználók számát nagyjából ismerjük, de vajon hányan használják ma ezt az új szolgáltatást?

● Egyelőre még kevesen, hiszen csak tavaly év végén indult, viszont azóta folyamatosan emelkedik a számuk. Most úgy három- és négyezer között lehetnek, akik naponta kapcsolódnak. Persze igazából csak most válnak elérhetővé a WAP-ra is használható telefonok.

● Gondolod, hogy mostanában az emberek, amikor mobiltelefont vásárolnak, hangsúlyt fektetnek arra, hogy WAP-os készülék legyen?

● Ma már nyugodtan mondhatom, hogy igen. Ez a szolgáltatás cseppet sem idegen az emberektől, hiszen az SMS máris rendkívül népszerű közlési forma, különösen a fiatalok között. Ráadásul SMS formájában küldött hírszolgáltatás korábban is létezett. Lényegében a korábbi szolgáltatásokat integráltuk egy új szabványba. Szerintem ez nagyon izgalmas dolog, hiszen az ember megkapja az SMS-t a zsebébe, és ha a tartalma részletesebben is érdekli, akkor utána tud keresni a WAP segítségével.
Úgy gondolom egyébként, hogy a mobiltelefonnak legalább akkora szerepe lesz Európában, mint az internetnek Amerikában. Magyarországon lassan több a mobiltelefon, mint a vezetékes, és sokkal több, mint ahány számítógéppel rendelkezünk. Ez a tendencia egész Európára jellemző. Éppen ez ad okot az optimizmusra. Nézzük például az operátorlogók népszerűségét! Különösebb reklám nélkül is szabályos kultúrájuk alakult ki. Az emberek logókat, csengőhangokat töltenek le, kidekorálják, azaz személyessé teszik készülékeiket. Mi csak azt mutatjuk meg az embereknek, hogy az SMS-t másra is lehet használni, mint amire eddig igénybe vették.

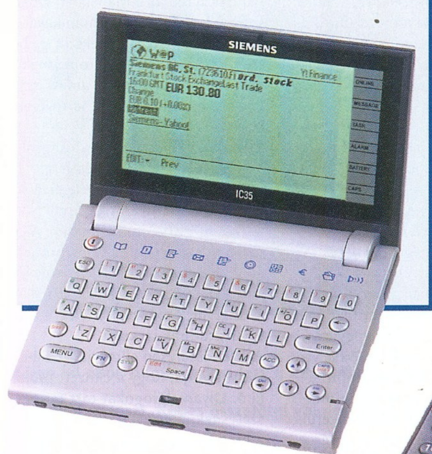
● Mi szól amellett, hogy az emberek az internet helyett épp a WAP-ot válasszák adatok beszerzésére?

● Európában az internet terjed ugyan, de nem olyan mértékben, mint ahogy a tengerentúlon, a mobiltelefon viszont hozzátartozik az életünkhöz. Világos a különbség: az egyik nagy képernyő kényelmes billentyűzettel, a másik pedig kicsi képernyő kényelmetlen, korlátozott képességű billentyűzettel. Az Interneten lehet keresgélni, bár a statisztikák azt

Nem waplárma

WAP

A **WAP** (Wireless Application Protocol) Forum nevű céget négy távközlési és mobiltelefonokat gyártó cég hozta létre egy olyan szabvány fejlesztésére, amely az in-ternethez hasonló méretű és tartalmú adatbázis elérését biztosítja mobiltelefonok segítségével. A „getaway" (WAP átjáró) segítségével érhetők el a szolgáltatást nyújtó szerverek, illetve azok az internetes adatbázisok, amelyek lefordíthatók a mobiltelefonra alkalmazható nyelvre (**WML**). Az adathívás a beszélgetés ideje alatti barangolást jelenti, míg az SMS lassúbb, de offline, így olcsóbb adatátvitelt biztosít. A WAP lehetőséget nyújt arra is, hogy egy zárt közösség (cég) tagjai ily módon saját adatbázisaikhoz is hozzáférjenek.

mutatják, hogy az emberek általában mindennap ugyanazt a négyöt oldalt nézik meg.
A WAP viszont nem böngészésre való, hanem nagyon is céltudatos keresésre. A kijelző nem alkalmas arra, hogy szórakoztató dolgokat hozzon elénk, de ha szükségünk van néhány információra, akkor azt rögtön megkaphatjuk.

● **Azt lehet már tudni, hogy kik és mire használják a WAP-ot?**

● Úgy gondolom, hogy főleg olyanok, akik nem akarnak vagy nem tudnak internetezni. A gyártók kezdetben úgy gondolták, hogy a WAP-ot elfoglalt üzletemberek használják majd, akik minél gyorsabban fontos adatokhoz akarnak jutni. Az új készülékek viszont a dinamikus, bulizós fiataloknak készülnek, akik moziműsorokra, programajánlatokra kíváncsiak. Az a korosztály, amelyik eddig Game Boyokkal játszott, illetve nagy mennyiségben gyártotta az SMS-eket, lassan felfedezi magának ezt a szolgáltatást. És hamarosan itt lesznek az új szabványok, az GPRS és az UMTS.
Az előbbi igénybevétele során azonnal, várakozás nélkül letöltődik a kért információ, az utóbbi pedig élőképek közvetítésére, és – ami a fiatalok számára a legörvendetesebb – élő játékokba való bekapcsolódásra is lehetőséget nyújt majd, mindössze egy mobiltelefon segítségével.

● **Eredetileg történész vagy, az lenne a logikus, ha szívesebben foglalkoznál a múlttal. Ehelyett a legmodernebb technikákkal behálózott jövő izgat.**

● Egy történész tudja, hogy milyen korszakváltásokon ment át a világ, s ezek hogyan hatottak az emberi gondolkodásra és a mindennapi életre. Az előző századforduló is forradalmi vívmányokat hozott. A bicikli, a telefon, a fényképezőgép, az automobil, majd a rádió lecsökkentette a távolságokat, megváltoztatta az emberek életmódját és életminőségét. A második világháború után lelassult ez a fejlődés. A tudományos kísérletek sokáig nem mutattak látványos, a mindennapi életet befolyásoló eredményeket. Végül a számítástechnika hozott ugyanolyan léptékű forradalmi változást, miközben a múlt század végének technikai vívmányait próbáljuk összekapcsolni. A telefont a kamerával, a rádiót a telefonnal. És ami igazán izgalmas: nem lehet tudni, hogy ennek az egésznek hol van a vége.

Az e-mail grafológiája

A számítógépes munkavégzés és az internetkorszak egyik velejárója, hogy szinte a nullára csökken a kézírás használata. Egy-egy aláírást leszámítva a grafológusok, írásszakértők alig-alig támaszkodhatnak megszokott alapanyagukra. Azonban a leleményes szakember számára még az e-mail sem lehet leküzdhetetlen akadály. Legföljebb kreatív gondolkodást igénylő kihívás.

Talán meglepőnek tűnik, mégis elemezhetőek a géppel írott szövegek. A viszonylag kötetlen formájú elektronikus levelek sokat engednek megtudni az írójukról.

A számítógépek előtti időkben írógépet használtak. Az írógépek kezdetben nem voltak automatizáltak, még szabad szemmel is jól észrevehető különbségeket lehetett felfedezni az egyes emberek gépírási stílusa között. Amíg kézzel kellett beállítani a margók és a sorközök nagyságát, mindenki egyéniségének megfelelően tért el a sablontól. Ezt mérni lehetett, de volt még egy tényező, amely nagyon értékes adatokat szolgáltatott a gépíró saját személyes ritmusáról, erejéről, akaratáról, erőszakosságáról vagy bizonyos témákhoz fűződő érzelmeiről: a nyomaték.

Ahogyan a kézírásban sem egyenletes erősséggel nyomjuk a tollat a papírhoz, akképpen a gépírásban sem egyenletesen oszlik el az egyes betűkre eső nyomás. A nyomaték sajátos eloszlásából következtetni lehet a fenti személyiségvonásokra, de arra is, hogy valaki jártas-e a gépírásban. Az, hogy valaki képzett gépíró, viszonylag hamar megmutatkozik, mert a kocagépelő a klaviatúra szélső betűit jóval pontatlanabbul eltalálva árulja el járatlanságát.

A nyomaték eloszlása utal arra is, hogy az író hányszor tartott szünetet a gépelésben. Ez szintén összefügg a gyakorlottsággal.

Igaz, hogy ezeket az információkat a szövegszerkesztő programok és a printerek világában már nem szerezhetjük be ilyen egyszerűen, mégis vannak területek, ahol megmutatkozik az író hozzáállása és személyisége még az ilyen erősen megszerkesztett íráskörnyezetben is.

A személyes e-maileket általában nem szerkesztik meg a küldők, így jellemző a megszólítás és az aláírás távolsága, elhelyezkedése.

Jelentéséről most nagy vonalakban csak annyit, hogy minél közelebb van a képernyő bal széléhez, s minél közelebb az íráshoz a megszólítás és az aláírás, annál őszintébb az üzenet és az író vonzalma a címzetthez.

Érdemes megfigyelni még azt is, hogy mennyire törekszik az érthetőségre az író. Ha nem használja a központozást, és esetleg nehezen érthető vagy nem egyértelmű, amit írt, arra gondolhatunk, hogy az üzenetet küldő elvárja, hogy a címzett egy hullámhosszon legyen vele.

Ez lehet egyfajta megtiszteltetés is az író részéről, másrészt viszont aránytalanul több alkalmazkodást és empátiát vár el a címzettől.

Az is előfordulhat, hogy az így író azt szeretné, hogy senki ne értse világosan, amit írt, épp úgy, mintha a beszédében nem artikulálna megfelelően. Gyakran így akarja elkerülni azt a felelősséget, ami az egyértelmű állásfoglalással jár.

Van olyan levél is, amelyikben csak a nagybetűket kerüli az e-mail küldője. A nagybetű a hálón a kiabálás jele. Bármely írásban pedig a megkülönböztetés, kiemelés egyik módja. Úgy gondolom, az ilyen üzenet küldője tartózkodik a feltűnéstől, az erős érzelmektől, az önkifejezéstől és az önérvényesítéstől. Nehezen találja meg az egyensúlyt a többi ember és a saját akarata összeegyeztetésében, ha az éppen eltérő. Gyakran alkalmazkodik a szükségesnél jobban, de az is előfordulhat, hogy dacosan, kompromisszumok nélkül viselkedik a közösségekkel szemben.

Érdemes megfigyelni, mely szavakban van gépelési hiba. A betűtévesztések, kihagyások, elütések mind megannyi apró jelei a zavarnak. Azokat a szavakat, neveket rontja el az írójuk, amelyekkel a legtöbb problémája akad. Ha az író a saját nevének írásakor ejt hibát, az mélységes zavarról árulkodik. Ha a címzettét hibázza el, az a zavaron kívül sietségre, esetleg felületességre vagy szégyenre vall. Ez a gesztus hasonló ahhoz, mint amikor valaki nem néz a másik szemébe.

Aki használja az e-mailekben szokásos mosolygó arcokat, mimikákat :) az a személyességet igyekszik így becsempészni a levelébe. Fontosnak tartja, hogy bátorítsák, amint ezt ő is igyekszik megadni a környezetének.

Az elektronikus levelek valósággal csábítanak az álnév felvételére. A személytelenség olyasféle érzést kölcsönöz az ilyen levelezésnek, mint álarcosbálon a jelmezek. A játékos kedvűek gyakran megpróbálják tovább fokozni ezt álnevekkel. Imádják, ha a címzettek felveszik a kesztyűt, értik a szituációt, és együtt tudnak játszani.

Aki rendszeresen elhagyja az aláírást, elvárja, hogy a címzett tudja, ki ő. Olyan előjogokat tart természetesnek, amelyeket feltehetően a kettejük kapcsolata alá is támaszt. Amennyiben a kapcsolat nem ilyen egyértelmű, az író valószínűleg birtokló személyiség, aki nem szereti vállalni a felelősséget a tetteiért.

Gréczi Emőke

A Tv2 sztárjait teszi az ablakba

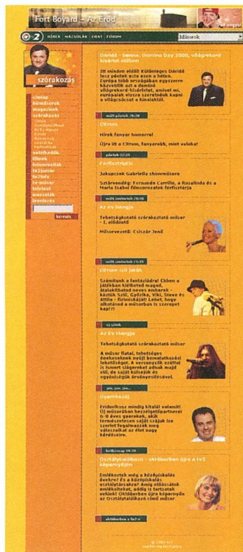
Egyszer használatos honlap

Médium a médiumban. Vagy hogy van ez?
Van értelme olyan szolgáltatást felpakolni az internetre, amelyik alapesetben a nagyközönség számára sokkal könnyebben, gyorsabban és nem utolsósorban olcsóbban elérhető?

Az elektronikus média, elsősorban a televízió, napjaink legnagyobb hatású hírközlő és tudatformáló eszköze, s persze a legaktívabb pletykagyár a világ minden pontján. A televízió sztárokat avat, és a sztárcsinálók maguk is sztárokká válnak. Szinte mindenki médiafüggő, csak van, aki szégyelli bevallani. Kinek nem jutott eszébe, hogy az amerikai elnökválasztás során a mindent eldöntő floridai eredményeket csak azért hozták hosszú órákkal a szavazatok összeszámlálása után nyilvánosságra, hogy az emberek addig se kapcsolják ki a televíziót? És miért gondolják a politikai elemzők, hogy a választások végső kimenetelét – a tengerentúlon és Európában, két év múlva talán idehaza is – a televíziós spotok találékonysága dönti el? Mit tud mindehhez az internet hozzátenni, miként válhat vonzóvá a tévé képernyője előtt legtöbb időt töltő nyugdíjasok és háziasszonyok számára? Vagy egyszerű térfoglalásról, esetleg egy marketingkommunikációs eszközről van szó, amelytől a készítők sem várnak kézzelfogható és bankjegyekben számolható hasznot?
Arra már most is fogadhatunk, hogy a kérdésekre nem Magyarországon kapjuk meg a választ, mindenesetre szépen lassan minden nyomtatott és elektronikus sajtótermékünk felkapaszkodott a hálóra. Egy lendülettel végigfutva a kínálaton szembetűnő lehet, hogy a készítőknek nincs sok illúziójuk a magyar internetfogyasztást illetően, nyoma sincs az amerikai interaktivitásnak, percenként változó információáradatnak, és nem feltételezhetünk mindezek mögött egy 24 órás ügyeletet tartó méretes szerkesztőséget. Persze nem mindegy, hogy egy csatornát netán egymilliárdnyian vagy csupán néhány millióan követnek figyelemmel naponta, és hány százalékuk rendelkezik internet-hozzáféréssel.

A médiasztár mosolya

Jelen esetben a Tv2 (www.tv2.hu) internetes megjelenését vizsgáljuk, és lehet, hogy almát a körtével hasonlítunk össze, de érdemes közben figyelemmel kísérni a nyugati kereskedelmi televíziók weboldalait. Így hát máris szembetűnő, hogy míg az amerikai csatornák oldalait az események és a napi információk, addig a Tv2 honlapját a tévéműsorok és azok sztárjai próbálják vonzóvá tenni. A készítők nem vállalkoznak a tisztelt közönség információéhségének csillapítására, már ami nem a saját gyártású vagy csak itt látható műsorokra vonatkozik. Még mielőtt túl szigorúnak tűnnénk, érdemes megjegyezni, hogy mindez hajaz a német kereskedelmi televíziók (lásd például a SAT1-et) internetes megjelenésére, vagyis ebben is, nemcsak a műsorstruktúrában szembeötlő a hasonlóság. Nagy kérdés egyébként, hogy miért nézzen meg valaki egynél többször egy ilyen honlapot. A műsorkészítők iskolai végzettsége és családi állapota nem változik túl gyakran, az esti film tartalmát pedig a heti ötven forintért vásárolt műsorújságból is megtudhatjuk.

Szórakozás sárgában

A design világos, már ami a megértést illeti, hiszen a háttér első klikkre fekete, a többire pedig sok színű, de erről később. Ahogy az utcai óriásplakátokon, itt is a legváratlanabb pillanatokban mosolygó médiasztárok bukkannak

elő. Frissesség elsősorban az éppen sugárzott műsor ismertetésében tapasztalható, a címlap a Tények híranyagára épül. Persze már a címlap is mindent megtesz azért, hogy aznap az általuk adott filmet válasszák az éppen erre barangolók. És vissza a színességre: a rovatok, vagyis a műsorokat csoportosító témakörök más-más háttérrel jelennek meg. A színválasztás a legtöbb esetben logikus: a „Szórakozás" sárgában, a „Vetélkedők" kékben, a „Junior" narancsban, a „Telenovellák" pedig mi másban, mint rózsaszínben tündököl. A műsoronként, kedvcsináló gyanánt összeállított, egy kép – húsz sor ismertetőtől lényegében egyszer sem tértek el a készítők, és ezen sokszor akkor sem változtatnak, ha az abban leírtak már nem aktuálisak. Példának okáért érdemes idecitálni Stahl Judit *Páratlan*ját, itt ugyanis a már adásba került beszélgetésekkel kecsegtetik a nézőket/olvasókat.

Gyárlátogatás

Hogyan és kik készítik a hírműsorokat? A *Tények arcai* közül egyedül a férfiak mutatkoznak meg. Miért? Mítoszteremtés, vagy elég, amit a női és pletykalapokban olvashatunk a többiekről? Persze az is lehet, – gondoljuk –, hogy mivel Stahl Judit és Máté Krisztina saját műsort is készít, róluk ott bővebben olvashatunk. De nem. Érdekes viszont a *Newsroom*, a szinte naponta látható riporterek és örökké láthatatlan szerkesztők megnyilatkozása. Egyesek terjengős, mesélős bemutatkozása, mások rideg adatokra szorítkozó közlése sokat sejttet a háttérben dolgozók személyiségéről. E sorok írója azóta máshogy néz némelyikre...

Hírek fanyar humorral

tv2 HÍREK MAZSOLÁK CHAT FÓRUM Műsorok

TELENOVELLA

címlap
hírműsorok
magazinok
szórakozás
vetélkedők
filmek
telenovellák
Camilla
Sonadoras
Vad angyal
Esperanza
Thalia
Maria Isabel
tv2junior
tv2info
tv-műsor
teletext
mazsolák
levelezés
keresés

Maria Isabel - a gyönyörű és jószívű lány kalandos története

Maria Isabel, a jószívű és gyönyörű szép bennszülött mexikói lány Nayarit államban él egy kisvárosban édesapjával, Pedroval, valamint mostohaanyjával, a gyűlölködő Chronával...

szerelem és gyűlölet

Vad Angyal - a történet kezdete

Milagros egy zárdában nevelkedett, miután a szülei elhagyták csecsemőkorában. A fiatal leányka mostanra gyönyörű ifjú hölgy lett, lázadó természete semmit sem változott...

hétköznap este

Esperanza története

Nem sokkal halála előtt Isabel Clara magához hívja Antonoi Uribe-t, élete nagy szerelmét és megkéri, hogy viselje gondját 13 éves lányának, Esperanzának. Antonio felesége, Consuelo neheztel ezért Esperanzára és eldönti, hogy megkeseríti az életét. Esperanza szomorúságán csak Antonio és az ő fia, Luis Gustavo enyhít.

hétköznap délután

Szerelmes álmodozók

A sorozat tulajdonképpen egyetlen hatalmas love story. Pontosabban egyetlen hatalmas, színes love-story szőttese. Több, már-már megszámlálhatatlanı sok szerelmi szálból összeszőve. A főszereplői fiatalok. Nagyon fiatalok, mégis már majdnem felnőttek: középiskolások. Kipróbálnak mindent, ami addig tilos volt: alkoholt, cigarettát, szerelmet.

hétköznap délután

© 2000 tv2
minden jog fenntartva

Stahlnál is Erősebb

És most vessünk néhány pillantást az interaktív megoldásokra, mert igazán ezekből látszik, hogy van-e értelme az írás elején említett könnyen hozzáférhető médiumot egy kevesek által használatos szolgáltatással összekötni. A Tv2 néhány mozgóképet pakolt fel oldalára, ezek között vezető helyet foglal el a születésnapi parti klipje. Erről nem is érdemes több szót ejteni. Érdekesebb viszont a *Fórum*, vagyis inkább a hozzászólások témája és tartalma. Ahol az olvasók diktálják a tempót, és választanak témát (ez az egyetlen rovat a honlapon, ahol ezt megtehetik), máris felülkerekednek a világhálót legjobban ismerő és használó, dinamikus, szókimondó fiatalok. A háziasszonyokra fókuszált műsorok innen eltűnnek, nagyobb teret kapnak a tízen- és huszonévesek lelkületéhez közelebb álló programok és nem utolsósorban azok készítői. A témáktól elvonatkoztatva is meghökkentő, hogy a hozzászólások többsége nincs valami jó véleménnyel a műsorokról, lényegesen több a kritikai észrevétel, mint a dicséret, olykor egyenesen zavarba ejtő, ahogy ledilettánsozzák (nem mocsok módon, hanem érvekkel alátámasztva) a csatorna agyonsztárolt arcait, és mindezt a demokrácia szabályai szerint meghagyják a szerkesztők. Elismerés a Tv2-nek! A Stahl és Erős topicban a konkurens tévé műsorvezetője győz kiütéssel. Amúgy a honlap is kap hideget-meleget, de hát ez egy ilyen nép, szűkmarkúan bánunk a dicsérő szavakkal. Akinek tetszik, nem érzi, hogy véleményét közölnie kellene. De akinek nem...!

Van mááásik?

A tévé arculatát megalkotó stábnak komoly információforrást jelenthet a *Fórum*, ahol az egyébként hallatlanul nézett *Dáridó*, a még mindig népszerű (?) *Szerencsekerék* és az ugyancsak tömegeket a képernyő elé vonzó *Vad angyal* lényegében nincs is jelen, miközben Jenővel teli a rovat. Vízy Andrással is, de erre biztosan nem büszke. A cég új kampánya egyébként éppen erre a rétegre koncentrál, de ez egy másik téma.

Még valami. Folyamatosan arról hallani, hogy a Tv2 stábja új honlapján dolgozik, miközben az imént ismertetett is „újként" tündököl. Ez most az, amelyen dolgoznak, vagy lesz egy még újabb?

Ébredj internettel

Az esti hírműsorok, a milliókat ígérő vetélkedők és az idősebb generációk péntek esti szórakoztatása mellett a reggeli magazinok terén folyik ádáz csata a konkurens televíziók között.
A legtöbbször a Tv2 változtatta napindító adásának arculatát. Jól tudja az a tíz százalék, amelyik reggelente ezt a csatornát választja, hogy milyen komoly pozíciót foglal el az internet a *Jó reggelt Magyarország!* című műsorban, hiszen a két házigazda mellett két „webriporter" is helyet kap a stúdióban, akik a világhálón száguldoznak aktuális és az éppen felbukkant vendéggel kapcsolatos adatok után kutatva. Hogy mindezt menyire komolyan vették a készítők, arra remek bizonyíték, hogy még egy saját oldalt (www.jrm.hu) is kreáltak, amely egyébként szigorúan ragaszkodik az adás témáihoz. Az itt is fellelhető Fórum ugyancsak nem lép túl a webriporterek által is csak JRM-ként emlegetett magazin keretein.
A hazai tartalomkínálatot illusztrálja, hogy az aktuálpolitikai csatározások, gazdaságpolitikai kérdések aláfestéseként kizárólag a pártok lebutított honlapjait vehetik elő a webriporterek (tisztelet a kivételnek), és igazán akkor élnek, ha valami nem itthon történik. Akkor viszont nagyon.

A műsoronként, kedvcsináló gyanánt összeállított, egy kép – húsz sor ismertetőtől lényegében egyszer sem tértek el a készítők

a vivendi telecom hungary csoport tagjai

A Vivendi Telecom Hungary az iránt kötelezte el magát, hogy új, emberibb arcot adjon a távközlésnek. Olyat, amely igazi szabadságot és végtelen lehetőségeket kínál.

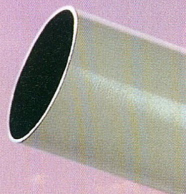
Jelenleg közel 500 000 lakossági és üzleti partnerünknek nyújtjuk különböző minőségi szolgáltatások széles körét a hang- és adatátviteltől a legmodernebb telekommunikációs felhasználásokig.

A V-com az üzleti kommunikációban, a V-fon a távközlési, a V-net pedig az internetes szolgáltatások területén formálja a világot az Ön igényeinek megfelelően.

Merje velünk együtt elképzelni, hogy a világ másmilyen is lehet ...

www.vivendi.hu

Miért fogadnánk

Vivendi Telecom Hungary

Összeköt minket

hogy a világ csak olyan lehet, amilyennek ismerjük?

Haladjon a korral, döntsön Váncsa-horoszkóppal!

A Prím Online elsősorban az informatikusok kedvenc virtuális újságja, ám a szerkesztők úgy gondolták, a programozók is megérdemelnek egy kis kikapcsolódást, elvégre ők is emberből vannak, nem vetik meg a humort, ezért olvashatják Váncsa István horoszkópját a ***www.prim.hu/horoszkop*** *címen. Ízelítőként most egy-egy rövid „jóslatot" idézünk az elmúlt hetek terméséből – lehet ellenőrizni, hogy bejött-e.*

A Kosnak (március 21. – április 20.) a november13. és 19. közötti hétre ezt tanácsolta Váncsa István:

Az Ön komolysága, megbízhatósága és tiszteletreméltósága lenyűgözi, ám egyszersmind fárasztja az Ön környezetét, néhanapján Önt is. Ennek ellenére azt mondom, Ön továbbra is ragaszkodjon a formákhoz, sohase süllyedjen azok közé, akik akkor is hajlandók megenni a pisztrángot, ha nincs halkés az asztalon. De legyen időnként kreatív, például töltse le az Avoid nevű appletet (http://freewarehome.com/deskop/funstuff. html #1211), mindössze 103 k, majd rakja fel kollégái gépére, ők is nagyon fognak örülni. Az Avoid lényege az, hogy a Start gomb kitér („avoids") az egérmutató elől, félreugrik, nem hagyja, hogy rákattintsanak. Roppant praktikus és szívvidító, lesz móka, kacagás!

Nem sok jóval biztatta a mester november első hetében a Bika (április 21. – május 20.) jegyében születetteket:

Amikor a Nap a Skorpióban jár, nem sok jó történik a világon. Máskor se, de ezek a mostani napok még a gyenge átlaghoz viszonyítva is pechszériának foghatók föl. Nálunk, Magyarországon meg különösképp; hogy mást ne mondjak, október 31-én gyilkolták meg gróf Tisza Istvánt. Más kérdés, hogy hatvanhat évvel később Indira Gandhit is október 31-én gyilkolták meg, noha ő még csak nem is volt magyar, de ez Tiszát már nem vigasztalja. Mindezek fényében Ön legyen gyanakvó, tartózkodó és óvatos; persze nem szükséges, hogy minden kapcsolatot megszakítson felebarátaival, bár nem is árt. Mindenesetre jól zárja be az ajtót, a mobilját pedig kapcsolja ki.

Néha egy-egy recept is leesik az okkult tudományok és a konyha díszdoktorától, mint pl.az Ikreknek (május 21. – június 21.) még októberben:

Az Ön csillagjósának – ez én vagyok – titkokat fürkésző szemei előtt sajátosan új perszonális konstelláció körvonalai kezdenek földerengeni, amikor Önre gondol. A Jupiter most az Ikrekben van, és visszafelé mozog. Néhány maroknyi apró rákot futtasson meg vajon, keverjen össze juharszirupot madeirával, citromlével, chilimártással és apróra vágott fokhagymával, ezt öntse a rákokra, még néhány pillanatig kevergesse, aztán fogyassza párolt rizzsel. Utána majd csak lesz valahogy.

Viszont ha valaki mégsem szereti a rákot, olvassa el a november közepén Nyilasnak (november 23. – december 21) szánt jövendölést:

A Merkúr a Skorpióban és az első házban regnál, kifejezetten árt Önnek, ínhüvelygyulladást és álmatlanságot okozhat, továbbá hajhullást, kedélybetegséget, valamint színtévesztést, ennek elkerülése érdekében az a legjobb, ha sok csülköt eszik. Csináljon például csülkös gombócot, fog egy füstölt csülköt, megfőzi, apróra összevágja. Kockára vág négy zsemlét, sütőben aranysárgára pirítja, majd összekeveri a hússal, 12 deka liszttel, két tojással, sóval, borssal, petrezselyemmel, gombócot formál belőle, kifőzi, utána füstölt szalonna zsírjába forgatja, juhtúrót morzsol rá, me szórja a szalonnapörccel. Előtte szederpálinkát igyon, utána becsületes vörösbort, mennyiségi korlátozás nélkül. Nem kell, hogy ezt gyakran művelje, csinálja évenként csak egyszer, de legalább hetven alkalommal. Akkor sokáig él.

Na de ezután a kis előreugrás utá térjünk vissza a zodiákus kronolo gikus sorrendjéhez, elvégre az Ikrek után a Rák (június 22.–júliu 22.) következett volna. Csak hát rosszkedvű november 3. hetében. Igaz, Váncsa tud vigaszt:

Depresszióját, ami a Nap és az Uránusz kvadrátjának a következménye, ne kezelje ipari mennyiségű alkohollal, ne kezelje gyógyszerrel, és pláne ne kezelje mindkettővel egyszerre. Töltse le inkább a CrazyDuck nevű programocskát (http:// 1billionsites.com/quacker.exe vagy http:// www.miki-nagai.com/), mindössze 412 kiló, W9x/NT/2k alatt fut, ingyenes, és azt eredményezi, hogy utána az Ön számítógépe hápogni fog. Nagyon szívderítő jelenség egy számítógép, amint felszabadultan hápog, az Ön búja-bánata elszáll tőle, nem hat tovább az égi rontás, sőt idővel Ön is hápogni kezd, amitől aztán végkép mindenki a szívébe zárja Önt.

November harmadik hetében letöltési tippet kapott az Oroszlán (július 23. – augusztus 23.) is, de ha visszalapozunk a második Váncsa-

horoszkópig, akkor megtudjuk, mivel kell leöblíteni a Nyilas csülökpörköltjét:

Pillanatnyilag a Nap negyedfényben áll az Uránusszal, a Hold a Jupiterrel és a Plútóval, a Merkúr a Neptunusszal, ehhez képest az Ön egészségi állapota aránylag elfogadható, Ön továbbá rendszeres jövedelemmel bír, és van egy tető, amely alatt álomra hajthatja a fejét, márpedig ezt így együtt a földgolyó lakóinak kevesebb mint tíz százaléka mondhatja el magáról, Ön tehát egy szerencsefi. Hogy a jelen helyzet elviseléséhez így is erős idegzet kell, azt aláírjuk, mindamellett ez az erős idegzet Önnek megvan. Amennyiben mégis úgy érezné, hogy külső támaszra szorul, fogyasszon sört jelentősebb mennyiségben, a sör a B-vitamin-csoport valamennyi tagját nagy bőséggel tartalmazza, a sörivó ember megnyugszik, arca kisimul, mozgása összeszedetté válik, kedélye derűs, álmai patakcsobogásúak, táncos léptűek és simogatók.

Rövid, ám szabadalmaztatható ötletet kapott ajándékba mindjárt az új Prím-rovat indításakor a Szűz (augusztus 24. - szeptember 23.)

Minthogy a Mars a Szűzben és a tíz házban tartózkodik, itt a legfőbb ideje, hogy Ön végre valami értelmes vállalkozásba fogjon. Ha jobb ötlete nincs, akkor találja föl, és kezdje gyártani az egérízű macskaeledelt. Nagy sikere lesz.

A Mérleg (szeptember 24. - október 23.) egyik „epizódja" így nézett ki a szerencsétlen sorsú trabantos árokba borítását követő héten:

Az Ön asztrális karakteréhez nagyon passzol a korcsolyázás, Ön tehát szedje elő a korcsolyát, és vonuljon ki a műjégre, amint lehet. Utána forralt bort igyon, és vásároljon egy szép tükröt a hallba. De nem ez a lényeg. A lényeg az, hogy ha országúton haladva kék fény lát villogni a visszapillantóban, akkor le a lábat a gázról, és be az árokba. Nem gondolkodni, nem habozni, ha törik az autó, törjön. Ezt Ön túléli, de az érkező kormánytaggal való találkozást nagy valószínűséggel nem éli túl. Le az úttestről, ha miniszter közeledik. A legbiztonságosabb persze rajta se lenni, mármint az úttesten, ha Ön hosszú életet óhajt, akkor járjon a kertek alatt, a földutakon, ahol a tehenek, az országutakat pedig engedje át népünk bölcs vezetőinek, nekik is jobb így, Önnek meg pláne.

A Váncsa-féle horoszkópban nem csak a csillagképeknek, hanem az „eszcájgnak" is van mágikus jelentősége, míg fentebb a Kos esetében a halkés, a Skorpionál (október 24. - november 22.) egy november eleji jóslatban a sajtkés kap asztrális szerepkört:

Asztrális jellemzői alapján Ön lehet besavanyodott aszkéta, vérben forgó szemű élvhajhász, lehet fösvény, de két kézzel is szórhatja a pénzt, mindegyik jó, de a leghelyesebb, ha gonddal válogatott borokat iszik. Nem sokat, de folyamatosan. Szánjon időt erre, ismerje meg a felhozatalt, pallérozza az érzékszerveit, beszélgessen szakértőkkel, olvasson hozzá. És mindig tartson otthon elsőrangú sajtokat. Továbbá sajtkése is legyen Önnek, a sajtkés az emberélet egyik legfontosabb értéke, Ön kimegy a konyhába, elővesz a hűtőből a borát meg a sajtját, ott a sajtkés, Ön arra rácsodálkozik, és mindjárt látja, hogy Ön egy finom ember, mértéktartó, decens, nagyon delikát úriember, hiszen sajtkése van. Így múlik ki Önben ama negatív, önbizalomhiányos önszemlélet, amelyet egyik erre hivatott államtitkárunk várépítéssel fog kompenzálni a továbbiakban, ellentétben például Önnel, akinek sajtkése van, meg egyébként se hülye.

A Nyilast receptje miatt kissé előrébb küldtük, így máris a Baknál (december 22. - január 20.) tartunk, ahol egy pillanatra megint felrémlenek a kulináris örömök, pontosabban szólva ezúttal a rémségek:

A Jupiter és a Plútó szembenállása félreérthetetlenül jelzi, hogy Ön ezekben a napokban undorral gondol a karalábélevesre, viszont a közeljövőben az Egyesült Államokba utazik, valószínűleg laptopot is visz magával, és nyilván mindennap meg akarja nézni a Prím oldalait. Ha kellő körültekintéssel jár el, akkor ez az Ön bankszámláját nem viseli meg oly nagyon. Ajánlom figyelmébe a Free ISP Searchöt (http://www.freeispsearch. com/), nagyon kellemes meglepetésben lesz része, áldani fogja miatta a nevemet.

Egy újabb letöltési tipp a Vízöntő (január 21. - február 19.) november közepi jóslatában jelenik meg:

A Merkúr most negyedfényben áll a Neptunusszal, ezért Ön minden éjjel azt álmodja, hogy egy magas, sánta nő kormos palacsintasütővel csapkodja az Ön fejét. Ön ezt reggelre ugyan elfelejti, de ez éjszakai rémségek nagyon megviselik, ezért Ön mostanság kissé feledékeny, sőt nem kizárt, hogy sokat iszik. Keresse fel a Dream Stop nevű site-ot (http://www.Dreamstop.com/), ott világos magyarázatot kap az álmaira, még azt is megtudja, mért szokta Ön azt álmodni, hogy az Ön házastársának a papucsában egy kopasz menyét drogozik.

A Halak (február 20. - március 20.) horoszkópja így kezdődött októberben:

Rokonaink látogatása unalmas, lelombozó és fizikailag is rendkívül fárasztó időfecsérlés, amit legjobb elkerülni. Viszont lehetséges, hogy ebben a hónapban, tekintettel a Szaturnusznak a Bikában való retrográd haladására, olyan helyzet áll elő, hogy önnek mégiscsak el kell mennie valahová, sőt segítséget kell nyújtania valakinek, ami persze a szokásos következményekkel jár majd, az illető, akit ön megsegít szorult helyzetében, idővel emiatt meg fogja gyűlölni Önt, áskálódni fog Ön ellen, Önnek minden lehetséges módon rossz hírét fogja kelteni. Ön így fölöttébb nehéz helyzetbe kerül, amit meg se tud oldani, kivéve, ha ezentúl minden héten figyelemmel olvassa a tanácsaimat. Ne feledje, jövő héten velem, ugyanitt.

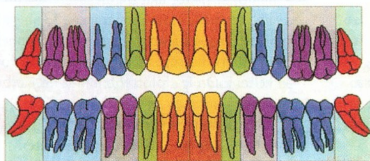
Ne feledje:

Váncsa Istvánnal a jövő héten ugyanott: **http://www.prim.hu/horoszkop/!**

Tímár Krisztina rovata

New age a weben

Ez a most induló rovat olyan ismereteket tekint át, amelyek eddig nem tartoztak a legkönnyebben megszerezhető információk közé, ám az internet révén könnyen, gyorsan hozzáférhetővé váltak. Különösen nagy gyönyörűség számomra, hogy a régen csak nagy titokban, beavatásként átadott titkos tanítások is szépen rendszerezett, átfogó ismeretanyagként, egészen egyszerűen elérhetővé váltak. Szeretnék segítséget nyújtani olyan érdekes és értékes információk megszerzéséhez, olyan témákban való elmélyedéshez, amelyek számomra is gazdagabbá, emberibbé, élhetőbbé és érthetőbbé teszik az életet.

Biofogászat

Rovatindító írásomban megosztanám azt a nemrégiben szerzett kellemes tapasztalatomat, amely az egyik legkevésbé kellemes élmény forrásához, a fogorvoshoz kapcsolódik. Leírom, miként fedeztem fel egy egészen új medicinát, amelyet bárki részletesen megismerhet, hozzáférhető, és szinte biztos, hogy szükség is lesz rá.

A közelmúltban aktuálissá vált a fogászat témájával foglalkoznom, nem pusztán elméleti okokból. A téma kényességére való tekintettel körültekintően jártam el, hiszen a saját fogaimról volt szó. Sajnos ezt a fogas kérdést minden alkalommal elölről kellett felderítenem, mert eddig még nem találtam meg azt a szakembert, aki a gyerekkorom óta foglalkoztató kérdésekre választ tudott volna adni, és akiben ezért megbíztam volna.

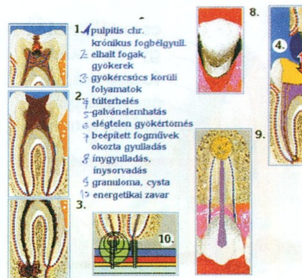
Már évtizedekkel ezelőtt felmerült bennem néhány kézenfekvő kérdés, de ezekre sem a szüleim, sem a türelmes vagy türelmetlen fogorvosok nem válaszoltak megnyugtatóan.

Első pillanattól látszott, hogy nem az a fogak baja, hogy lyukasak, hanem azért lyukasak, mert valami bajuk van. Különben azonnal elállna a fájás, amint betömik a lyukat, másfelől pedig nem fájhatna a nem lyukas fogam. Azután ott volt a gyakori félelmem, amikor bármilyen külső eszközzel megkarcoltam a fogaim felszínét. Vártam, hogy pár hónap múlva kiessenek, kilyukadjanak. Különösen nyomasztó volt ez akkor, amikor valamelyik elülső vasfogamról volt szó. Ma már azért az ilyen irányú félelmeim sokat enyhültek, de továbbra sem lett világosabb, hogy ha a fogak kilyukadása külső okokból következik be, miként magyarázható mindez.

Most, felnőttként megkaptam a választ. A biológiai fogorvoslás témakörében leltem rá. A keresésben az el[…] tapasztalatom az volt, hogy biofogászat nem létezik. (A helyesírás-ellenőrz[…] is pirossal aláhúzta...) Ez valószínűle[…] a titkos tanítási jelleg maradványa lehet. Később, ravaszul próbálkozva a két szó szinonimáival és kombinációj[…]val, a következő kincseket fedeztem f[…]

A **Mabot** (Magyar Oralakupunktúra Orvosok és Biológiai Fogorvosok Társasága) és a magyar komplementer fogorvoslás honlapja november végétő[…] **www.biodent.hu** néven érhető el. A honlapon megjelenő információkat, híreket, tájékoztató anyagokat, tanulnivalókat folyamatosan frissítik. A honlap biológiai fogorvost ajánló listával is fog rendelkezni.

• A **Házi Patika** című internetes újságban (www.hazipatika.hu) több komoly fogorvos cikkeit a biológiai fogorvoslás témájáról. Az első, amit megtaláltam, „**Fémek a szánkban**" címmel jelent meg, dr. Szabó Beáta írta. Már ebből érezhető volt, hogy jó úton járok. A kapcsolódó cikkek között ráleltem egy egészen meglepő[…] a „**Fogszuvasodási hajlam**" címűre. Ezt dr. Volom András jegyezte. (Ebbe[…] a szuvasodási hajlamról, vagyis a még nem lyukas fog egészségének mértéké[…]ről mint mérhető, pontosan kifejezhe[…]tő fogalomról ír.) Ezen az úton több cikket is találtam, most csak a számomra legérdekesebbeket említettem.

A **SEC Software Technology & Studio** speciális fogorvosi rendszerek tervezésére és fejlesztésére alakult 1990- ben. A cég első terméke a **Dental DMS/R-System** fogászati nyilvántartó rendszer, grafikus kezelőfelülettel. Magyarországon közel ezer rendelőben (az egyszemélyes magánpraxisoktól a Központi Stomatológiai Intézetig) több mint másfél millió páciens adatait kezelik ezzel a programmal. A **SEC** legújabb fejlesztése a **BioDental** nevet viselő modul.

Találtam még egy új fejlesztésű, **Biodent** (www.biodent.hu) nevű programot, amelyet a biofogászok használhanak a mindennapi praxisban. Ezen a honlapon, a Biodent címűn pedig egy egész könyvet, amely nyomtatott formában is megjelent. Ennek a szerzője dr. Csiszár Róbert. A könyv minden fejezetben ismerteti a fogorvos munkájának egyes mozzanatait, azután minden alkalommal ugyanezt biofogászati szempontból is megvizsgálja.

Kutatásom eredményeképpen az a kép alakult ki bennem, hogy jól sejtettem, a fogak mindenekelőtt testünk részei. Fontos helyük van a test teljes energiarendszerében, amelyre például a kínai akupunktúra is támaszkodik. Ha a fog „elromlik", az azért van, mert a test hozzá tartozó energiacsatornája nem működik kielégítően. A fognak emiatt joga van fájni akkor is, ha nem lyukas.

Na és a tömőanyagok: a fémes tömések egyrészt akupunktúrás tűkként állandóan hatnak a foghoz tartozó energia- és szervrendszerre. Másrészt mindenféle nehézfémek oldódnak ki belőlük, amelyek közvetlenül mérgezik a szervezetünket, addig pedig olyan áramot hoznak létre a szánkban, amelyről néha akár egy kis izzót is működtethetnénk. Nem csoda, hogy a szervezet igyekszik kilökni magából az ilyen zavaró tényezőket, még ha ezt annak idején egy fogorvos nagy gonddal és hosszú időre dolgozta is be a szánkba. Szóval, hogy ne essen ki, és ne mérgezzen addig is minket a tömés, nem mindegy, hogy miből készül.

Az energiarendszert tartósan zavaró tényezők gócokat hoznak létre. A gócok pedig az egész szervezet ellenálló képességét csökkentik, így szoros összefüggésben vannak a különféle allergiákkal, meg tulajdonképpen minden testi folyamattal, hiszen az immunrendszer működése mindenre közvetlen befolyással van.

A fogak tehát akkor is lehetnek betegek, ha még nem lyukasak, már ekkor gyógyíthatóak is, a fogak gyógyulása pedig a szervezet más pontjain kialakult, ezzel összefüggő panaszokat is megszünteti.

A BioDental biológiai fogorvosi szoftver. Az új program a **SEC-Dental** alapprogramhoz illeszthető. A **BioDental** program közel 200 oldalas számítógépes grafikájával a bonyolult akupunktúrás csatornahálózatot tartalmazza, megkönnyítve a fogorvosok tájékozódását. Segítségével a járatlanok is könnyűszerrel eligazodnak a biológiai fogászat alapjaiban, a diagnosztikus pontok hálózatában. Az adott fogat kiválasztva látható a hozzá tartozó csatorna, a lehetséges tünetegyüttes, a kapcsolat a belső szervekkel. A programhoz amalgámterhelést kimutató szűrőlap is tartozik.

A már kialakult problémákra is van természetesen megoldás. Nincs gyógyíthatatlan beteg. Mindettől pedig úgy éreztem, hogy az egész fogorvoslást kezdi áthatni egy addig számomra nem érzékelt derű.

Dr. Csiszár Róbert Semmelweis Orvostudományi Egyetem Fogorvosi Karán szerzett diplomát Budapesten. *Szakterületei:* biológiai fogászat, oralakupunktúra, neuralterápia, hagyományos kínai orvoslás, homeopátia. Jelenleg a Med-System fogorvosi rendelő és oktatási központ igazgatója. A Mobot (Magyar Oralaku-punktúra Orvosok és Biológiai Fogorvosok Társasága) elnöke 1990-óta. 1995-ben jelent meg az **„Oralakupunktúra – Biológiai fogászat"** című tankönyve. 1998-tól a komplementer (biológiai) fogorvoslás – egészségügyi miniszter által kinevezett – „honoris causa" vizsgáztatója.

A magam számára megnyugtató válaszokat találtam, és mostantól egy fokkal biztonságosabb, teljesebb világot tudhatok magam körül. Remélem még sokaknak sikerül hasonló értékekre bukkanni ezeken a honlapokon vagy például dr. Csiszár Róbert: **Ha fáj a fog** című kötetében (Med-System, Budapest 1999).

Kedves Olvasónk!

Mostantól kibővült terjedelemmel, lényegesen megújult, tartalommal jelenik meg az INTERNET KALAUZ!

Az újságosnál emiatt (és a nyomdai árak növekedése miatt) némiképp az ára is növekszik, egy lapszám 392 forintba kerül majd.

Ugyanakkor rendkívül kedvezményesen, lapszámonként

bruttó 270 Ft-ért

elő lehet fizetni a megújult, kibővült, gazdagabb, színesebb INTERNET KALAUZ-ra, vagyis a 270-et 11-gyel megszorozva (a nyári időszakban egy összevont szám jelenik meg) éves szinten a sporórolás látványos,

~~4312~~ helyett csak 2970 forintba kerül egész évre az Internet Kalauz

és még házhoz is jön... SőT, ITT A

RÁADÁS!!!

Az eszébe jutott már, hogy egy Internet Kalauz éves előfizetés

Karácsonyi Ajándéknak

sem utolsó?

Ha Ön ajándékozni szeretné a 2001-es előfizetést, akkor ***ráadásként*** kap még egy 2000. decemberi (már a megújulást tükröző százoldalas) számot, s egy levelet, amely arról szól, hogy X.Y. (ajándékozó), W.Z. (ajándékozott) számára előfizetett 2001-re az INTERNET KALAUZ-ra. A decemberi INTERNET KALAUZ-t és ezt a levelet a fa alá lehet tenni...

Az alábbi adatokat akár e-mailben (ekiss@prim.hu), akár postán (Prím, 1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.), akár faxon (+36-1-228-3373) mihamarabb juttassa el Kiss Éva kolléganőnknek, hogy mehessen a számla és a csekk, illetve a decemberi szám és az ajándék-levél az előfizetésről. *(Ez utóbbi pl. december 15. után nem ér célba időben...)*

Ha az előfizetés karácsonyi ajándék lesz, akkor kérjük adja meg az alábbi adatokat is: *ajándékozó neve* (abban a formában, ahogy az ajándék-levélre kéri, pl.: Apu, Mari, Kis Péter): *megajándékozott neve* (abban a formában, ahogy az ajándék-levélre kéri, pl. János, Mókuci, Öcsi): *a dcemberi szám (és az ajándék-levél) postázási címe.*

Előfizetési megrendelés

Megrendelem az Internet Kalauzt 2001. januártól 2001. decemberig 2970 Ft-os áfás áron. Az összeget a számla kézhezvételétől számított 8 napon belül

☐ átutalással, illetve ☐ csekken (a megfelelő megjelölendő) kiegyenlítem.

(Amennyiben az előfizetést nem kívánom folytatni, azt 2001. október 31-éig jelzem, ellenkező esetben a folytatást automatikusnak tekintem, és a következő számlát 2001 decemberében várom.)

Kézbesítési név: .... **Kézbesítési cím:** ....

Számlázási név: .... **Számlázási cím:** ....

Ajándékozó (bece)neve: .... *Ajándékozott (bece)neve:* ....

A 2000. decemberi számot az ajándéklevéllel az alábbi címre kérem: ....

....

Dátum: .... **Aláírás:** ....

Internet Love Story 28.

Egy belga úr, aki elvarázsolt

Kedves Andrea

Véletlenül találtam erre a rovatra, mondjuk úgy, „szörfözgetés" közben. Döbbentem olvastam azokat az írásokat, amelyek olyan emberekről szóltak, akik az interneten ismerkedtek meg, és a baráti vonzalmon túl szerelem alakult ki közöttük. Példával én magam is szolgálhatok.

Hogyan is kezdődött?
Ez év áprilisában egy hűvös tavaszi estén kicsit unatkoztam. Leültem a számítógép elé, és a Gyalogló chaten kötöttem ki. Kb. egy órát beszélgettem a harmincasok szobájában, amikor feltűnt egy **Belga** névre hallgató csevegőpartner. Mivel éppen valami olyan dolgot mondtam, ami felkeltette a figyelmét, ott, a „közösben" kezdtünk beszélgetni, azután átmentünk a privát szektorba.
Már az első beszélgetésünk is nagyon különleges volt. Kiderült, hogy ő Belgiumban él, ott egy iskola menedzsere. Persze magyarul beszéltünk, és mint megtudtam, az iskolája magyar iskolákkal tart kapcsolatot cseretanulás céljából. Ő a jobb kommunikáció érdekében hajlandó volt megtanulni magyarul. Két év alatt komoly nyelvtudást szerzett, olyannyira, hogy miközben beszélgettünk, néha el is felejtettem, hogy ő más nemzetiségű. Persze azért voltak hibái, de azok is nagyon kedvesek voltak. Ami elsősorban megfogott benne, az a hazám iránt érzett tisztelete volt, és az, amilyen szeretettel beszélt a magyar nyelv szépségeiről. Fantasztikus ismeretanyaggal rendelkezett az országunk kultúráját, irodalmát, történelmét illetően, és ezzel teljesen elvarázsolt.
Először csak heti 1-2 alkalommal küldtünk e-maileket egymásnak. Ő volt az, aki először képet is kért rólam. Amikor elküldtem, és a chaten beszélgettünk, azt mondta: „Gyönyörű vagy, mindig ilyen nőről álmodtam, amilyen Te vagy!" Persze ezt először jó játéknak tartottam, nem is vettem komolyan. Viszont észrevettem, hogy egy idő után már nagyon vártam a leveleit, és bizsergő boldogság futott át a lelkemen, amikor olvastam a kedves sorait.
Nemsokára ő is elküldte a fotóját, amit szinte féltem megnézni. Fájt volna, ha csalódnom kell, de nem így történt. Egy kellemes külsejű, szőke, kék szemű arc mosolygott rám a monitorról.
Időközben megtudtam, hogy nős, és van két nagy gyereke.
Elmondta, hogy a feleségével nagyon megromlott a házassága, és szeretne változtatni az életén.
Talán most sokan megvetnek, és az én értékrendemnek sem felel meg, de egyszerűen képtelen voltam mindezek ellenére is elszakadni tőle. Ő egyre többet mondta, hogy nem tudja nekem megadni azt, amit szeretnék, én pedig mindig azt válaszoltam, hogy: „Nem kérek tőled semmit – egyszerűen csak jól érzem magam veled."

A mi esetünkben is elérkezett az a pillanat, amikor kölcsönösen szerelmet vallottunk egymásnak. Szinte naponta írtuk a leveleket, amelyek nagyon bensőséges hangulatúak voltak. Órákat beszélgetünk a neten, sokszor késő éjszakáig. Képesek voltunk szavakkal szeretni. Ezenkívül rengeteg apró ajándékot küldtünk egymásnak, először virtuálisakat, melyekből később valódi ajándékok lettek. A kommunikáció másik eszköze, a telefon is mindennapi érintkezsi eszköz lett. Napközben szinte alig telt el idő, hogy ne gondoltam volna rá, ne idéztem volna a kedves mondatait, verseit, meg még azt is írt nekem.
Végül júliusban megbeszéltük, hogy nem bírjuk tovább: találkozunk! Úgy volt, hogy én repülök hozzá, de a repülőjegy megvásárlása előtti napon azt mondta, meggondolta magát, mégse menjek! Először nagyon fájt, de után megértettem, mikor egy nagyon hosszú levélben megírta, hogy fél attól, nem fog nekem megfelelni mivel én csak 30 éves vagyok, ő pedig 43. Szerinte már öreg hozzám. Attól is tartott, hogy a személyes találkozás elrontja a varázslatot. Én megértettem, és akkor döbbentem rá, hogy mit is teszek, végül is egy családos, stabil egzisztenciával rendelkező emberhez rohantam volna egészen Belgiumig.
Tulajdonképpen még saját maga előtt is nagyon szégyelltem magam, de egyszerűen mind a kettő úgy éreztük, hogy egymáshoz ta

tozunk. Hiába írtam meg neki, hogy vége a játéknak, olyan kétségbeesett leveleket kaptam tőle, hogy egyszerűen nem tudtam megállni, hogy ne reagáljak rájuk. Ha lehet ezt mondani, azok után, hogy úgy tűnt, elveszítjük egymást, a szerelmünk még magasabb hőfokon égett. Fantasztikus érzés volt az a szenvedély, amely mindkettőnket magával ragadott. Voltak olyan perceim, amikor úgy éreztem, ez nem normális dolog, biztosan összekeverem a valósá-

Pillanatnyilag ott tartunk, hogy a Belga névre hallgató kedves úr lelkesen tanul, hogy egy olyan diplomát szerezzen, amellyel Magyarországon dolgozhat. Mostanában kissé ritkulnak a beszélgetéseink, de mindketten tudjuk, érezzük, hogy mi még fogunk találkozni, és lesz közös utunk.

CSEVEGŐOLDALAINK

Ezúttal néhány népszerű csevegőoldal címét mellékeljük a történethez, tippet adva azoknak, akik kedvet kaptak a valós idejű online ismerkedéshez.

Gyalogló Chat .... http://chat.gyaloglo.hu
Trefort Chat .... http://chat.trefort.net
Datanet Chat .... http://chat.datanet.hu
TTC Atom Chat .... http://www.napfolt.hu/ttc/chat.html
Internetto Presszó .... http://internetto.hu/presso
Sziget Chat .... www.chat.sziget.net
Origo Chat http://www.origo.matav.hu/kozosseg/index.html
Talk Cafe .... http://www.accentcomm.com/talkcafe
Bulinet Chat .... http://www.deltasoft.hu
Kapu Chat .... http://www.kapu.hu/index/chat

Természetesen a kínálat ennél még bővebb, hiszen ma már a legtöbb internetes portálhoz és online társkeresőhöz is tartozik chatszolgáltatás. További linkek gyűjteményét találhatják a **www.wesselenyi.com/love** oldalon.

got a képzelettel, de valahol mégis tudtam, hogy a gépen át érkező gondolatok és érzelmek valóban nekem szólnak. Gyönyörű és felejthetetlen hónapokat éltünk át. Azért, hogy még jobban megismerjük egymást, videókazettát küldtünk, ami mindkettőnket csak még jobban megerősített az érzéseiben.

Röviden ennyi. Igen, vannak kétségeim, de aki ezt még nem élte át, az nem tudja, hogy milyen fantasztikusan gyönyörű tud lenni az internetszerelem. Nem tudom, mi lesz a történetünk vége, de mind a ketten azt érezzük, hogy már nem tudnánk egymás nélkül élni!

Klári

Webkurkász • webkurkasz@freemail.hu

8 ÓRA MUNKA
ÓRA CSALÁD
ÓRA KUKKOLÁS

Webcicuskák

Vajon mi lehetett az, ami mindannyiunk kedvenc reménybeli internet-felügyelőnőjének olyannyira szúrta a szemét? Hát persze, mi lenne más, mint a világháló vitathatatlanul legnépszerűbb és legnagyobb forgalmú piaca, az erotika. Mivel az internetfelhasználók nagyobb része férfi, így a téma szinte a kezdetektől fogva a világháló talán legvirágzóbb része volt, és az a mai napig is. De ne szaporítsuk feleslegesen a karaktereket, csapjunk a közepébe íziben!

Az egyszeri, internetes cicákra vadászó férfiember, miután megvárta kis családja rituális esti cselekménysorának befejeztét, feleségétől munka címén gépidőt igényel. Mikor az asszonyka már jóízűen szundikál, ekkor jő el az idő! Gyors kapcsolat létesítése – egyelőre csak – a preferált szolgáltató szerverével, majd az első, de bőven nem utolsó böngészőablak felhúzása következik. A leggyorsabb megoldásként begépeli nagy teljesítményű böngészőjének címsorába a kézenfekvő URL-t: www.szex.hu. Miután rájön, hogy ez így, ebben a formában nem létezik, rafináltan megkísérli a www.erotika.hu-t is, de sajnos hasonlóan élményanyagmentesen kénytelen továbblépni. Nem csüggedünk, nézzük csak, mit kínál a következő kézenfekvő weblapcím, a szintén könnyen észben tartható www.sex.com. Az oldalon a gyanútlan és felhevült felhasználó arcába robban egy roppantmód mozgékonynak bizonyuló bannergyűjtemény. Ez az a weblap mit sem törődve a formával mondhatni egyértelműen a tartalmat helyezi előtérbe. Megalkotói a függőlegessel és a vízszintessel dolgoztak, kétféle színt alkalmazva, illetve az animált GIFeket is bevetették. Ezt a lapot csupán a „legzöldegerűbb” felhasználók értékelhetik igazán, hiszen a reklámcsíkok a lehető legnaturálisabb képi eszközöket bevetve igyekeznek eligzítani az erotika webes útvesztőjében. Illik azonban a reklámok szövegeit és ajánlatait derekas méretű szkepticizmussal kezelni, hiszen kínos meglepetések érhetik a gyanútlan kattintgatót.

A nőző néző evolúciója

Miután a továbbfejlődéshez szükséges csalódás mennyiséget már „magába töltötte” a user, jobb esetben a frusztráció és a csömör bizonyos szintjének elérésekor beindul az evolúció következő foka: a Playboy weblapjának felkeresése. Miután a kissé zilált idegrendszerű férfiúnak a hosszú távú memória egyik rekeszéből si kerül előkotornia az éppen aktuális Playboy címlapképét, fejlődőképes egyed esetében a www.playboy.com címének bepötyögése és a sötétben meglepően aprónak bizonyuló Enter gomb leütése következik.

A weboldal a Playboytól megszokottan igényes, kissé visszafogott, ugyanakkor letisztult képi világot tár a nőző néző elpilledt szemei elé.

A kellemetes és szemnyugtató kékeszöldes, lilába átcsúszó színvilágba az ízlésesen tálalt hölgyek fényképei zökkenőmentesen illeszkednek. Nem véletlenül számít etalonnak a papírváltozat a piacon, hasonlóképp meghatározó a Végtelen Adatmezők sivatagában tündöklő üde zöld virtuális oázis, az online Playboy. Diszkrét tálalású, hibátlan bőrű és alakú lányok lelhetőek fel, mind képi, mind videofájlként, derekas mennyiségű angol nyelvű szöveges tartalom mellett. Igen, valahogy így kellene kinézni egy weblapnak.

„Nix dajcs – no inglis”

Ha már az újságosra koncentrált egy pillanatra a kedves user, egy újabb történelmi visszanyúlással elméjébe kotorván felderenghet az egyik legnépszerűbb erotikus társkereső-magazin, az ÖKM neve is. Nosza, minek legyen üres a képernyő? Mielőtt azonban csalódottan tudomásul vennénk

kudarcunkat, ideje eszünkbe vésni, hogy az ékezetes karaktereket nem igazán kedvelik a világhálón, így érthetően a **www.ökm.com** sem jelenik meg, de ha címben a huncut pöttyös ö betűt egy jóval zárkózottabb o-ra cseréljük, többre mehetünk. De valóban? A dolog erősen kétséges. Mivel a magazin eredetileg német nyelven került forgalomba, így a weblap is derék német barátaink és szövetségeseink ékesen zengő és gördülékeny nyelvezetén szólítja meg a látogatót. Mielőtt az ösztönös menekülési kényszernek engedelmeskedve bezárnánk az ablakot, megjegyezhetünk annyit, hogy igencsak hanyag módon nem lehet angol nyelvű weblapváltozatot fellelni, ami egy ilyen népszerű újság webes kiadásának esetében talán több mint hanyagság.

A weblap meglehetősen cizellálatlan, hiszen rikító piros, alapfehér és közepesen egérszürke színekkel találkozhatunk, csíkszerűen elhelyezve. Elrettentő példának nem rossz, de inkább fussunk messzire. Keressünk valami olyan weblapot, ahol a ledér leányzók lehetőleg anyanyelvünkön szólítanak meg.

Színmagyar tapéta

Ha a kedves kóborlónak vannak már néminemű tapasztalatai, felderenghet a „szabad tárterület" fogalma. Kicsiny hazánkban több szolgáltató is kínál meghatározott méretű tárolóterületet bárkinek, aki a nagyvilág elé kívánja tárni (erre utal a tárterület kifejezés - a szerk.) igényesnek szánt weblapját. Nos, ezek igencsak nagy része ugyan mi mással foglalkozna, mint hölgyekkel-urakkal-egyebekkel? A kategória egyik neves képviselője az SWI köpenyéből kibontakozó, egyik legnépszerűbb hazai, teljesen ingyenes, erotikus weblap, az **ashole.swi.hu/** címen megtalálható Ashole Erotika. A design egyértelműen a célszerűségnek lett alárendelve, azaz a lap talán kissé csúnyácska, ámbátor cserében könnyen átlátható és kezelhető. Miután ingyenes, a reklámcsíkok jelenléte kötelező, de ezek még fogyasztható mértékben kerültek fel. A lap háttere engem talán leginkább egy igencsak érdekes lilás-pirosas színű, kifordított, dombornyomásos tapétára emlékeztet. A legfrissebb anyagok a weblap kellős közepén kelletik magukat, így el sem tévesztheti őket a szorgalmasan visszajáró törzsvendég.

A tartalmat meglehetősen gyakran, legfeljebb 2-3 naponta frissítik, így az oldalt nem fenyegetik az igen korán megjelenő, kifáradást jelző virtuális szarkalábak. Maga a menürendszer eldugottabb helyre került, így nem árt figyelő tekintetünket a bal felső sarok irányába vetni. Kissé izgalmas képvilágot közvetít ugyan a menüpontok vörössel szegélyezett feketéje a fentebb már említett túladalékolt, eperfagylaltszínű háttéren, de azért olvasható. A felajzott látogató itt végre könnyen megtalálhatja az őt érdeklő témájú tartalmat, de vigyázat, itt már az erősebb kategóriájú képek és videoanyagok dominálnak!

Nos, hát valahogy így kezdődik. És lesz ez még rosszabb is...

Atomcsapás

A hatvanas évek elején járunk: az átlagember számára nagyon is elképzelhető hogy az Egyesült Államokat atomcsapás érheti. Többen bunkert építenek a családi ingatlan alá. Így tesz dr. Calvin Webber, a Los Angeles-i mintaférj is, aki ráadásul egy különösen válságos pillanatban „mindenórás" feleségével együtt magára csukja az óvóhely ajtaját, és a következő 35 évre elzárja magát a külvilágtól. Fia, Adam a bunkerben jön a világra, s szerető szüleitől mindent megtanul, amit az ötvenes-hatvanas évek fordulóján egy jó házból való úrifiúnak tudnia illik. Mire azonban a készletek feltöltése végett Adam kimerészkedik a bunkeren túli világba (ja, Amerikát mégsem érte atomcsapás), már a „vad" kilencvenes éveket írjuk...

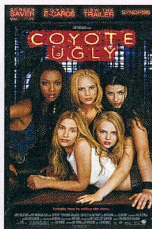

A film honlapja (**www.blastmovie.com**) a néhány évvel ezelőtti filmes oldalak világát idézi. Minden szükséges információt meglelhetünk rajta a szereplőkről és a filmről, s kedvenc fimrészleteinket is letölthetjük. A látogató egy jópofa játékban ismerkedhet meg saját szerelmi képességeivel, és egy keresőprogram segítségével az imádott férfi/nő e-mail címét is megtudhatja. Azaz a honlap nem okoz nagy meglepetést, de amit vállal, azt becsülettel teljesíti. Mint az áldott hatvanas években...

Értékelés: *egyszerű és kiszámítható*

További linkek:
www.nlcpub.com/Relsched/blast.html
www.casenet.com/michael/blastfromthepast.html
http://moviereviews.colossus.net/movies/b/blast.html

Pultra fel!

Őrült sebességgel nyomul vissza a köztudatba a 80-as évek divatja és életérzése. Mert kérdem én: mikor lehetett utoljára feszes bőrszerkóban és western csizmában, minőségi rock- vagy éppen dallamos diszkózenére végigmulatozni az éjszakát egy bárpulton – méghozzá úgy, hogy mindezt másnap ne kövesse szaggató fejfájás és mardosó szégyenérzet? Nos, mostantól ezt is lehet, hála a **Sakáltanya** bombázó csapos lányainak. Az, hogy egy ilyen bárban kell gályázni a megélhetésért, még akkor is vigasztaló, ha az ember vérmes reményei ellenére sem igazán bír dalszerzőként betörni a Nagy Alma zenei világába. Amerikai limcsiről lévén szó, persze a végén nem marad el a főszereplő karrierje, de ekkorra a legtöbb nézőnek már nagy valószínűséggel a honi kocsmakultúra fellendítésén jár az esze.

A film hivatalos honlapja (http://studio.go.com/movies/coyoteugly) legalább olyan dögös és látványos, mint a film maga. Vizuális és zenei effektek minden mennyiségben – csak hát a letöltés... A hosszú várakozási idő alatt viszont érdemes ellátogatni a www.geocities.com/coy-ugly honlapra, amelyről nemcsak képeket, trailereket és képernyővédőket szerezhetünk be, hanem megismerhetjük a valódi **Coyote Ugly** (azaz Sakáltanya) klubot is. A fényképek tanúsága szerint valóban pörög a buli, és szépek a lányok. Mi kell még? Talán egy repülőjegy New Yorkba...

Értékelés: *érdekes és informatív*

Jellemző: *„Az IGAZI Coyote Ugly"*
További linkek:
http://movies.go.com/movies/C/Coyoteugly-2000

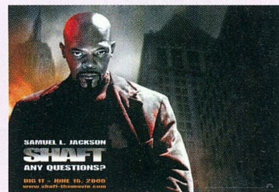
Tűzerő

Lassan harminc éve, hogy az amerikai filmipar létrehozta sokadik legendáját: **Shaft**, a szakadt és nagyon laza fekete privát kopó alakját. A harmadik évezred közeledtével ideje volt felidézni az időközben feledésbe merült mítoszt. A „régi" Shaft helyett most az új generáció, a Samuel L. Jackson játszotta unokaöcs számol le a New York-i alvilággal – hasonló lazasággal, mint azt nagy elődje tette. A film hivatalos honlapja (www.shaft-themovie.com) mindazonáltal nem szolgál különösebb meglepetéssel: megtalálhatjuk rajta az obligát interjúkat, letölthető trailereket, és olvashatunk a legenda keletkezéséről. Az extrákat a premieren készült fotók és egy jópofa flipper jelenti, sőt a film zenéjébe is belehallgathatunk. A linkek legérdekesebbike a www.blaxploitation. com, amelyen a műfajjal, azaz a „fekete filmtörténettel" ismerkedhetünk meg behatóbban, halk soulzene kíséretében – ez utóbbi apró hátránya, hogy alaposan lelassítja az oldal letöltését.

Értékelés: *nagggyon cool...*

Jellemző: *„Van kérdés?"*
További linkek:
http://members.aol.com/PizzarroD/shaft/shaftold.htm
http://members.tripod.lycos.nl/Reincoppola/Shaft.html

A hűvös angol beteg

„Az angol beteg" és „A napfény íze" főhőse nem szokványos szupersztár: Ralph Fiennes visszahúzódó, szerény, nem Hollywood csillaga, inkább valódi művészlélek. Színészi képességeihez viszont semmi kétség nem férhet. A vele foglalkozó oldalak sem annyira a sztárt, sokkal inkább a remek színészt ünneplik. A http://ovrdredge.simplenet.com/rf címen számos klipet, interjút, újságcikket és újdonságot

találunk. A honlapok egyik legérdekesebbje viszont a www.softcom.net/users-witzn/witzn/ralph.html, amely nemcsak a színész nagy sikerű filmjeivel foglalkozik, hanem kevésbé ismert korai filmjeiről, televíziós fellépéseiről, sőt (érthető okokból kevesek által látható) színpadi szerepeiről is közöl fotókat és ismertetőket. Az áttekinthető, logikusan felépített honlapon a színésszel készült interjúkat és újabb klipeket is találunk.

Értékelés: *allűröktől mentesen*

További linkek:
http://mrshowbiz.go.com/people/ralphfiennes
www.casenet.com/people/ralphfiennes.htm

Charlie új szőke angyala

A Maszk sikere óta Cameron Diaz bevonult a hollywoodi álomgyár legnagyobb sztárjai közé. Legközelebb a hetvenes évek nagy sikerű sorozatának, a Charlie angyalainak remake-jében láthatjuk Drew Barrymore és Lucy Liu társaságában. Aki a bemutatóig sem bírja ki Cameron nélkül, számos rajongói weboldal közül válogathat. Az egyik legérdekesebbnek az angol és cseh nyelvű verzióban egyaránt hozzáférhető www.celebs.cz/-cameron honlap bizonyult, amely hamarosan teljes körű kiszolgálást nyújt majd a Cameron-híveknek. A jövő idő azért indokolt, mert a honlap egyes részei (pl. a részletes életrajz, a Cameronnal készült interjúk és a vendégkönyv) még hiányoznak, a honlap gazdáinak ígérete szerint hamarosan felkerülnek. Ami viszont már rendelkezésre áll: rengeteg fotó és videoklip, a Cameronról készült címlapfotók, valamint „a hét fotója". Az Interests menüpont alatt a Cameronnal kapcsolatos érdekességeket ismerhetjük meg (például, hogy Caminak becézik, és utálja Mariah Careyt), az élet dolgairól alkotott véleményéről pedig a válogatott idézeteken keresztül értesülhetünk. A linkgyűjtemény külön érdekessége egy utalás a www.cameron-diaz.hu honlapra.

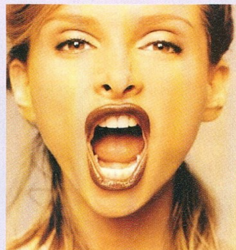
Értékelés: *ígéretes*

Jellemző: *„Imádom a sült krumplit."*
További linkek:
www.geocities.com/~cameron.diaz
www.acecelebrities.com/Celebrities/D/Cameron_Diaz
http://freespace.virgin.net/t.rees/cameron/cameron.htm

Szépséges Calista

Bár az Ally McBeal kissé problémás ügyvédnőjének szépségét (különösen anorexiagyanús testalkatának esztétikumát) sokan kétségbe vonják, sőt egyesek őt teszik felelőssé a Hollywood környékén mostanság dívó kóros soványság-kultuszért, a színésznő görög eredetű neve valóban azt jelenti: „a legszebb". Rajongói honlapok tömege bizonyítja, hogy Ally McBeal az egész világot meg-

hódította. A www.allymcbeal.org.uk címen például az Ally-kultusz valóságos tárházára lelhetünk. A hírek, fényképek, letölthető klipek mellett feliratkozhatunk a McBeal-rajongók levelezőlistájára, sőt az emlékezetes ikerpárral készült interjút is elolvashatjuk. Az Episode Guide menüpont alatt a kíváncsi természetű Ally-megszállottak megtudhatják, mit is láthatnánk, ha valamelyik tévétársaság végre megvásárolná az újabb sorozatot. A vállalkozó szellemű Ally-szakértők heti 15 angol fontos fődíjért mérhetik össze tudásukat, az igazán elszántak pedig a kultikus figurává vált táncoló kisbabát is megrendelhetik...

Értékelés: *Ally-imádók paradicsoma*

Jellemző: *„Dancing Baby on Board"*
További linkek:
www.celebritypro.com/calista_flockhart_main-htm
www.casenet.com/people/calistaflockhart.htm

Fekete macska...

Az ember egy-egy kelet-európai film, különösen némelyik szatíra láttán eltöpreng, vajon mennyit értenének a minket féktelen, néha kesernyés kacajra fakasztó poénokból kis hazánktól nyugatra, netán az óceánon túl. Ott, ahol nem ismerős figura a rozzant mosógépekkel és benzinnel üzletelő orosz hajós, a vadkeleti maffiózó, nem klasszikus gépjármű-paródia a Trabant, és a roma szó sem mond

szinte semmit az embereknek. Érdemes a hálón rákeresni például az Emir Kusturica rendezte Macskajaj (Black Cat, White Cat) című filmre, amely - méltán - szülőhazájától nyugatabbra is sikert aratott. Mivel nem az amerikai álomgyár agyonszponzorált termékéről van szó, ne is várjunk képekkel, filmbejátszásokkal tarkított honlapokat - recenziókat, kritikákat viszont szép számmal találhatunk. Az amerikai szemüvegen keresztül nézett Kelet-Európa egyszerre érdekes és elgondolkodtató: autóevő disznók, nagy kalapos, aranyfogú emberek, zajos családok, egzotikus, távoli, ismeretlen cifra nyomorúság...

Értékelés: *kevés, de érdekes*

Linkek:
http://mrshowbiz.go.com/reviews/moviereviews/movies/BlackCatWhiteCat_1999.html
www.e-guide.com/events/e0014815.htm
www.ebbflow.com/archive/blackcat.html
www.movielist.com/b/blackcatwhitecat.shtm
www.mediasearch.com.un/cinema/blackcat.htm

Futballháború

Az élsport nem elsőbálos leánykák teadélutánja. Különösen az olyan vérre és sok pénzre menő sportágak nem azok, mint az amerikai foci, amelynek döntő meccseit sok-sok millió néző és rajongó szurkolja-őrjöngi végig USA-szerte. Az edző még a „régi gárda" tagja, kemény, de becsületes, a játékosok a népszerűségre és az ezzel járó anyagi haszonra hajtanak, a csapat tulajdonosát pedig csak a részvények értéke érdekli...
Az amerikai foci rajongói számára valóságos csemege lehet a **„Minden héten háború"** honlapja, amely a www.anygivensunday.net, illetve a http://anygivensunday.warnerbros.com internetcímen érhető el: a linkek között az amerikaifoci-site-ok színét-javát megtaláljuk. Érdekes információkat ad a filmben szereplő sportolókról készült összeállítás is, ezt ráadásul rendszeres időközönként frissítik. Ezen kívül a honlap közli a filmre vonatkozó alapvető információkat, és az igazán elszánt rajongók számos klipet is letölthetnek. A készítők a döbbenetes meglepetések és a hatásos effektek helyett ezúttal láthatólag a focirajongóknak szánt hasznos információkra koncentráltak.

Értékelés: *gazdag, de kiszámítható*

Jellemző:
„Minden áldott vasárnap győzöl vagy vesztesz..."

További linkek:
www.movieweb.com/movie/anygivensun/
www.movielist.com/a/anygivensunday.shtml

Roma Victor!

Maximus, a Marcus Aurelius hadvezéréből lett gladiátor története az elmúlt nyár, sőt talán az egész év egyik legnagyobb filmsikere volt. Nem is alaptalanul: a nagyvonalú és látványos kosztümös eposzt a rajongók és a kritikusok egy emberként sorolják a műfaj Ben Hur-kaliberű klasszikusai közé. Arra az őszutói-télelői pillanatra is sokan vártak, amikor Ridley Scott remekművét elhelyezhetik a házi videotékában vagy DVD-tárban.
A film hivatalos honlapja, a www.gladiator-thefilm.com sem okoz csalódást az ínyenceknek. A kezdőlapon azonnal választhatunk, hogy a honlap standard, avagy továbbfejlesztett verzióját szeretnénk-e letölteni. Látnivalókban és információkban a standard változat is bővelkedik, s a letöltési idő sem embert próbáló. Maximust a történet különböző stációin (hadvezér–rabszolga–gladiátor–hős) kísérhetjük végig, és minden stációnál számos menüpontból választhatunk. Minden apró részletre kiterjedően (pl. a forgatáson használt fegyverek leírása) megismerkedhetünk a film készítésének kulisszatitkaival, interjúkat olvashatunk, képernyővédőket, klipeket, képeket tölthetünk le. Különösen igényesek és látványosak a „flashcards" menüpont alatt található bejátszások, amelyeket egy-egy szereplő legjellemzőbb megnyilvánulásaiból állítottak össze. A továbbfejlesztett változatot letöltők mindezt még látványosabb környezettel, vizuális és hangeffektek garmadájával kiegészítve élvezhetik.

Értékelés: *látványos és nagyszabású*

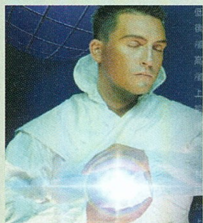

Jellemző: *„Amíg a Colosseum áll, Róma is állni fog..."*

További linkek:
http://darkhorizons.com/2000/Gladiator.htm
http://spielberg-dreamworks-com/gladiator
http://cinemadesktopthemes.com/mv/g/gladiator.dt.1.html

Csiki Judit rovata

rizibiz ink magazin

Garabonciás online

Ákos különös színfolt a magyar zenei életben: igényessége, irodalmi értékű szövegei, sokoldalúsága (zeneszerző-énekes-színész-költő) messze kiemeli az időnként kissé egyhangú hazai popmezőnyből. Ritka, de annál emlékezetesebb koncertjei rendre telt házat vonzanak, s idén ősszel kilencedszer örvendeztette meg szólólemezzel a színvonalas zene rajongóit. Ákos hivatalos honlapja, a www.akos.hu zenéjéhez hasonló igényességet tükröz. A képi világ remekbe szabott, a tartalom pedig bőséges és érdekes. A főoldalról közvetlenül is elérhetjük a legfrissebb híreket és a vendégkönyvet (Ákos népszerűségét mi sem jelzi jobban, mint az egyetlen nap alatt összegyűlt üzenetek mennyisége), de azt sem bánjuk meg, ha továbblépünk a belső oldalak felé. A szépen kidolgozott háttér elé beúszó menüpontokra kattintva elérhetjük Ákos életrajzát, részletes diszkográfiáját, fotóalbumát, a róla írt cikkeket és a vele készült interjúkat. Az „Ákos online” menüpontban feliratkozhatunk az énekes rajongóinak levelezőlistájára, megtekinthetjük a vendégkönyvet, online játékban vehetünk részt, de meg is rendelhetjük Ákos lemezeit. Néhány menüpont egyelőre még feltöltés alatt áll, ez azonban semmit sem von le a honlap értékéből és színvonalából.

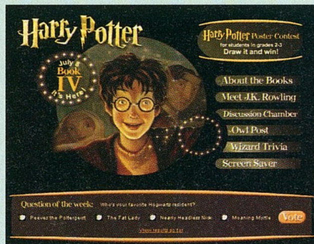
Értékelés: *tetszetős cégér a jó bornak*

Jellemző: *„Ismerj fel!”*

Tanuljunk varázsolni!

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy gyermekgeneráció, amely – ha hiszünk a szülők és a tanárok panaszáradatának – folyvást a tévé és a számítógép képernyője előtt gubbasztott, betűt pedig jóformán csak a feliratos filmekben és a honlapokon látott. Aztán jött egy tizenegy éves varázslójelölt, és – abrakadabra! – a reménytelennek kikiáltott ifjak egyszerre csak könyvet vettek a kezükbe, sőt a mindig elfoglalt felnőttek sem tudták letenni a gyermekmesét.
A hétkötetesre tervezett sorozat eddig megjelent négy epizódja (Magyarországon decemberre ígérik a negyedik kötet könyvesboltokba kerülését) döbbenetes sikert aratott az egész világon.
A hisztéria természetesen a világhálót sem kerülte el, a srácok számos Harry Potter-honlapon találkozhatnak kedvencükkel.
A www.harrypotter.ws címen például bekapcsolódhatunk a következő kötet nyugat-európai megjelenéséig, illetve a készülő film (naná, hogy Hollywood sem hagyta ki a ziccert) bemutatójáig hátralevő visszaszámlálásba, megtudhatjuk, hogy a fanatikusabb rajongók spekulációi szerint mi várható a következő részben, sőt a filmforgatáson készült képeket is letölthetjük. A laikusok részletes információkat lelhetnek az eddig megjelent kötetek szereplőiről, az igazi Harry Potter-fanok pedig ingyenes Harry Potter e-mail címre is szert tehetnek. Akinek mindez kevés, megrendelheti a kötetek angol kiadását.

Értékelés: *minden, amit tudni akarsz...*

Jellemző: *„Küldj egy baglyot!”*

További linkek:
www.random.com/harrypotter
http://harrypotterfans.com
www.scholastic.com/harrypotter

Bridget, másodszor

Bridget Jones afféle brit kiadású AllyMcBeal. Egyrészt öntudatos, egyedül élő harmincas – másrészt kétségbeesett, egyedül élő harmincas, ketyegő biológiai órával. Ja, és pazar, angolos humorral, amely a napló minden egyes oldalán átsüt. Nem csoda, hogy Helen Fielding (saját bevallása szerint nem Bridget Jones) regényét a világ minden táján elkapkodták a könyvesboltok polcairól, sőt a könyvből film is készül – várhatóan Renée Zellweger és Hugh Grant főszereplésével.
A nyugat-Európában élők már a napló folytatását („Mindjárt megőrülök”) is olvashatták, de az ígéretek szerint november-decemberben a magyar olvasók is jókat derülhetnek Bridget Jones legújabb kalandjain. Nem véletlen tehát, hogy a Bridget Jones-honlapok jó része már a második résszel foglalkozik. A www.penguinputnam.com/bridgetjones címen viszont mindkét kötetről, sőt az írónőről is számos információt kaphatunk. A Reading Guide menüpont alatti teszt elárulja, mennyire azonosulunk Bridgettel, de az oldal teljes komolysággal megvitatandó elemzési szempontokat is ad a két regényhez. A www.upcomingmovies.com/ bridgetjonesdiary.html weboldalon a készülő filmről tudhatunk meg részleteket. Arra azonban itt sem kaphatunk választ, mit csinál majd az amerikai filmgyártás Bridget Jones jellegzetesen angol figurájából...

Értékelés: *egyszerű, de kellemes*

Jellemző: *„Belső tartás”*

További linkek:
www.womenwriters.net/editorials/delman2.htm
www.denverpost.com/books/book277.htm

http://www.vivendi.hu

Olasz design

Itália régóta nagyhatalomnak számít mind a divat, mind pedig a formatervezés terén, s az olasz lelkületről, játékosságról is vannak elképzeléseink. A katicabogár formájú, vagy vörös krampuszra hajazó sminkkészlet, netán a tulipán alakú parfümös üveg azonban már sok a jóból. Vagy mégsem? Hiszen kiváló karácsonyi ajándék lehet a barátnőknek, a tinik, de a tini lelkű felnőttek is imádják az ilyen jópofa darabokat. Az olasz kozmetikai cég választékában a www.pupa.it honlapon mazsolázhatunk. De vigyázat: a kissé futurisztikusra sminkelt szépségekben bővelkedő honlap csak

olasz nyelvű, mezei angoltudással legfeljebb következtetni tudunk az egyes szavak jelentésére, de bízhatunk abban is, hogy például a „make-up" kifejezést nem sikerült lefordítaniuk az olasz designereknek. Az egyes sminkkészletek bemutatásánál jó ötlet, hogy a megfelelő ikonokra (szem, száj, köröm) kattintva megtudhatjuk hogy az egyes szépítőszer-kategóriákból mi került a kétségkívül ötletes dobozba. Annak azonban személyesen kell utánajárnunk, hol tehetünk szert minderre, mert a siteon kizárólag az olaszországi üzletek nevét tudhatjuk meg. Sajnos a frissítésben sem jeleskednek a talján hölgyek és urak: az olasz üzletekben ugyancsak megtalálható Pupa Magazin legfrissebb számát lapzártakor július 10.-re ígérték. Az egyes termékekről készített fotók azonban szemléletesek, s nem elhanyagolható élvezet, hogy az ötödik sminkdobozt is büntetlenül kinyithatjuk és áttanulmányozhatjuk. Ezért pedig az ember lánya sok mindent képes megbocsátani...

Értékelés: *egy kis energia ráfordítással sokkal jobb is lehetne...*

Jellemző: *„Konvenciók nélkül"*

Hűvös elegancia

Igencsak mélyen kell a zsebébe nyúlnia annak, aki egy Omega-órával szeretné meglepni párját, vagy netán magát idén karácsonykor. A cég svájci óragyárhoz méltóan elegáns honlapja a www.omegawatches.com, vagy a www.omega.ch címen érhető el. A kezdőlapról számos irányba indulhatunk el: megismerhetjük a cég történetét, a legutóbbi eseményeket, az Omega-reklámokban szereplő sztárok részvételével lebonyolított bemutatókat, a cég és a sportvilág, valamint az űrkutatás közötti virágzó kapcsolatot. És persze a 007-es ügynökről mint az Omega első számú reklámhordozójáról is megtudhatunk mindent, ami fontos: a megfelelő oldalon linkek, trailerek, sőt nyereményjátékok várnak a megszállottakra. Betekinthetünk a választékba, álmodozhatunk a különleges órák fotói láttán (a hölgyek különösen szeretni fogják a **Joaillerie** kollekció gyémántokkal kirakott, csinos darabjait), a hivatalos forgalmazók listájából pedig pillanatok alatt kikereshetjük a bennünket érdeklő címet és telefonszámot. Már ha valóban elszántuk magunkat egy „egyszer az életben" jellegű kiadásra...

Értékelés: *áttekinthető, praktikus és mindenekelőtt elegáns. Mint egy svájci óra*

Jellemző: *„Az Omega internetsite-ja kizárólag bemutató jellegű. Omega óra nem árusítható az interneten keresztül."*

modellje ink magazin

Katalógus-lapozgatás

Amikor a karácsonyi előkészületekből már csak az ünnepekre szánt ruhák kiválasztása van hátra – na, akkor esik igazán kétségbe az átlagos nőnemű halandó. A spanyol Mango divatcég honlapján (www.mango.es) nemcsak a minden országban azonos választékról kapunk képet, de a honlapon arra is választ lelhetünk (angol, francia, német vagy spanyol nyelven), hogyan hordhatunk, mivel kombinálhatunk egy-egy divatosabb darabot, hogy reggel, délután és éjszaka egyaránt tökéletes eleganciával felvértezve indulhassunk el otthonról. A katalógus képei mellett természetesen mindenütt szerepel az ár – méghozzá a választásunk szerinti ország-

ban érvényes katalógusár. Ha megtetszett egy-egy csinosabb darab, a márkaboltok listájában megkereshetjük a legközelebbi üzlet címét. S ha mindez nem volna elég, a megvásárolt darabok mosásához, karbantartásához, az óhatatlanul összeszedett foltok eltávolításához is kapunk ötleteket. A kulisszák mögé bepillantva megismerkedhetünk a cég üzletpolitikájával, a katalógusokban szereplő modellekkel. Szeretteinknek képeslapot küldhetünk, az Online Apology Generator segítségével pedig előre gyártott panelekből rakhatjuk össze az aznapi vétkeink levezeklését szolgáló bocsánatkérő levelet. Aki viszont ennél komolyabb dolgokról szeretne olvasni, az megismerkedhet a cég nonprofit szervezeteket támogató szponzori tevékenységével, és ellátogathat az illető szervezetek honlapjára. Ja, hogy eredetileg csak egy jó kis ruhát akartunk?...

Értékelés: *egyszerű és kiszámítható*

Jellemző: *„44 ország, 450 üzlet"*

WebMester

Szendi Gábor

DHTML-iskola

Nem, nem, a DHTML nem az A-, B- és CHTML után következő újabb verzió, hanem a dinamikus HTML összevonásából eredő új filozófia. Ha unod már a profik lapjairól elcsent mozgó GIF-képeket, Java-alkalmazásokat, ha átkozódtál már azért, milyen böhöm nagy tud lenni egy GIF-animáció, ha ezeregy okból nem alternatíva Neked a Média Flash, ha szeretnél dinamikus, egyéni arculatot adni lapjaidnak, ha azt szeretnéd, hogy a hajad ne töredezzen és korpásodjon, akkor a DHTML-t Neked találták ki. Ez az új csoda. Hiába csapjuk rá az ajtót, bejön az ablakon. Kezdj bele! Úgysem úszod meg!

A dinamikus HTML van is, meg nincs is: nincs egy statikus leírása (pláne nem magyarul), amelyet ha megtanulsz, elmonhatod, hogy Te tudsz DHTML-ül. Nincs ilyen, mert a DHTML tulajdonképpen annak a lehetőségét jelenti, hogy a HTML-re ráépülő CSS (Cascading Style Sheets) paraméterei, tulajdonságai, vagyis végső soron a lap kinézete menet közben dinamikusan változtatható Javascript segítségével. Ennek a halvány előfutárai voltak a Javascript-eseménykezelők (lásd. IK, 2000/3: A böngészőazonosítás...), melyek egyik fejleményei a villogó gombok. Most azonban a CSS (és CSS2) és a Javascript 1.2 változatának házassága forradalmian új lehetőségeket teremtett a weblapírásban.

A CSS-ről

Korábbi számunkban már ejtettünk szót a CSS használatáról (Novák: Bemutatkozik a... 1999/12), s ajánlhatom még Péter Gábor: HTML 4.0 címě könyvét is a CSS áttekintésére.

A CSS egyik nagy érdeme, hogy pixelpontosan lehet elemeket pozicionálni a lapon, és a CSS-el leírt stílusú oldalak nagyjából azonos módon jelennek meg a két nagy böngészőben. Persze ez se semmi, de ettől még nem kéne elájulni. Ami (szerintem) igazán briliáns, az az, hogy lapjaink ezentúl **„rétegekből"** állíthatóak össze, mintha rajzfilmet csinálnánk: külön réteg lehet a háttér, külön rétegek az egyes figurák, bármi takarhat bármit, és mindez a Javascript segítségével folyamatosan változtatható és mozgatható. (Persze először nem a Hófehérke DHTML-es változatát kell megcsinálnunk!)

A rétegek

Ne örülj, ha hallottál valamit a Netscape **<layer>** tagjéről, mert most nem erről lesz szó, hanem a CSS segítségével létrehozhatóról, ez ugyanis mindkét böngészőben működik.

Érdemes előbb a rétegek statikus használatával megismerkedni, hogy aztán mélyebb vízbe is merészkedjünk. A CSS-t szerencsére nagyjából egyformán érti a két nagy böngésző (IE3-tól és Netscape 4-től), apróbb eltérések inkább a CSS elemeinek dinamikus kezelésében lesznek.

A rétegek kapcsán azt fontos megjegyezni, hogy minden rétegnek lehet **relatív** vagy **abszolút** pozíciója, ill. a réteg lehet **látható,** ill. **nem látható** (rejtett).

A relatív pozíciójú elem koordinátáival az előtte álló elemhez képest adjuk meg beiktatott képünk, szövegünk oldalon elfoglalt helyzetét, ez „helyet foglal" a dokumentumban, és ebben semmi meglepő nincsen, hiszen így viselkednek a látható HTML-elemek.

Az **abszolút pozíciójú** elemek viszont olyanok, mintha egy meglévő dokumentumra rágépelnénk vagy rárajzolnánk valamit, vagyis az így megadott elem a HTML-dokumentum felett „lebegő" rétegként jelenik meg, eltakarva az alatta lévő dokumentumrészletet.

(Amikor egy réteg koordinátájáról beszélünk, akkor a réteg bal felső sarkának koordinátáját értjük alatta.)

Hogy érthetőbb legyen, tekintsük a HTML-dokumentumot egy koordinátarendszernek, melyben a bal felső sarokban lévő pixel a (0;0) koordinátájú képpont. Hangsúlyozom, hogy nem az ablak, hanem a dokumentum a viszonyítási rendszer. Ha most készítünk egy abszolút pozíciójú réteget, melynek pozíciója a dokumentum felső szélétől, és a bal oldaltól is 100 px-re van, akkor a pontunk koordinátája (100;100) lesz.

Ez a réteg így néz ki:

```
<div style=„position: absolute; top: 100px; left: 100px">
Ez a szöveg itt. </div>
```

(Ugyanígy használható a **** tag is; a két elem közti különbség csak annyi, hogy a **<div></div>** tag egy sort is emel maga előtt és után.)

Tegyük fel, hogy a fenti rétegleírásunk előtt a dokumentumban egy jó nagy kép, mondjuk 200x200 pixeles, foglalja a helyet. Ez mit sem változtat szövegünk pozícióján, az akkor is a (100;100) ponton fog kezdődni, mert abszolút pozicionálást adtunk meg, vagyis a kép felett fog lebegni szövegünk, mintha ráírtuk volna a képre.

Ha azonban relatív pozicionálást végzünk (rétegleírásunkban az **absolute** helyett **relative** áll), akkor a szövegünk nem a dokumentum felső szélétől, hanem esetünkben a kép aljától (vagyis az előtte lévő elem aljától) fog pozicionálódni, vagyis koordinátája a (100;300) lesz.

Ha már létrehoztunk egy réteget (amit egy új dokumentumnak tekinthetünk!), akkor az egy új al-koordinátarendszert jelöl ki,

melynek (0;0) pontja a rétegünk bal felső pixele lesz. Ha ebbe az első rétegbe beleteszünk egy újabb réteget, akkor abszolút pozicionálás esetén már nem a dokumentum, hanem az első rétegnek a (0;0) pontja lesz a kiinduló nullpont. Relatív pozicionálás esetén viszont nem a (0;0) pont, hanem a rétegben szereplő szöveg, kép alsó és oldalsó határa lesz a viszonyítási pont a pozicionálásban.

És mi van, ha a rétegünk után van valami? Ekkor csak arra kell figyelnünk, hogy a relatív pozicionálás helyet foglal (lejjebb tolja az utána következő elemeket), míg az abszolút nem, hanem új rétegként lebeg az utána következő elemek felett. Kicsit komplikáltnak tűnik, én se érteném, ha nem én írtam volna, de a gyakorlatban minden egyszerűbb.
Nézzünk hát egy gyakorlati példát!

Szöveg árnyékolással

Figyelembe véve a letöltési időket és a szűkös tárhelyeket, nem jó mindenhova 3D-s feliratokat tenni, viszont a 2D-s szöveg sokszor snassz.
Ilyenkor jöhet kapóra az, hogy árnyékot vető szöveghatást tudunk elérni a CSS lehetőségeivel. Az egészhez csak annyi kell, hogy egy színes felirat alá tegyük be ugyanazt szürkében, kicsit elcsúsztatva:

Grafika helyett

Ennek a kódja a következő:

```
<Span style=”position: absolute; left: 30px;color: silver; font-weight: bold; font-size: 80pt”>Grafika helyett <Span style=”position:absolute; top: -4px;left: -4px; color: #cc3333; font-weight: bold; font-size: 80pt”>Grafika helyett</Span></Span>
```

Látható, hogy egy abszolút pozicionált rétegbe ágyaztunk egy relatív pozicionálású réteget, s ezt - 4 px (4 pixel) - eltoltuk felfelé és balra a bennfoglaló réteg (0;0) pontjához képest. Fontos, hogy a külső réteg kerül alulra (ez az árnyék), és a második, bentfoglalt réteg a felső, a színes szöveg.
Hogy ez valóban egy, a dokumentum felett lebegő réteg, azt illusztrálja a következő ábra, melynél a dokumentumban van egy pillangóképünk, s felette „lebeg” a szürke és a vörös felirat. Ha ezt a hatást grafikai eszközökkel akartuk volna elérni, az jelentős tárhelyet és letöltési időt jelentene.

Grafika helyett

Mi a rétegek sorrendje?

Előző példánkban a sorrendiség döntötte el a „láthatóságot”: a legalsó az „eredeti” dokumentum, aztán jön rá a soron következő rétegleírás, e fölött van az ezt követő, stb. Ez implicit szabály, de mindezt explicit, vagyis direkt úton is befolyásolhatjuk. Erre vezették be a **z-index** tulajdonságot, amely a háromdimenziós tér harmadik koordinátatengelyére utal (x;y;z). Ha mindkét böngészőben érvényes értéket akarunk megadni, akkor 0-t és pozitív számot adhatunk meg értéknek. Az alábbi kód két, fedésben lévő réteget ír le.

```
<Span id=”egyik” style=„position: absolute; left: 30px; top: 100px; background-color: silver; height:100px; width: 400px; font-size:40pt; z-index:3”>
Ez az egyik réteg</span>
<Span style=”position:absolute; top: 110px;left: 40px; background-color: #cc3333; font-size: 40pt; z-index:2”>
Ez egy másik réteg</Span></Span>
```

Ennek a két rétegnek az egymáshoz való helyzetét a **z-index** értékei határozzák meg.

egyik réteg: z-index: 3
másik réteg: z-index:2

Ez az egyik rétegeg

egyik réteg: z-index: 1
másik réteg: z-index:2

Ez egy másik réteg

Látható, hogy a nagyobb **z-index** értékű réteg van feljebb. Ha megcseréljük a **z-index** értékeket, megcserélődik a rétegek sorrendje is. (Hogy mire kell az **id=„egyik”** részlet, az mindjárt kiderül!)

Pa-pa-pa-paaam! És most jöhet a DHTML!

Hogy megtegyük az első lépést a kályhától, nézzük meg, hogyan lehetne eseményfüggően változtatni ennek a két rétegnek a sorrendjét. A Javascriptből a rétegek **z-index** tulajdonságát a **zIndex** elemváltozón keresztül lehet elérni. A következő kis figyelmes program kezeli azt a problémát is, hogy az IE-ben **azonosító.document.zIndex** néven, míg a Netscape-ben **document.azonosító.zIndex**-ként hivatkozhatunk a réteg **z-index** tulajdonságára, ahol az „azonosító” a réteg neve, hogy

Szendi Gábor

tudjunk rá hivatkozni a programból. Hogy melyik böngésző négyes verziójában vagyunk, azt az **If** utasítás dönti el az alábbi programocskában: ha a **document.all** lekérdezés igaznak bizonyul, akkor **Internet Explorer**, egyébként meg nagyvonalúan feltesszük, hogy **Netscape** (lásd objektumlekérdezés, IK, 2000/3). Alacsonyabb verziókban pedig a **Javascript 1.2** nyelvspecifikáció miatt nem fog futni.

```
<SCRIPT language="Javascript1.2">
<!--
function be ()
{
if (document.all) {egyik.style.zIndex=3}
else {document.egyik.zIndex=3};
}
function ki ()
{
if (document.all) {egyik.style.zIndex=1}
else {document.egyik.zIndex=1};
}
//-->
</SCRIPT>
```

A fenti két rétegünkből az elsőbe be kellett szúrnunk az „egyik" azonosítót (**<Span id="egyik" style=„position:**...), ezen keresztül tud ugyanis a fenti program hivatkozni rá.
Az esemény legyen az, hogy a kurzor egy link fölé kerül, majd elmegy róla.

```
<A href="#" onMouseOver= "if(parseInt
(navigator.appVersion)>3) be()"
onMouseOut= "if(parseInt (navigator.appVersion)>3)
ki()"> Rétegsorrend
változtató</A>
```

Az **if(parseInt(navigator.appVersion) >3)**rész csak azért kell, mert 4-nél alacsonyabb verzióban nem fut a Javascript 1.2-es programunk, és akkor a **be()** vagy **ki()** függvények meghívása hibaüzenetet okozna. Normálisan meg az történik, hogy a **be()** függvény az első réteg **z-indexét** 3-ra állítja, ekkor előtérbe jön az addig hátsó réteg, a **ki()** függvény pedig visszaállítja, és ekkor ismét helycsere történik. Próbáld ki, akkor minden világos lesz!

Látni és látszódni

Kezdetnek, ugye, nem rossz. De még bőven lehet fokozni. Van ugyanis a rétegeknek egy láthatósági tulajdonsága is, amelyet mindkét böngészőben a **visibility tulajdonságon keresztül érhetünk el a programból**. E tulajdonság két értéket vehet fel: **látható** és **rejtett**. Mindkét böngészőben a **hidden** érték teszi láthatatlanná a réteget, míg a láthatóságot az IE-ben a **visible**, a Netscape-ben a **show** jelenti. A fenti kis programunkat csekély átalakítással felhasználhatjuk arra, hogy az **onMouseOver** eseményhez kötve megmutasson, és az **onMouseOut**hoz kapcsolva elrejtsen egy képet.

```
<SCRIPT language= "Javascript1.2">
<!--
function be ()
{
if (document.all) {kulso.style.visibility="visible"}
else{document.kulso.visibility="show"};
}

function ki ()
{
if (document.all) {kulso.style.visibility="hidden"}
else {document.kulso.visibility="hidden"};
}
//-->
</SCRIPT>
```

A programot működtető link és benne az események gyakorlatilag ugyanazok:

```
<A href="#" onMouseOver="if
(parseInt(navigator.appVersion)>3) be()"
onMouseOut="if (parseInt(navigator.appVersion)>3)
ki()">háziporatka</A>
```

A rétegleírás, amelyben benne van a kép, a következő:

```
<span id="kulso" style="position: absolute; left: 250px;
top:120px; background-color: gray; border:1pt; visibility:
hidden"><IMG src="atka.jpg" border=0 height=162
width=208></span>
```

Ha a linkre visszük a kurzort, megjelenik a háziporatka nevű szörnyeteg, s ha elvisszük a kurzort, a kép eltűnik:

Érted már, miért dinamikus ez a HTML?
Pedig ez még semmi! Találkozzunk egy hónap múlva ugyanitt!

Novák Áron

WebMester

Szerveroldali bűvészkedések

Kezdetben mindenki a HTML-t tanulgatta, a WYSIWYG-szerkesztők korában elkezdődött a Javascript-őrület, hajrá, itt mozog, ott interaktív, de csak a megfelelő böngészőben. Ezzel nem akarom lebecsülni a Javascriptet, de bizonyos dolgokra nem alkalmas. Ki tud elkészíteni Javascriptben egy vendégkönyvet, egy számlálót? Van, aki legyint, és azt mondja, hogy „az én freewebemhez jár számláló". Tényleg? Ez remek, de szívesen nézed a vendégkönyveden és a számlálódon megbúvó reklámokat? Ha nem, ez a cikk neked íródott.

A továbbiakban megláthatod, hogyan kell elkészíteni egy látogatószámlálót, egy vendégkönyvet és egy szavazórendszert. Az üzembe helyezést a FreeProhosting nevű freeweben demonstrálom, így aki oda regisztrálja magát, annak könnyű dolga lesz, de a HTML nyelv ismerete alapkövetelmény, és némi programozási múlt sem hátrány, mert így akár át is írhatod a programokat. Lássuk a kódokat!

Itt van mindjárt a lélekszámláló. Nagy előnye, hogy nem grafikus, így kevesebb időt igényel a letöltése. Nagyon egyszerű a kód, csupán pár sor.
#!/usr/bin/perl; Ez a sor határozza meg a Perl helyét a rendszerben.
(Itt a ProHostingot vettem figyelembe.)
open(SZAMLALO, "szamlalo.txt"); A szamlalo.txt-t megnyitja, és a SZAMLALO címkét „ragasztja rá".
while (<SZAMLALO>) { Elkezdődik a SZAMLALO fájl kiolvasása.
$szam = $_; A $szam-ba írja a program a számláló jelenlegi értékét (mielőtt beüzemeled, figyelj rá, hogy kell neki egy szamlalo.txt nevű fájl, amelyben egy darab 0 van, semmi több).
} Vége a beolvasásnak.
$szam++; Itt a $szam értékét eggyel növeli.
print "Content-type: text/html\n\n"; A szervernek szól, hogy HTML-fájl következik.
$m = '"'; Ezt a változót azért hoztam létre, mivel abban a karakterláncban, amelyet HTML-fájlként ki fog írni, kell lenni „macskakörömnek", de a szöveg kiírásának a végét is az jelzi, ezért a $m változó a macskakörmöt helyettesíti.
print "<html><head><title>A Te weblapod</title></head><body><h1><center>A Te weblapod</center></h1><hr>

 Ezen a honlapon Te vagy a $szam-adik latogato<br</body></html></body></html>"; Ez már egy szimpla HTML-weboldal, azt kivéve, hogy a $szam-ot is kiírja a program, és hogy a macskakörmök helyére szigorúan $m-et kell írni, és a $m-ek után szóközt kell hagyni. Mivel ez egy nem túl igényes megjelenésű oldal, mindenki a saját weboldala szerint írja át ezt a részt.
close; Becsukja az összes nyitott fájlt.
open(SZ, ">szamlalo.txt"); Megnyitja, most már írásra, a szamlalo.txt-t, és az SZ címkével látja el.
print SZ $szam; Kiírja a már megnövelt látogatószámot az oldalra.
close; Becsukja az összes nyitott fájlt.

Ennyi. Ajánlom, hogy aki az index.html-re akarja a látogatószámlálót elhelyezni, az a /cgi-bin/szamlalo.pl-re egy Javascript segítségével ugorjon át. A szerveren való üzembe helyezésről majd az összes program ismertetése után írok.

Jöjjön a vendégkönyv. A HTML-fájlba, amelyből meghívod a vendégkönyvet, csupán ennyi kell: <a href="/cgi-bin/vendeg.pl"> Ez meghívja a vendégkönyvet kilistázó programot, amiről bele is lehet írni. A program kilistázza az aktuális bejegyzéseket:
#!/usr/bin/perl; Ez még mindig a Perl helyének meghatározása :-).
$m = '"'; Erről írtam, hogy micsoda, és hogy miért kell, remélem, emlékszel rá...
print "Content-type: text/html\n\n"; Szintén ismerős sor.
print "<html><head><title>Kis Géza vendégkönyve</title></head><body><h1><center>Kis Géza vendégkönyve</center></h1><hr>
"; Itt kiírja a HTML-kódot, ízlés szerint átírható
open(KONYV, "vendegkonyv.txt"); Megnyitja a vendegkonyv.txt-t.
while (<KONYV>) { Megkezdi a beolvasást.
$adatok = $_; A $adatok-ba kerül a fájl tartalma.
} Beolvasás vége.
@adat = split(/ő/, $adatok); A $adatok változót a ő-k mentén szétdarabolja, és a @adat tömbbe helyezi el.
$hossz = @adat; A $hossz-ba beírja a @adat tömb elemeinek számát.
for ($x = 0; $x < $hossz; $x++) { Egy for ciklus nyitó utasítása.
print "@adat[$x]"; Kiírja a $x-edik elemét a @adat tömbnek.
$x++; $x értékét eggyel növeli.
if (@adat[$x] ne "nem publikus") { Ellenőrzi az e-mail címet, és ha a tartalma „nem publikus", akkor az else után folytatja a végrehajtást, különben a következő sort hajtja végre.
print " írta ezt a szöveget a @adat[$x] emailcímről:
"; kiírja a hozzászóló e-mail címét.
} else { Az utána következő kódot akkor hajtsuk végre, ha az e-mail cím nem publikus.
print " írta ezt a szöveget - a mailje sajnos nem publikus -:
"; Kiírja, hogy az e-mail címet nem adta meg a hozzászóló.
} If utasítás vége.
$x++; $x értékét eggyel növeli.
print "@adat[$x]<hr>"; Kiírja a hozzászólást.
} For ciklus vége.
$hossz = $hossz / 3; $hossz értéke egyenlő $hossz osztva 3-mal.
print " A vendégkönyv jelenleg $hossz bejegyzést tartalmaz, de máris 1-gyel többet tartalmazhatna, ha vennéd a fáradságot, és kifejtenéd a véleményed az oldalról az alábbi űrlapon:

<form action=$m beir.pl $m method=GET>Neved:<input type=text NAME=neved>
E-mail címed:<input type=text NAME=emailod>
<TEXTAREA name=szoveg COLS=30 ROWS=5>Ide írd a mondandód!</TEXTAREA>
<input type=submit value=$m Ezt beírom a vendégkönyvbe! $m></form>";
Kiírja azt az űrlapot, amelyen keresztül bele lehet írni a vendégkönyvbe.
print "
 Ha nem akarod megadni az e-mailed, írd azt, hogy 'nem publikus', így, szó szerint, mert akkor a program felismeri, és nem akar belőle hiperlinket készíteni. Kösz! <i> Csak hogy tudd: ha nem írsz be nevet, akkor a program automatikusan elnevez Anonymusnak. Ez van. Érdemesebb inkább beírni. Hozzászólásként 3 karakternél kevesebbet nem fogad el a program! A ő jel nem megengedett! </i></body></html>"; Kiírja a vendégkönyv szabályzatát.

Most jöjjön az űrlapot feldolgozó egység, a beir.pl:

#!/usr/bin/perl; Ez már nagyon ismerős lehet :-).
$m = '"'; Ez szintén.
use CGI; A CGI-modult teszi használhatóvá a programban.
my $lekeres = new CGI; A $lekeres változóhoz rendeli a CGI-modult.
$nev = $lekeres->param('neved'); A $nev változóba írja a weblapról kapott "neved" mezőt.
$email = $lekeres->param('emailod'); A $email változóba írja a weblapról kapott "emailod" mezőt.
$szoveg = $lekeres->param('szoveg'); a $szoveg változóba írja a weblapról kapott "szoveg" mezőt.
if ($nev eq "") { Ha a $nev változó üres, akkor az alábbi utasítások hajtódnak végre:
$nev = "Anonymus"; $nev változóba az Anonymust rakja.
} If vége.
if ($email eq "") { Ha a $email változó üres, akkor:
$email = "nem publikus"; $email értéke legyen „nem publikus".
} If vége.
foreach ($szoveg) {
if (/ő/) { Ha a $szoveg tartalmaz ő jelet, akkor:
$szoveg = ""; $szoveg legyen egyenlő semmivel, mivel a programot megbolondítaná a ő jel.

Novák Áron

} - } - foreach ($nev) { - if (/ő/) { Ha a $szoveg tartalmaz ő jelet, akkor $szoveg = "Anonymus"; $szoveg legyen egyenlő Anonymusszal, mivel a programot megbolondítaná az ő jel.
} - } - foreach ($nev) { - if (/ő/) { Ha a $email tartalmaz ő jelet, akkor $szoveg = "nem publikus"; $szoveg legyen egyenlő nem publikussal, mivel a programot megbolondítaná a ő jel.
} - } -
if ($szoveg ne "Ide írd a mondandódl" && $szoveg ne "" && length $szoveg > 3) { Ha a $szoveg nem egyenlő az eredeti, felkínált szöveggel, vagy nem üres, akkor
print "Content-type: text/html\n\n"; kiírja a HTML-fejlécet.
print "<html><head></head><body>; A bejegyzés megtörtént, használd a böngésződ „vissza" gombját. Valószínű, hogy frissítened kell az oldalt, hogy lásd a saját bejegyzésedet! </body></html>"; Kiírja, hogy megtörtént a bejegyzés.
open(KONYV, ">>vendegkonyv.txt"); Megnyitja a vengégkönyvet írásra.
print KONYV "$nevő$emailő$szovegő"; Ténylegesen beleírja az adatokat egy ő jellel elválasztva.
close; Fájl bezárása.
} else { Az ez után lévő kód akkor hajtódik végre, ha az előbbi feltételek igazak.
print "Content-type: text/html\n\n"; Kiírja a HTML-fejlécet.
print "<html><head></head><body> Ne szórakozzál velem, írj már valamit az űrlapba, vagy semmit nem írtál, vagy kevesebbet mint három karakter, és az nem elég! </body></html>"; Kiírja, hogy nem megfelelően töltötted ki az űrlapot.
} If vége.

A szavazóprogram következik, amelynek segítségével sokat megtudsz a látogatóidról.

#!/usr/bin/perl; Elhiszem, hogy ez már iszonyúan unalmas :-).
print "Content-type: text/html\n\n"; Azt üzeni a szervernek, hogy most egy HTML-oldal következik.
print
"<html><head><title>Szavazófülke</title></head><body><h1><center>Köszönjük szavazatod!</center></h1>
; Használd a böngésződ „vissza" gombját! </body></html>"; Kiírja, hogy Köszönjük a szavazatod.
use CGI; A CGI-modult teszi használhatóvá a programban.
my $lekeres = new CGI; A $lekeres változóhoz rendeli a CGI-modult.
$radio = $lekeres->param('radio'); A $radio változóba írja a „radio" mezőt.
$m = '"'; Ezt is hányszor leírtam már...
open(SZAVAZ, "szavaz.txt"); Megnyitja a szavaz.txt-t olvasásra, és hozzárendeli a SZAVAZ címkét.
while (<SZAVAZ>) { Elkezdődik a SZAVAZ beolvasása.
$adatok = $_; A $szavaz változóhoz rendeli a SZAVAZ fájlt.
} Beolvasás vége.
close; Fájl bezárása.
@adat = split(/ő/, $adatok); A $adat tartalmát a ő jelek mentén széttrancsírozza a @adat tömbbe.
if ($radio eq "p") { Ha a $radio értéke egyenlő p-vel
@adat[0]++; akkor a @adat tömb nulladik elemének értékét megnöveli eggyel.
} If vége.
if ($radio eq "v") { Ha a $radio értéke egyenlő v-vel
@adat[1]++; akkor a @adat tömb első elemének értékét megnöveli eggyel.
} If vége.
if ($radio eq "w") { Ha a $radio értéke egyenlő w-vel
@adat[2]++; akkor a @adat tömb második elemének értékét megnöveli eggyel.
} If vége.
open(SZ, ">szavaz.txt"); Szavaz.txt megnyitása írásra.
print SZ "@adat[0]ő@adat[1]ő@adat[2]"; Kiírja a @adat tömb összes elemét ő jellel határolva.
close; Bezárja a fájlt.

Ennyit a forráskódokról. Mivel ezeket begépelni fáradságos munka, és sok hibalehetőséget rejt magában, így inkább elhelyeztem az interneten a http://www.prim.hu/ext/ikalauz/pelda2000-7.zip címen. Miután letöltötted, be is kéne üzemelni valahol. Mint már a bevezetőben írtam, a FreeProhostingon fogom ezt bemutatni, így aki szeretné a most következő leírás szerint beüzemelni a szerveroldali nyalánkságait, az regisztrálja magát a http://free.prohosting.com internetcímen. Utána szerezd be a www.letoltes.com-ról a WS_FTP Prót, amivel az utolsó finomhangolásokat el lehet végezni.

Íme, a számláló beüzemelésének lépései:

1. Írd át a fájlt úgy, hogy a Te igényeidnek megfelelő HTML-kódot írja ki.
Az index.html tartalma legyen ennyi:
<html> - <head> -
<meta HTTP-EQUIV="refresh" content="0;URL=/cgi-bin/szamlalo.pl">
</head> - <body> - </body> - </html>

Ez betölti a cgi-bin-ben lévő szamlalo.pl-t, ami kiírja a weblapodat számlálóstul együtt, már ha átírtad a neked tetsző HTML-kódra azt, amit én beleírtam.

2. .htacces.txt fájl generálása

Az összes CGI-programot így kell futtathatóvá tenni:

AddHandler szamlalo.txt

Ennyi, de ezt minden egyes futtatásra szánt fájllal meg kell tenni.

Íme a feltöltés, persze előtte regisztráld magad a http://free.prohosting.com oldalon, és csak utána tudod ezt megtenni. A WS_STP Pro elindítása után hozz létre egy új kapcsolatot a File/New site alatt. Itt meg kell adni azt a hostnevet, amelyet e-mailben megkaptál, és persze a username/jelszó párost. Miután beléptél, az FTP-program főképernyőjén lehet választani az ASCII- és a Binary-adatátvitel között. Válaszd az ASCII-t. Miután feltöltötted a fájljaidat, a gyorsmenüt előhívva válaszd ki a CHMOD(unix) funkciót, és minden fájlnak, kivéve a HTML-eket, írd át 755-re a Numeric Value-ját. Töltsd fel a .htacces.txt fájlt. Itt a számlálónál létre kell hozni egy szamlalo.txt -t amelybe írj egy darab 0-t , amit szintén az előbb ismertetett módszerekkel kell feltölteni.

A vendégkönyv „beizzítása":

Amiről meghívd a vendégkönyvet, arra ez a kód dukál (ez lehet CGI-program által generált HTML-oldal is!):
<a href="/cgi-bin/vendeg.pl">

Itt a fájl nevének vendeg.pl-nek kell lennie, amit az előbb ismertetett módszerekkel lehet feltölteni. De itt még a beir.pl-t is fel kell tölteni, annak a meghívásáról nem kell gondoskodni, elvégzi a vendeg.pl. Itt viszont egy vendegkonyv.txt fájlt kell létrehozni, ne feledd a 755 Numeric Value-beállítást, és a .htacces.txt fájl itt is kell!

A szavazórendszer egy különleges eset, mivel ott valamelyik lapodon ki szeretnéd jelezni az eredményt. Ezt célszerű azon a lapon, amelyen a számláló van, mivel azt a szerver generálja. Csak a szamlalo.pl-be kell ennyit beszúrni:

open(SZAVAZ, "szavaz.txt"); - while (<SZAVAZ>) { - $adatok = $_; - } - close SZAVAZ; - @adat = split(/ő/, $adatok);

A kiírandó HTML-kódba ez kerüljön:
<form action=$m szavaz.pl $m method=GET>
Kedvenc szolgáltatód:

 - <input type=radio name=radio value=p> -
A Pannon a kedvenc szolgáltatóm!! -
 -
<input type=radio name=radio value=w> -
A Westel a kedvenc szolgáltatóm!!
 -
<input type=radio name=radio value=v> -
A Vodafone a kedvenc szolgáltatóm! -
<input type=submit value=$m Szavazok! $m> - </form> -

Eddig a Pannonnak van @adat[0] szavazata, a Vodafone-nak @adat[1] szavazata, és végül a Westelnek van @adat[2] szavazata. Jó szavazást!
Természetesen nem elég ezt egy HTML-fájlban leírni, egy CGI-programban kell a print "ide jön a fenti kód"; utasítással kiírni, persze a print "Content-type satöbbi, satöbbi után.

Itt szavaz.pl legyen a neve a CGI-fájlnak, itt is nagyon fontos a CHMOD parancs! Ennek a programnak előre kell generálni egy fájlt, amelyet nevezz el szavaz.txt-nek, és ez legyen a tartalma: 0ő0ő0 . Állítsd át a hozzáféréseket (755), és a .htacces.txt-ről se feledkezz meg...

Ennyi az egész, üzemel is minden. Legalábbis én nagyon bízom benne. Ha valamilyen probléma merülne fel, nyugodtan küldj egy e-mailt a novaak@elender.hu címre. Már készen van egy keresőmotor, tökéletesítem, és a következő cikkben bemutatom, ha van elég érdeklődő! Tehát ha szeretnél látni egy remek keresőprogramot, írj nekem. Jó programozást mindenkinek!

A sportipar csúcsa, az NBA

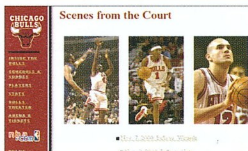
Amióta Dávid Kornél az NBA-ben játszik, az egész ország egy kicsit kosárlabda-szakértővé vált, no meg szurkolóvá is. Eddig csak csodáltuk a sportipar csúcsát, az észak-amerikai kosárlabda-bajnokságot a maga szervezettségével, sztárjaival,

előtapsoló és táncoló lánykarával, most viszont már úgy érezzük, hogy magunk is érdekeltek vagyunk. A híradásokban szerepel, hogy Dávid Kornél hány percet töltött a pályán, hány kosarat dobott, ezeket az adatokat még a játék ellen beoltott szerkesztő sem húzná ki. A magyar játékos neve mellett álló számok persze eleinte egyjegyűek, de ne legyünk telhetetlenek, ebben a cirkuszban a jelenlét sem elhanyagolható tényező, az pedig pláne nem, ha valakit egy évre leszerződtet mondjuk a Toronto Raptors – mint ahogy Dávid Kornélt, a kanadai sajtó szerint félmillió dolláros fizetéssel. Ez egyébként nem számít komolyabb összegnek, a legnagyobb sztárok ennek a sokszorosát keresik, és hasonló tétel a reklámokból származó bevételük is.

Élő közvetítés

A magyar bajnoki eredmények is felkerülnek az internetre (www.hunbasket.hu), van, amelyik már tíz perccel a lefújás után, más meg néhány órás késéssel, attól függ, hogy mikor jutnak el az adatok Lugossy Norberthez. A részletes jegyzőkönyvre még várni kell, bár van olyan csapat, amelyik a saját oldalán szerepelteti. Ha a szövetségnek e-mailben megküldenék a meccsstatisztikákat, akkor ugyancsak hozzáférhetők lennének a világhálón. A sorsolás és a játékvezetőküldés viszont naprakészen nyomon követhető, a klubok egy része jelenleg is ebből a forrásból jut információhoz. A szövetségi oldalt naponta 300–350-en látogatják, az adatok azt mutatják, hogy többnyire a munkahelyükről, mert hétfőtől péntekig sokkal élénkebb az érdeklődés, mint a hétvégeken.
Néhány internetes újság vagy egy-egy lap online kiadása úgynevezett élő közvetítéssel is próbálkozik, ez azt jelenti, hogy két-három percenként közlik az eredményt és a legfontosabb tudnivalókat.

Az NBA-ben fél évszázada, az indulás óta nyilvántartanak mindenféle adatot, rekordot, hiszen ez a sztárcsinálás alapja. Nemcsak a győztes csapat neve marad fenn, hanem az is, egy meccsen – egy idényben, az alapszakaszban, a rájátszásban vagy éppen a bajnokság fennállása óta – ki dobta a legtöbb pontot, ki szerzett több lepattanó labdát (különválasztva a saját palánk alattit és a támadóoldalit), ki adott gólpasszokat, továbbá ki dobott rekordszámú büntetőt meg hárompontosokat. Ezek után az a minimum, hogy az olimpiára utazó válogatottnak kijár a Dream Team elnevezés, még akkor is, ha az otthon maradó játékosokból ki lehet állítani három garnitúrát, amelyik megverné az olimpikonokat.
Az adattengerből még az is kiderül, hogy a Chicago Bulls egyik, november elején lejátszott otthoni meccsére 399 jegy megmaradt, és utoljára 1987. november 20-án fordult elő, hogy a csapat a saját csarnokában nem telt ház előtt játszott. Ráadásul ez a 610 meccsből álló széria is csak a harmadik volt a Portland TrailBlazers (814) és a Boston Celtics (662) sorozata mögött. A chicagói nézőtér így sem volt foghíjas, 20.913-an ültek a lelátón.
Az csak természetes, hogy a mérkőzésekre interneten is lehet jegyet rendelni (www.nba.com), és különféle ajándéktárgyak is kiválaszthatók és megvásárolhatók otthonról. A leglényegesebb tudnivalók minden játékosról megtalálhatók, és aki például Dávid Kornél egyik szép kosarát akarja látni, az sem keresgél hiába.
Az NBA igazán nagy klasszisa arról ismerszik meg, hogy pályafutásának befejeztével visszavonják a mezszámát, így a Chicago Bullsban nem lesz már 23-as Michael Jordan után, a Los Angeles Lakers

Minden a szurkolóért

Pécsett három jó dolog van: 1. A holland kocka a Mecsek cukiban. 2. A kaják az Elefántos házban. 3. A PVSK kosárcsapata - olvasható a Mizo-PVSK vendégkönyvében a http:// pvsk.dravanet.hu címen. A gasztronómiai jellegű kijelentéseket az ország másik végében élő átlagszurkoló kénytelen becsületszóra elhinni, a kosaras lányokra vonatkozó megjegyzéssel viszont biztosan egyetért. A MiZo-PVSK profi csapat, maximálisan kiszolgálja a szurkolóit, és nemcsak a pályán. A mérkőzésekre magazint jelentet meg, a csarnokban a csapathoz kapcsoló-dó ajándéktárgyakat árulnak, a klub internetes oldaláról pedig minden kiderül. Többek között az is, hogy Zsolnay Gyöngyinek egy roller volt az első közlekedési eszköze, Ujvári Eszteré pedig egy tűzpiros Polski FIAT. Károlyi Andrea egy tehetségkutató akción szándékosan kihagyta a büntetőket, mert röplabdázó akart lenni. Megtudhatjuk továbbá, hogy a jelenlegi bajnokcsapat története 1946-tól íródik, akkor a kerületi bajnokságban vett részt az együttes. Az első fontos dátum a csapat életében 1946. július 12., akkor győzte le a DVSC-t - figyelem, ez is kosárlabda-eredmény - 24:20-ra.
Az utóbbi évekből már jóval több a feljegyzés, az adatbázis egyre bővül, az utóbbi három idény eredményei, statisztikái hozzáférhetők. A következő hetek programja és a bíróküldés a kötelező leckék közé tartozik, a mérkőzésekről frissek az információk, köszöntik a játékosokat a születésnapjukon, és a látogatók eljuthatnak a legnagyobb ellenfelek és a nemzetközi kosaras szervezetek honlapjaira, sőt, rajta van egy lengyel kapcsolat „sok hasznos linkkel". Aki pedig csak nosztalgiázni szeretne, megnézhet néhány eredményes pécsi akciót a sok ezerből.

ben 32-es és 33-as Magic Johnson, illetve Kareem Abdul-Jabbar után, a Philadelphiában meg 13-as Wilt Chamberlain után. Abdul-Jabbar egyébként az igazi leg. Senki sem dobott nála több pontot, blokkolt több labdát, őt választották legtöbbször a mérkőzés legjobbjának, vagy ahogy ott mondják, a legértékesebb játékosának. Volt az év újonca, hatszor a bajnokcsapat tagja, tizenkilencszer választották be az All Star-csapatba, és két bajnokságban is ő szerezte a legtöbb pontot. Az NBA-karrierje 42 éves korában zárult le, amúgy ez is rekord.
A 38.387 pontját pedig talán soha nem fogják túlszárnyalni.

Olimpia webnézetből

Az év legnagyobb versenyének, az olimpiának az eredményei még mindig megtalálhatók az Inter-neten. A doppingügyek után frissítették az eredményeket, még október közepén is. A NOB akkor határozott úgy, hogy Leipoldtól, a doppingoló német birkózótól visszaveszi az aranyérmét. Olvasható továbbá a résztvevők életrajza, a versenyek eredményei, beleértve az ökölvívótorna egyes meccseinek pontozási arányát is.
A magyarokról több adat található a **www.olympics.com** címen, mint mondjuk a Magyar Olimpiai Bizottság honlapján (**www.mob.hu**), pedig az eredményekre, a nyolc aranyra lehetne sokkal büszkébb is a testület. Éppen csak a pontszerzőket sorolják fel, a szponzorok bemutatásának sokkal nagyobb helyet szentelnek. Az viszont érdekes - vagy éppen hanyagság -, hogy még

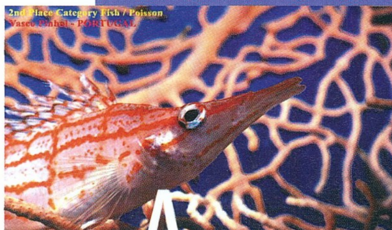

novemberben is nagy lelkesedéssel készült a versenyekre a MOB szerint nem is egy olyan sportoló, akinek már augusztusban sem volt esélye a részvételre. A sportminisztérium honlapján (**www.ism.hu**) sem kapnak több helyet az olimpiai eredmények.

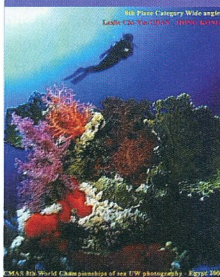
Vetélytárs a web-casting

Hét évvel ezelőtt, amikor a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (**www.ico.com**) aláírta a sydneyi játékok közvetítéséről szóló televíziós szerződést, még senkinek sem jutott eszébe, hogy az internetes mozgóképek esetleg konkurenciáit jelenthetnek. Az olimpiai sportágak megegyeztek egy céggel az internetes hírszolgáltatásról - azóta egyébként tönkrement -, az úgynevezett web-castingról, az élő közvetítésekről azonban nem született megállapodás. Az athéni olimpia közvetítési jogdíjaként több mint egymilliárd dollár lesz a NOB bevétele. Aján Tamás, a testület egyik magyar tagja azt mondja, az olimpiai és a nemzetközi sportszövetségek szervezete egyaránt foglalkozik a problémával, több szóba jöhető internetszolgáltatóval is tárgyalnak. Az egyelőre kérdés, hogy a televíziós közvetítési jogok birtokosa kér-e olyan kizárólagosságot, amely a világhálón látható élő közvetítésekre is vonatkozik.

Világbajnokság a víz alatt

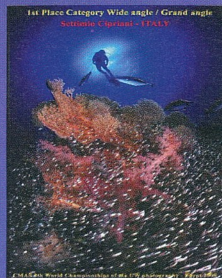

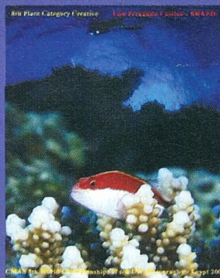
Az extrém sportokon belül is extrém kategória a búvárfotósoké. A műfaj képviselői külön kategóriát alkotnak a fényképészszakmán belül, és saját világbajnokságot is rendeznek. Az idén már a nyolcadikat bonyolították le Egyiptomban. Gyönyörű, díjazott felvételek láthatók a **www.xsport.hu** címen. Ahhoz, hogy valaki búvárfotós legyen, nem elég szeretni a vizet és a kalandot, profinak kell lennie a fényképészetben is, ennek megfelelő felszereléssel. A tenger mélyén dolgozhat a fotós néhány ezer forintos, egyszer használatos géppel is, de a komolyabb felszerelés háromszázezer forintnál kezdődik, felső határ nincs. A Hasselblad gépek, amelyek National Geographic-minőséget tudnak előállítani, több millió forintba kerülnek. Ez nem azt jelenti, hogy aki összespórolja az árát, azonnal megveheti az üzletben, mert ezeket az értékes készülékeket többnyire megrendelésre készítik el.

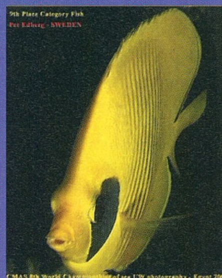

Magyarországon a szövetség becslése szerint hattízezer búvár van, de a többség csak a családi archívum számára készít felvételeket. A világbajnoki részvételre tucatnyian pályáztak, közülük a hazai zsűri választotta ki a résztvevőket. Az itthoni rostára bárhol készített fotóval lehetett jelentkezni, a vb-n viszont szigorúak a feltételek: a versenyzők a rendezőktől kapják a filmet, ellenőrzik, hogy csak azokra fotóznak-e, és a merülési időt is kétszer másfél órára korlátozzák.

Az egyiptomi világbajnokságon két magyar indult, Dombovári Tibor és Gulyás Zsolt, előbbi az egyik kategóriában második helyezést ért el.

Vértes János Andor

Beszélgetés Polányi Sándorral, a Vivendi Telecom Hungary vezérigazgatójával

Januárban indul a V-net

Bár már november hatodikán felröppent a hír, hogy a magyar telekommunikációs piac három új névvel gazdagodik (V-net, V-fon és V-com), a lapunk szempontjából legtöbb izgalmat jelentő V-net valójában nem indult el novemberben. Az új üzletág még inkubátorban van, most folynak az előkészületek, s valószínűleg majd januárban mondható ki a megalakulás ténye.

A V-net (valamint a többi „V-vállalat") mögött a francia tulajdonban levő Vivendi Telecom Hungary (VTH) áll, amely immár Magyarország második legnagyobb távközlési cége. A Vivendi idén kezdett intenzív terjeszkedésbe Magyarországon: megvásárolta a szigetszentmiklósi Kisdunacomot, az esztergomi Egomcomot, a veszprémi Bakonytelt és a dunaújvárosi Dunatelt. (Korábban már a cég tulajdonában működött a szegedi Déltáv, a váci Digitel, a jászberényi központú Jásztel, valamint az országos adatátviteli szolgáltatást nyújtó Partnercom.) Polányi Sándor vezérigazgatótól mindjárt beszélgetésünk elején megtudtuk, hogy a képlet korántsem olyan egyszerű, mint azt az újságokban olvashatjuk: a hármas tagozódás csak a felszín...

● **A V-net, a V-fon és a V-com engem nagyon emlékeztet a Matávra, illetve két leányvállalatára, a Matávnetre és a Matávcomra. A legnagyobb ellenfél egyben minta is? A gyanú már csak azért is ébredezik az emberben, mert ha jól tudom, Ön – egykori invesztelesként, illetve az Első Pesti Telefontársaság élén – állt a barikád túloldalán is...**

● Ezt a gyanút el kell oszlatnom: sohasem voltam a Matáv alkalmazottja. Bár az Invesztel keretei között valóban kellett a Matáv szervezeti kérdéseivel foglalkozni, akkor a pénzügyi rendszer átszervezése volt napirenden. Amikor az EPT-hez kerültem válságmenedzserként, egy speciális helyzet állt elő: a Matáv még csak 30 százalékos tulajdonos volt, s rajtunk (és a Balatelen) végezte első versenykísérleteit, vagyis annak modellezését, hogy miképp kell viselkedni a versenypiacon. Persze az azért egy kontrollált versenyhelyzet volt.

● **Gondolom, ez egy év múlva is szimpatikus lenne a Matávnak...**

● Igen, de nem lesz az, s éppen ezért – visszatérve a kérdésre – mi nem is matávos szervezeti struktúrákat másolunk. A cég működése először is két fő területre osztható: az egyik a stratégiai kérdések (új piacok, új területek, új tevékenységek), a másik a napi feladatok megoldása. Ez az utóbbi operatív terület megint csak kettéosztható, egy piaci és egy műszaki területre, s az utóbbi nyújtja az infrastruktúrát. Ennek is adhatunk egy V-s nevet, mondjuk V-line, ám mivel ez nem áll ki a nagyközönség elé, nemigen beszélünk róla. A piaci részt először megint csak két részre osztottuk, mégpedig az ügyfelek szempontjából: azt mondanám, hogy azok a nagyvállalati ügyfelek, amelyek a háttérben is egyedi kezelést igényelnek, tartoznak a V-comhoz, és az összes többi, amelynél a háttérben jóval tömegesebb kezelésre kell felkészülni, került a V-fonhoz. A felosztás alapvetően tehát nem bérelt vagy kapcsolt vonal alapján történt, bár tény, hogy valamilyen mértékben ezt is kifejezi, ám majdan, amikor már országos szolgáltatóvá válhatunk, a kiemelt ügyfelek egyszerű telefonvonal-igényét is a V-com fogja kielégíteni.

● **És hol a V-net?**

● Ma még inkubátorban, vagyis az üzletfejlesztést-stratégiát felügyelő részben, de januárban piacra lép, s akkor mindenképpen ezekhez a piaci szereplőkhöz sorolódik, vagyis ezért beszélünk a V-fon, V-com és V-net hármasáról. Kezdetben a V-net egy egyszerű ISP lesz, később a tartalomszogáltatás irányába is elmegyünk...

http://www.vivendi.hu

● Egyszerű ISP-ként persze már tevékenykedik is valahol ez a szolgáltató, csak még nem hívják V-netnek, hiszen azok a vállalatok, amelyeknek felvásárlásával kialakult a Vivendi-birodalom, maguk is szolgáltatnak internetet. Ráadásul a maguk területén a koncessziós telefonszolgáltatással összekapcsolva olyan monopolhelyzetet is élvezhetnek, amilyet a maga területén a Matáv... Kiadónk elég sokszor kap olyan levelet, amelyben a Matáv helyzetét kifogásolják olvasóink, de az elmúlt hetekben egy olyat is kaptunk, amelyben valaki elátkozza a sorsát, amiért a 27-es körzetben kell interneteznie. Szerinte a Digitel 2002 bizonyos peremfeltételek mellett hússzor olyan drága, mint a Matáv... Ez önmagában nem is lenne probléma, itt, Budapesten is van több tucat szolgáltató, és az egyik ára a keveset internetezőknek kedvez, a másik az éjszakai baglyoknak, a harmadik a nappali szörfözőknek – mindenki választhat kedvére. De a telefonos hozzáférést is tartalmazó csomagokban nincs választás, a polgár beleszületett egy koncessziós körzetbe, s eszi, nem eszi, nem kap mást. Az egyik helyen a Matávot, a másikon a Vivendit...

● Hát igen, a fő gond az, ha nincs versenyhelyzet, de ez hatósági kérdés. Ugyanakkor természetesen a Matáv és a Vivendi árgus szemekkel figyeli egymást, és készül a versenyre, hiszen 2001. december 22-én véget ér a koncesszió, vagyis jövő karácsonykor már akár 100 ügyfelünk lehet Budapesten is. De nézzük a konkrét problémát. A levélíró nyilvánvalóan arra gondol, hogy ha valaki a kedvezményes esti, éjszakai időszak havi 363 óráját végiginternetezi, akkor kevesebbe kerül neki egy óra, mint a Vivendi megfelelő tarifacsomagjával. Ez így van, a szolgáltatók sohasem mindenben drágábbak vagy olcsóbbak ellenfelüknél, hanem az egyik ezt a viselkedést, a másik azt preferálja. Hitünk szerint az emberek többsége éjszakánként nem internetezik havonta 363 órát. Persze ez nem hit kérdése, meg is számoltuk. Egy konkrét körzetben, Dunaújvárosban 163 olyan ügyfelet találtunk, akinek a Matáv díjszabása lenne a kedvezőbb, a többinek a miénk.

● Gondolom, nem is lenne baj, ha párhuzamosan szolgáltatna a Matáv és a Vivendi, s mondjuk 163 távozóért cserébe több ezer csábulna át, de jelenleg nincs párhuzamosság...

● Az nincs, de azért a különleges igényekkel mindig fel lehet keresni a szolgáltatót. Hogy hívják a panaszost?

● Csak a „nickname"-ét ismerem, az e-mailben Kiky néven mutatkozott be.

● Akkor itt, az újságban ígéretet teszek, hogy ha nekem is ír egy e-mailt, kitalálunk egy Kiky-csomagot azoknak, akik a kedvezményes időszakban havi több száz órát akarnak internetezni. Egyébként azért nem érzem ezt kardinális kérdésnek, mert aki bármilyen ok miatt ennyire „hálófüggő", az a nappalról sem tud lemondani, és ha a nem kedvezményes órák is beleesnek az internetezésbe, akkor ismét csak a mi tarifánk a kedvezőbb.

● Ha ez nem is kardinális kérdés, a tartalom bizonyára az. Jelenleg már vannak kialakult portálok Magyarországon, bár erre a piacra szinte havonta lép be egy-egy újabb cég nagy energiával, nagy tőkeerővel és főleg nagy tervekkel. Szeptemberben indult a Fotexnet, most a Globopolis harcol azért, hogy sok európai város mellett Budapestet is meghódítsa, s készülődik a Tv2. Érdemes-e újabb apparátust kiépíteni, egy újabb médiacéget létrehozni csak azért, mert telefont és internet-hozzáférést árul a Vivendi?

● Egyetértek, újabb energiát ölni valamibe, amiben mások jobbak lehetnek, nem érdemes. De nem szabad megfeledkezni arról, hogy a Vivendi Universal mellékesen a világ második legnagyobb médiacége. Ide tartozik a legnagyobb lemezkiadó, a legnagyobb filmstúdiók egyike, a Canal Plus, a Havas ügynökség s egy sor online tulajdon. A PC-s játékok területén szintén piacvezetők vagyunk, de a távoktatásban is – és még sorolhatnám. Ha ezt a mérhetetlen mennyiségű nemzetközi tartalmat kombináljuk magyar tartalmakkal, akkor valami egyedülállót tudunk nyújtani, és erről nem mondhatunk le. Természetesen a magyar tartalom fejlesztésére nem kell nekünk önálló médiacéget kifejleszteni, csak meg kell találni a megfelelő együttműködési formákat más tartalomtulajdonosokkal... Egyébként a média szó egy olyan közeget jelent, amely a tartalmat hordozza. Szerintem az emberi hang is média, az internet is, a digitális interaktív tévé is, amely felé például a nagyobb sávszélességek megteremtésével (ADSL stb.) haladunk.

● A haladás kapcsán: amikor először meghallottam a Vivendi szót, az volt az érzésem, hogy olyan „indulósan" cseng.:.

● Nos, a haladás nem áll másból, mint folyamatosan indítani új dolgokat. Most például a V-net indul!

Bevezető a civil ügyeink rovathoz

Ember és gép, technika és társadalom, természet- és társadalomtudomány: sokszor szembeállított fogalmak. A most beköszönő Civil ügyeink rovat az e kategóriák közötti falat kívánja lebontani. Szeretnénk információkat nyújtani s egyben el is bizonytalanítani az olvasót abban, hogy a valóság és jelen világunk dolgai valóban úgy állnak, ahogyan állnak, a határvonalak valóban ott vannak, ahol hisszük őket. Bemutatni, hogy nem ott van a határ férfi és nő, gazdag és szegény, bűn és erény között, ahol talán eddig sejtettük; hogy a különbség közel sem cigányok és nem cigányok, feketék és fehérek között van, hogy nem olyan egyértelműen éles a határvonal a magas és a tömegkultúra között. Ebben pedig Önnek, Kedves Olvasó, jut a legfontosabb szerep, ha interaktívvá téve a lapot, áthelyezve a megszokott határokat a nyomtatott és az elektronikus kalauz között, lebontja a falakat szerző és olvasó között. És hogy mi köze mindehhez az internetnek? Az Internet Kalauz oldalai teszik e kérdésekben is az internetet az Önök kalauzává.

A halálbüntetésről

A magyar büntetőjog a rendszerváltásig kivételes büntetési nemként ismerte a halálbüntetést, melyet a büntetés-végrehajtásra vonatkozó törvényerejű rendelet akasztással rendelt végrehajtani. Az alkotmány 54. §-a az ember életét és méltóságát mint védendő értéket rögzíti, amelyet úgymond önkényesen senkitől sem lehet elvonni. 1990-től eltörölték a halálbüntetés intézményét. A törvényhozók azóta is vitatkoznak a halálbüntetés visszaállításáról.

Nemcsak a törvényhozók, hanem a társadalom is parázs és örökös vitát folytat erről a kérdésről. A **www.index.hu** fórumán több topic is teret enged e témának. A Törzsasztal mindjárt három (a „Halálbüntetés újra", illetve „A halálbüntetés visszaállítása Magyarországon", sőt egyenesen a „Halálbüntetést!") topicot, míg a Politika kettőt tartalmaz – hasonló címmel. Az elmúlt egy év hozzászólásai megközelítik az 1200-at.

A vita jogi és társadalmi megközelítéseket is tartalmaz. A társadalom tagjai közül mind többen gondolják úgy, hogy a közbiztonság romlását a büntetések szigorításával lehet megállítani. Sajó András kiváló tanulmánya (**www.szochalo.hu**) ezzel szemben kiemeli a halálbüntetés önkényességét. A lényegük szerint hasonló bűntettek ugyanazon országban, ugyanazon időszakban eltérő elbírálás alá eshetnek. Mi több: egyes esetekben szisztematikusan alkalmazzák e büntetést bizonyos fajhoz, etnikumhoz tartozó személyek, illetve rosszabb anyagi lehetőségű elkövetők ellen. A halálbüntetés önkényessége abból is következik, hogy míg a szabadságvesztés és a pénzbüntetés esetében az elkövetett tett legalább elvileg arányosítási lehetőséget biztosít, a halálbüntetésnél csak relatív összemérhetőségre nyílik lehetőség.

A halálbüntetés kizárja és több

Szakszerűen

Az akasztás hagyományos megfojtás volt Magyarországon, majd előtérbe került a gerincoszlop eltörése által előidézett, gyorsnak és ezért fájdalommentesnek mondott akasztás. Az összes idevágó megfigyelés szerint nagyon sok esetben a „legszakszerűbb" végrehajtás mellett is elnyúlik a halál bekövetkeztéig terjedő idő. Ez alatt az idő alatt a halálraítélt a levegőelvonás miatt vitathatatlanul fuldoklik és szenved.

Post festa – pre mortem

A kormány elfogadta és az Országgyűlés elé terjeszti azt a törvényjavaslatot, amely a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya Második Fakultatív Jegyzőkönyvének kihirdetéséről intézkedik.
A dokumentum a halálbüntetés eltörlésére vonatkozik: **www.meh.hu/ules/1994/11/halal.htm**

okból is sérti az emberi méltóságot. A halállal az emberi méltóság kifejezésének esélye megszűnik. A kivégzés az embert puszta tárgyként kezeli, s tagadja az ember megváltoztathatóságát.
Az emberi méltósághoz tartozik, hogy nem akar gyilkosság része lenni, még közvetve sem, amikor állampolgárrá válik. Márpedig e szempontból az állam is öl, amikor kivégez, s ehhez nemcsak a kivégzett, de a többi polgár sem adott hozzájárulást. Az ítélkezés emberi tevékenység. Ezért a legteljesebb körültekintés és széles körű felülvizsgálat mellett sem zárható ki a tévedés, az, hogy ártatlanok kivégzésére kerüljön sor. A halálbüntetés minden formája kegyetlen. A halálbüntetéssel járó kegyetlenségek egy része lélektani természetű. Maga a végrehajtás is legtöbbször az emberi méltósággal összeférhetetlenül kegyetlen eljárás.

A fórumok egyik hozzászólója tömören fogalmazza meg a legtipikusabbnak mondott érvet: *„(...) magam is HB-pártivá válnék – legalábbis a halálát kívánnám a tettesnek –, ha az én gyermekem esett volna áldozatul."*
Mindjárt relatívabbá válik a kérdés azonban, ha azt egy elképzelt másik fél szemszögéből tekintjük:

„(...) Tudod mit, gondolj bele, hogy nem te, hanem az anyád, a kedvesed vagy a gyereked kerül bele a szórásba. Ártatlanul" – írja a Terminál Agora rovatában az egyik vitatkozó kedvű olvasó (**www.terminal.hu/forum**) amellett érvelve, hogy könnyelmű az a kijelentés, mely szerint *„benne van a szórásban"* az a két-három halálra ítélt ember, akiről utólag derül ki, hogy ártatlan volt.

Végre egyszerűbben felügyelheti az ügyfél-alkalmazott-beszállító-partner-intra-extra-internet-többplatformos-globális-túl-bonyolult-külső-belső hálózatát.

Egyetlen Hálózat. Kapcsolódjon be!

Nem hódíthatja meg az e-Business világát egy külön akváriumban elzártan éldegélő halként. Szüksége van a kapcsolatra, hogy az alkalmazottak, partnerek, beszállítók és ügyfelek együttműködhessenek. A kapcsolatra, hogy a különféle operációs rendszerek, intranetek, extranetek és az internet végre Egyetlen Hálózatként működjön. Biztonságosan és megbízhatóan. A Novell Hálózati Szolgáltatásai ezt biztosítják Önnek. Lehetővé teszik a meglévő technológiák együttműködését, hogy Ön megőrizze informatikai befektetéseit, hogy egyszerűen, biztonságosan és gyorsan kapcsolódjon be az új, hálózati gazdaságba. Látogasson el a **www.novell.com** címre!

Novell.

állati

Hogyan született A fajok eredete?

ww.selfknowledge.com/105au.htm
www.darwinfoundation.org
www.polaris.net
www.bioactivesite.com/evolution/darwin
www.talkorigins.org/faq8
www.chemie.biologie.de/darwin/index.html
www.wasserburg-inn.de/herbert-huber

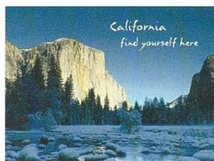

Charles Darwin 1832-ben, huszonnégy évesen világkörüli kutatóútra indult a londoni admiralitás megbízásából, nem is sejtve, hogy ez az út milyen hatalmas jelentőségű lesz a biológia tudományága számára. Darwin először egy Rio de Janeiro melletti erdő rovarait tanulmányozva csodálkozott rá az élőlények fajgazdagsága. Hogyan lehetséges az – gondolta –, hogy egy nap alatt egyetlen faj 68 különböző változatát számolhatta meg. A valódi meglepetés azonban még három évet váratott magára, ugyanis ekkorra jutott el a brit expedíció a Csendes-óceán egyik szigetcsoportjára, a Galápagos-szigetekre. A szigetek akkoriban még teljesen elhagyatottak, a rajtuk élő állatok pedig jószerével ismeretlenek voltak. Itt találkozott Darwin először az óriásteknősökkel, amelyek ugyan nagyon hasonlítottak szárazföldi társaikra, de hatalmas méretűre nőttek. Legjobban azonban az lepte meg a fiatal kutatót, amit a szigetek brit kormányzója mesélt neki az óriásteknősökről: a szakavatott szemlélő ugyanis meg tudja állapítani róluk, hogy pontosan melyik szigetről valók. Azokon a szigeteken, ahol elegendő mennyiségű csapadék hullik, és a teknősök könnyen találnak maguknak legelnivalót, ott a nyakuk tövénél a páncéljukon egy viszonylag keskeny perem található; ott azonban, ahol nincs elég fű, és az állatok a magasabb növények fogyasztására kényszerülnek, hiányzik a páncél kitüremkedése is, vagyis nem akadályozza őket a nyakuk nyújtogatásában. Ezeket a hatalmas páncélosokat tanulmányozva jött rá Darwin arra, hogy a fajok nem állandóak, hanem folyamatos változásban vannak, a körülményekhez való alkalmazkodás kényszere hajtja őket. Ezek a gondolatok lettek az alapjai az evolúciós elméletnek, amelyet Darwin 25 évvel később A Fajok eredete című könyvében hozott nyilvánosságra.

bőrönd

Scenic highways – ahol élvezet vezetni

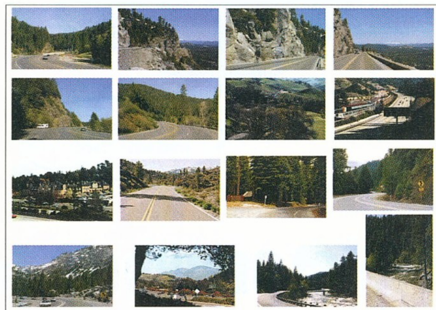
http://www.caltrans.ca.gov/hq/LandArch/scenichighways/
(Officially designated state scenic highways and historic parkways)

Az Egyesült Államokba tévedt turista, ha el akar jutni valahova, netán még látni is szeretne valamit az országból, az igen költséges repülőn kívül gyakorlatilag csak egyetlen közlekedési eszközt választhat: az autót. A tipikus amerikai – főleg egy

bőrönd

nyugati parti – lakos legalább fél órát ül a volán mögött minden reggel, mire beér a munkahelyére, és fél órát, amíg hazaér. Nem tehet mást a látogatóba érkező sem: ha valamit meg akar nézni, akkor egész nap nyomja a pedált, issza a sört, hallgatja a reklámokat a rádión (mást arrafele úgysem adnak), és unatkozik.
Van azonban egy érdekes, kék alapon stilizált hegyvonulatot és pipacsot ábrázoló útjelző tábla, amely színt visz a sokórás utazás szürkeségébe. Ez a tábla a jele a **„scenic highway"**-eknek, amit magyarul talán **„panorámaút"**-nak fordíthatnánk.
Ha ilyet látunk, szinte biztosak lehetünk benne, hogy rövidesen olyan szemet gyönyörködtető látvány tárul majd elénk – valószínűleg sok-sok mérföldön keresztül –, amelyet idehaza többnyire csak filmekben látni.
Az egyik leghíresebb ilyen táblával jelzett főút a kaliforniai 101-es, illetve az ezzel összefonódó 1-es. Tudni kell, hogy Los Angelest San Franciscóból (vagy fordítva) két irányból lehet megközelíteni: az egyik lehetőség az 5-ös számú Interstate Highway (vagyis pontosabban Freeway, azaz autópálya, ez többnyire kétszer öt vagy hat sávval rendelkezik), amelyen a táv körülbelül 5 óra alatt megjárható, és gyakorlatilag egyenesen szeli át a két város közötti viszonylag kietlen területet. A másik lehetőség az említett 101-es, amelyik a Csendes-óceán mellett vezet végig, a parton meredeken kiemelkedő Sziklás-hegység lábain szlalomozva. Itt a „mellett" szót egyébként a szó szoros értelmében kell vennünk: ha az ember nincs észnél, egy rosszul bevett kanyar vagy helytelenül megválasztott sebesség eredményeképpen gyorsan az óceánban köthet ki.
Kalifornia másik, kevésbé híres, de annál elbűvölőbb scenic highwaye a Yosemite nemzeti parktól Sierra Nevada felé lefutó főútról leágazó, a Death Valleyt megkerülő 168-as. Ez a sivatagos területeken vezető út magasra felkúszik, átvágva szurdokokon és a szárazságtól, valamint a hőmérsékletingadozásoktól csökevényes tűlevelű erdőkön, hogy közben mint egy színház tárja elénk a délnyugat marsi színeket és körülményeket idéző sziklás, köves világát. Néhol egysávossá szűkül az út, az ember pedig akaratlanul is felpillant az autóját közrefogó gerincre, hogy vajon az indiánok mikor támadnak rá... Ez itt eléggé más, mint az erdőkkel és legelőkkel szegélyezett 101-es, valamint rosszabb állapotban is van. Az amerikaiak dicséretére legyen azonban mondva, hogy bár komoly forgalom itt sosincs (óránként egy autó legalábbis nem nevezhető annak), a 168-as mégis bármilyen gépjárművel megjárható, nem kell hozzá terepjáró. Ez egyébként az össze scenic highwayre jellemző: van mit tanulnunk tőlük, hiszen nálunk az iszapszentmotorosi bekötőút legyen akármilyen szép is, ha nem járnak rajta, pár év alatt kinő a dudva a felezővonalon.

éjszaka

Öregek és kopaszok

http://mnytud.arts.klte.hu/sorozat/katszl/
(Katonai szlengszótár)

A fenti URL-en Kis Tamás összeállítását találjuk az 1980–1990 közötti katonai szlengről. Itt egy szociolingvisztikai kutatással találkozunk, amely a szerző szerint hiánypótló. Mindez azt is jelenti, hogy nem egy amatőr összeállításról van szó, hanem egy szótárral kiegészített tanulmányról. Olvashatunk itt a katonai nyelv rétegződéséről, a megváltozott kiejtésről (Jaóska tä, kinyomom a szemed, mint a fogkrémet!), a speciális szóalkotásokról.
Akit a lingvisztika nem annyira érdekel (pedig érdekes, olvasmányos!), annak a feljebb említett szótárrészt ajánljuk, de inkább csak a 18 éven felüli korosztálynak... Aki volt katona, az jókat fog mosolyogni az emlékek felidézésén, aki nem, az megismerheti ezt a különleges világot és nyelvhasználatot, amit a többnyire kényszerűségből összezárt, egymást elviselni kényszerülő férfiak alakítottak ki maguknak. Az éppen most szolgáló katonák is eltanulhatnak innen egy-két újdonságot, többek közt azt is, hogyan szidják még változatosabban az „üti"-t.

gépünk tápláléka
Equifax

www.equifax.com

A telekommunikáció területén az utóbbi időben az árdömping a jellemző: egyre olcsóbbak a mobiltelefonok (egyes nyugati országokban a McDonald's-ban a menü mellé adták őket), a VoIP-szolgáltatók pedig néhol már száz perc ingyenes beszélgetési időt is adnak belépéskor, a későbbi percdíjakról nem is beszélve. Amerikában - ahol egy új telefonvonal bekötése egy napot, egy DSL-é egy hetet és egy T1-es kihúzása egy hónapot vesz igénybe - az internet és a telekommunikáció egyébként értelemszerű kapcsolata is valahogy jobban érezhető. Így nem csoda, ha itt találjuk meg az Equifaxot is. Ez az interneten elérhető ingyenes szolgáltatás nem kevesebbet vállalt magára, mint azt, hogy minden jelentkezőnek ingyenes faxszámot adjon. Nem rossz, igaz? Természetesen a szám virtuális: csak az interneten át érhető el. Ez azonban nem okoz gondot, hiszen a számtartomány egy élő, amerikai halmaz része, magyarul bármilyen faxról úgy lehet rá üzenetet küldeni, mint a „valódi" faxokra. A különbség végül is annyi, hogy a részünkre küldött faxot e-mailben, attachementként kapjuk meg.

Az Equifaxhoz kliensprogramot is kapunk, ezzel nézhetjük meg üzeneteinket, amelyeket aztán ki is nyomtathatunk. A csatolt fax fájlformátuma nem szabványos TIF vagy GIF, hanem egy nagyon érdekes, direkt erre a célra kifejlesztett valami. Egy 5 lapnyi szokásos tartalommal (szöveg, vonalas ábrák) megtöltött lap mérete próbánk szerint 100 k alatt volt.

Mint minden windowsos e-fax programnál (mint például a Net2Phone, amiről már írtunk), ennél is van faxküldési lehetőség. Itt azonban egy új fax-nyomtatódriver helyett egy új ikon jelenik meg minden általunk használt program fejlécében. Így például egy gombnyomásra elfaxolhatjuk azt a Word-dokumentumot, amelyet éppen szerkesztünk. Ha pedig még fizetni is hajlandóak vagyunk az Equifaxnak, akkor egy egész csomó extra-szolgáltatást is igénybe vehetünk.

A rendszer egyetlen hátránya az, hogy a számok amerikaiak, így ha valaki itthonról küld nekünk valamit, akkor bizony fizethet a szolgáltatásért. Ellenben így egy amerikai céggel történő tárgyalás során ottani faxszámot adhatunk meg, ami azért nem is hangzik rosszul. Az igazi nyilvánvalóan az lenne, ha itthon is lenne Equifax - de valahogy nálunk még nem jött nagyon szokásba, hogy ingyen adjanak bármit is.

hiúság vására
Mire gondolnak a lányok?

http://ifaq.wap.org/sex/girlspeak.html
http://members.tripod.com/~SilvrWolf/h33.html

Hogy mire gondolnak a fiúk általában, azt a lányok tudni vélik. Szerintük többnyire a szexre. (Persze vannak lányok, akik szerint egyáltalán nem gondolunk eleget a szexre - egy fiú szíves közlése.) A *„szép a hajad"*, *„mit csinálunk mozi után?"* de akár még a *„hogy hívnak?"*, is egyet je-

mire gondolnak a lányok?

lent számukra a *„le akarok veled feküdni"*-vel. A lányok is igen sokféleképpen tudják kifejezni mondandójukat, de jellemző, hogy sokkal bonyolultabban: vagyis nehéz kitalálni, mit akarnak, mire gondoltak (gyakran még saját maguknak is...). Talán ebben segítenek a fenti, humoros fordítások (angol) lánybeszédről normál (angol) nyelvre. Tapasztalatlanabb fiataloknak hasznos megismerkedni néhány tipikus szófordulattal. Például amikor a kíméletes hölgy azt kérdezi: *„Nem lehetnénk csak barátok?"*, igazából arra gondol, hogy *„Nincs az az isten, hogy te valaha hozzám érj"*. Az is könnyen lehet, hogy a *„mostanában nem akarok megismerkedni senkivel"* egyszerűen annyit jelent, hogy *„mostanában nem akarok megismerkedni Veled"*. Azt sem árt tudni, hogy az olyan kérdésekre, mint például *„nem vagyok egy kicsit dagadt? Mintha felszedtem volna pár kilót..."*, kötelezően azt a választ várják a hölgyek, hogy *„Nagyon csinos vagy"*, „jól áll ez a ruha" stb. Talán a leginkább elgondolkodtató rész és egyben a leggyakoribb nehézség a nők megértésében mégis az egyszerű válaszadások jelentése: **Yes** (igen) = **No** (nem). **No** = No. **Maybe** (talán) = No.

játék

Kártyajátékok az interneten

http://www.pagat.com/
(Card Games)

A hideg közeledtével egyre kevesebben vágyunk a szabadba, szívesebben töltjük lyukas óráinkat jó meleg szobánk falai közt. Persze unatkozni senki sem szeret, így hát előkerülnek a polcokról a fotóalbumok, felidéződnek bennünk a régi emlékek. S ha egyszer képnézegetésbe kezdünk, meg se állunk a kezdetekig, az egész kiskori fotóinkig. Ilyenkor aztán csőstül törnek ránk a régi kalandok rég nem látott tájakkal, emberekkel, barátokkal. És egyszer csak eljutunk iskolai éveink legszebb pillanataihoz, az osztálykirándulásokhoz, amikor egy-egy fárasztó napos túra után becsődült az osztály a turistaszállásra, és várta, hogy mi lesz az esti program. Mindig akadtak páran, akik jól ismerték a kártyajátékokat, és – jobb ötlet nem lévén – átvették az irányítást az este felett. A többiek mind felnéztek rájuk, hiszen olyat tudtak, amit ők (még) nem. A kirándulás végére aztán mindenki büszkén tért haza új kártyajátéktudásával a tarsolyában. Aztán teltek-múltak az évek, a kirándulások kora véget ért, mi pedig lassacskán elfeledtük a régi játékokat. Legtöbbeknek nem maradt más, csak a számítógép elleni pasziánsz, ami, valljuk be, nem az igazi. De ne szomorkodjunk, hiszen a **www.pagat.com** oldalain található rengeteg játékszabályleírás segítségével feleleveníthetjük régi tudásunkat, sőt számos új kártyajátékot és persze trükköt tanulhatunk meg innen. Így aztán rengeteg kártyás tudománnyal a hátunk mögött bátran nekiállhatunk egy parti szervezésének, hátha ezúttal mi leszünk az est fénypontjai.

Tekken Online

http://www.namco.com/titles/Tekkenű3/site/gameindex.html
(Catlord's Tekken Text Collection)
http://www.tekken.net/catlord/writings.htm

Nem túlzás azt állítani, hogy a Tekken a leghangulatosabb verekedős játék, amit valaha PlayStationre írtak. Legelterjedtebb verziója a 2. és a 3., melyekből az utóbbi még ma is újnak számít. De PlayStation 2-re is elkészült már egy *„nagyon 3 dimenziós"* turmix is az eddigi Tekkenekből, Tekken Tag Tournament címmel. A játék szereplői jól kitalált emberi karakterek, szimpatikus vagy éppen gonosz hősök, mindannyian különböző harcművészetek mesterei. Persze a végső, nehezebb küzdelmekben 1-2 mutáns egyed is előfordul, de például a Devil (Ördög) névre hallgató főgonosz a 2. részből kifejezetten szimpatikus, jóképű, és rendkívül csinos szárnyakkal rendelkezik – még az sem vesz el vonzerejéből, hogy néha lézersugarat bocsát ki a fejéből ellenfelei legnagyobb sajnálatára. A Tekken egyébként nem „mászkálós" játék, hanem jellemzően arcade módban zajlik, de párosan, egymás ellen vagy 2 csapattal is játszható. A 3. részben két újabb játékforma is van: lehet gyilkos röplabdával labdázva-verekedve küzdeni, vagy pedig egy-egy utcán kell végigjutni úgy, hogy

játék

közben mindenki minket próbál kiirtani. A játék igazi hangulatához az érdekes, kidolgozott egyéniséggel rendelkező szereplőkön kívül a kiváló grafika és a remek zene együttesen járul hozzá. Az egyes szereplőkkel elért győzelmek után gyönyörű kisfilmeket nézhetünk meg, melyek az adott karakter történetéről szólnak. Ha nagyon belemerülünk a játékba, olyan érzésünk lehet, hogy egy összefüggő történet részesei vagyunk. Épp ezért valószínű, hogy sokan kíváncsiak arra, miről is szól az egész, honnét jött Lei, Anna meg Yoshimitsu és társai. Szinte kézenfekvő lenne, ha megjelenne egy akciófilm vagy egy képregénysorozat róluk.

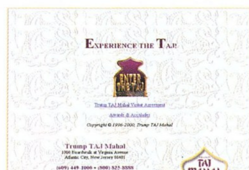
Ez pedig olyan magától értetődő, hogy bizony többeket rávitt, hogy - ha már egyszer nem létezik Tekken-sztori - megírják a saját történeteiket a szereplők múltjáról, jelenéről. Egész meglepő, hogy milyen sokan és milyen hosszú történeteket írtak, mondhatni több regényt is ihletett már ez a játék. Ezekből tölthetünk le jó párat a Catlord's Tekken Text Collection oldalról.
Akiket az ilyen fikciók helyett inkább a játék hivatalos sztorija, a szereplők „gyári" jellemrajza érdekel, azok látogassanak el a Tekken-t készíto NAMCO cég oldalaira, ahol még azt is megtudhatjuk, hogy mi az egyes karakterek kedvenc étele, hobbija, hány centi magasak stb. A sok kép mellett érdekes a játék készítésének felvételeibe is bepillantani. Itt derül ki, hogy a mozgásokat a mai akciófilmek igényességével vették fel, igazi szereplőkkel, rájuk csatolt érzékelők, drótok segítségével és sok-sok kamerával - ettől olyan élethű az, amit látunk.

lélek

A legszebb női síremlék

http://www.trumptaj.com/
http://travel.indiamart.com/tajmahal/

1631-ben, 36 évesen, a tizennegyedik gyermek születése közben halt meg az indiai mogul felesége, Ardzsomend Banu. Férje, Sahdzsahán indiai szokás szerint egy hatalmas épületet emeltetett felsége sírja fölé, a Taj (Tádzs) Mahalt. Az azóta oly híressé vált világcsoda huszonkét éven át készült Sahdzsahán tervei alapján, méltó emléket állítván a tökéletes feleségnek. Termeiben költők és zenészek énekeltek egykoron az elhunyt asszony szépségéről és a férj el nem múló fájdalmáról. Habár az India jelképévé vált épület misztikus látványt kelt, nem sok dísz ékesíti kívülről. A készítők arra törekedtek, hogy a felhasznált nemes anyagok saját szépségüket adhassák. A falakba azonban aranyat és drágaköveket is beépítettek, így az épület

lélek

többször is sírrablók áldozatává vált az idők folyamán. A legképtelenebb ötlet kétségtelenül Lord William Bentincktől származott, aki nemes egyszerűséggel darabokra akarta szedni az épület márványfalát, hogy majd jó áron eladhassa Angliában. Szerencsére szentségtörő ötletét nem tudta megvalósítani, és hála Lord Cuzonnak, India alkirályának, aki 1898-ban restauráltatta az épületet, a Tádzs Mahal ma is ép és háborítatlan.

vetítővászon

Széles vászon

http://www.comp.brad.ac.uk/research/GIP/cinemascope.html (Cinemascope)

Az 1940-es években élte első hőskorát az amerikai filmtörténet, hiszen a lakosság - ha csak tehette - moziba járt szabad idejében. Tíz évvel később azonban nem várt fordulat következett be: az emberek már szívesebben jártak baseballmeccsekre, hallgattak hanglemezeket, vagy fektették be pénzüket háztartásuk gépesítésébe. A mozi legfőbb konkurense mégis a televízió lett: 1954-ben már több mint 30 millió tv-készülék üzemelt Amerikában. A mozinézők számának csökkenésével egy időben tiltották meg a filmgyártó cégeknek, hogy saját mozihálózatot tartsanak fenn, így a jegyek is jelentősen megdrágultak. Egyre kevesebb pénzből forgatták a filmeket, ami idővel a színvonal csökkenését eredményezte. A tarthatatlan helyzet mind a rendezőket, mind a technikusokat változtatásra késztette.
A rendezők nem akartak többé olyan filmeket forgatni, amelyek elterelték a nézők figyelmét a valódi - főleg háborús - problémákról. Elhatározták, hogy a világot a maga realitásában fogják bemutatni, és nem ragaszkodnak a „happy end"-ekhez. Így jött létre a „film noir" (fekete film), ahol a jó nem nyerte el végül a megérdemelt jutalmát. Ezt a filmtípust jellegzetes látványstílusa tette könnyen felismerhetővé: állandó veszélyt sugalltak az erős fény-árnyék ellentétek - ily módon az operatőr még a legbarátságosabb helyszínt is félelmetesként tudta láttatni. A „film noir" készítőit társadalomkritikájuk és kíméletlen realizmusuk miatt a hidegháború első éveiben Amerika-ellenességgel, később egyenesen kommunizmussal vádolták. Tíz forgatókönyvírót és rendezőt börtönöztek be, ugyanakkor azoknak a színészeknek a karrierjének is befellegzett, akik feketelistára kerültek. Hollywood közönségét teljesen megosztotta ez a helyzet, nem tudott hatékonyan reagálni a televízió térhódítására.
A megoldást a mozitechnika fejlesztése hozta meg, ahol azonban az összes újítás ötlete mögött egy-egy katonai megoldás állt. Először a „Cinerama" nevű eljárást alkalmazták: három kamerával vették fel a filmet, majd szintén három géppel vetítették a félkörívű vászonra, így a néző az események középpontjában érezhette magát. Eredetileg a tankok periszkópjai számára fejlesztették ki a „Cinemascope" nevű eljárást, amellyel a hagyományos képszélesség dupláját és sztereó hangzást tudtak elérni. Így valóban sikerült a nézőket újra a moziba csábítani, és talán ez volt a legelső lépés a multiplexek felé.

webvilág

Pennypal

www.pennypal.com

Bár a domain .comra végződik, ez a lap nem üzleti (commercial), hanem nonprofit szervezetet (organization) takar. Egy igen ötletes és érdekes kezdeményezésről van szó. A Pennypal azoknak szól, akik szeretnék embertársaikat segíteni, de nincs rá pénzük, vagy csak nem tudnak választani a különböző karitatív szervezetek közül. Aki Pennypal-tag, annak nem kell fizetnie: egyszerűen csak le kell tölteni, majd installálni egy rövid programot. A program ezután az illető által küldött e-mailekhez egy rövid hirdetést fűz hozzá. Miután a címzett elolvasta a levelet, a reklámozó fizet, a pénz pedig jótékonysági célra kerül felhasználásra. Így mindenki jól jár.
A szervezet külön szimpatikus vonása, hogy külső auditorcéggel fog együtt dolgozni, amely átvilágítja a Pennypal összes tranzakcióját, így a világ és az „vetítővászon-adakozók" pontosan láthatják majd - egy havonta megjelenő elszámolásban -, hogy a pénz tényleg mire ment el.

zenebona

CD-borítók

(Cd Cover Central)
http://www.cdcovercentral.com
(CdCovers.CC)
http://www.cdcovers.cc

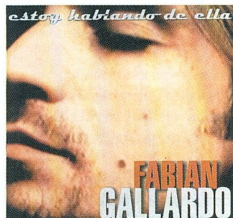
Nemrégiben még nálunk is szabad volt 1-1 biztonsági másolatot tartani a CD-kről, kazettákról, mondván, hogy eltörhetnek, megrongálódhatnak - és hogy a hanganyagot magnón is meg tudjuk hallgatni, ezért kazettára másolni is lehetett. Csak hát az élelmes magyar ember nekilátott, és csinált egy tucat „biztonsági másolatot", amit aztán elcserebérélt, netán eladott, és ez bizony már sokaknak nem tetszett. Így hát a gyártók kikényszerítették a törvénymódosítást, hogy egyáltalán ne lehessen másolni. Persze még így is minden egyes lemezre több tulajdonos, hallgató, felhasználó jut, ami jelzi, hogy a szigorú törvénykezés ellenére sem sikerült mindeddig betartatni a szabályokat. (Persze a másik véglet sem feltétlenül jó: vicces lenne, ha egy olyan törvényt vezetnének be, amely csakis annak engedélyezné a zene hallgatását, akié a lemez. Ennek értelmében pl. egy szerelmespár csak akkor hallgathatna közösen zenét, ha mindketten megvették a lemezt...)

A szigorítások következtében a mindenféle jogokat megsértő fájlok közül (dalszövegek, MP3-ak) talán a CD-borítók beszkennelt képei egyedül azok, amelyek még „tartják magukat" a hálón - legalábbis néhány kényszerűen becsukott, ilyen jellegű site-ot leszámítva. Egy színes kép mérete nem túl nagy, és mivel az komolyabban senki érdekeit sem sérti, ha a CD tartalma helyett csak annak tokját töltjük le, ezért a borítók maradhatnak.

Törvény ide vagy oda, el kell ismernünk, hogy nagyon sok másolt lemezünk van, zenei és szoftver egyaránt. És ha már egyszer ilyen gonosztevők vagyunk mindannyian, akkor talán segít csökkenteni valós vagy nem létező bűntudatunkat, ha CD-inket minél eredetibbé varázsoljuk. Ez igen egyszerű dolog, hiszen ma már egész olcsón hozzájuthatunk egy jobb színes nyomtatóhoz, és CD-címkéző készletekből is nagy a választék. Persze igazán azoknak ajánljuk a fenti oldalakat, akik ártatlanok, csak éppen véletlenül rálöttyent a reggeli kávéjuk a kedvenc lemezük borítójára - vagy azoknak például, akik annyira megszerették a kis Britney fényképét, amint ránk mosolyog a lemezborítóról, hogy háttérképként is szeretnék látni desktopjukon. Ők a CD Cover Centralban és a hasonló helyeken megtalálhatják szinte az ösz-

zenebona

szes audio-CD, szoftver, Playstation-játék borítójának vagy címkéjének nyomtatásra alkalmas képét. Érdemes kihasználni a keresési lehetőséget, de akár ábécérendben is lehet böngészni az előadók vagy címek hosszú listáját. Angolul nem tudóknak pedig még enynyit érdemes tudni a különböző fájlokról: front = elülső oldal, inside = belső oldal, cdcover vagy label = a címke a lemezen (amely kör alakú), back = a háta.

Csontos Tibor

Illés–Metró–Omega buli talán az interneten is

Benkő Laci a kifutón is befutott

Egy egész ország ismeri, egy fél országot ismer. Az is biztos, hogy ő a legközlékenyebb rocksztár. Alfától omegáig mindenről van véleménye, és le kell mennünk alfába, ha, mondjuk, szívesen lubickolnánk kifogyhatatlan sztorijaiban. Mert az omegás Benkő László reggelig tudna mesélni. Most azonban nem hagytuk.

ink: Mi tagadás, szokatlanul elegáns. Cseppet sem rockosított külcsínje felér egy muzikális angol lord megjelenésével. Úgy véli, harmincesztendős koncertszínpadi és lemezlét után ez már kijár egy rock-legendának?

B: Szó sincs erről. Egyszerűen annyi történt, hogy az egyik öltönyház megkért, trombitáljak össze néhány zenészt, aki szívesen részt venne a divatbemutatójukon, amelyen Angliából származó ruhákban vonulna fel. Álmomban sem hittem volna, hogy egyszer Somló Tamást, Frenreisz Kareszt, Som Lajost amolyan Keresztapa-öltönyben látom majd viszont. Nem is beszélve magamról... A kifutón is befutottam. Néhány cuccot megkaptunk ingyen, a többit megvehettük kedvezményesen.

E kollekció darabját viseltem angol követségi fogadáson is, ahol jöttem szemben magammal: az egyik úr ugyanolyan ruhát viselt, mint ami rajtam is volt. Az utolsó szögig minden egyezett rajtunk. Csakhogy ő Angliában vásárolta. Jó drágán. Egyébként mindig a hangulatomtól függ, mit veszek fel reggel, de még fontosabb, hogy jól érezzem magam benne. Egészen mostanáig nem voltam öltönyös ember, de mintha egyre többször lenne rajtam ilyesmi.

ink: Talán mert mostanában mintha egyre többször éreznénk, hogy üzletemberi szerepkörben tetszeleg.

B: Nem vagyok én üzletember, sokkal inkább valamiféle gegman. Ötleteim vannak, és érzek némi elhivatottságot a fiatal zenész, színész értelmiségiekkel szemben. A huszonévesekre gondolok, akiknek szeretnék segíteni abban, hogy megtanulják, miként kell megjelenni a tévében, tömegkommunikációban, és ezzel együtt arra is törekszem, hogy nyilvánosságot kapjanak. Ezért csináltam televíziót is, amely április végén indult Budapesti Objektív Csatorna, azaz BOCS néven. Bármilyen furcsa, ez a televízió egyfajta látványrádió. Háttere, működtetése színtisztán kereskedelmi, műsorpolitikája közszolgálati és kereskedelmi egyszerre. Interaktív tévé, hiszen úgymond a nézők szerkesztik. Betelefonálhatnak, bejöhetnek a különböző témákat felvonultató, fiatalok által vezetett beszélgetős musorokba.
Megtörtént, hogy a szexualitásról szóló adás közben megjelent a stúdióban egy lány, aki elmondta, miért őrzi a szüzességét, vagy bejött egy tizennyolc éves homoszexuális fiú, aki nyíltan beszámolt arról, hogyan kezdődött nála ez az egész. A beszélgetős programok mellett vannak hírmusorok, dokumentumfilmek, videoklipek. Nem vagyok tulajdonos, annyi történt, hogy én nyertem meg a frekvenciapályázatot, és hozzám jöttek a befektetők. Soha nem értettem a pénzügyi-gazdasági dolgokhoz, én az ötleteket keresem többek között ahhoz, hogyan lehet kibújni a nagy televízió szorításából. Miként a koncertek előtt is zajlik az ötletelés. A tavalyi Népstadion-bulit például eredetileg a Ferihegy 1-es repülőtéren szerettük volna összehozni. A színpadot a régi, „integetős" 2-s épületre terveztük, mondtam, rakjuk körbe tribünökkel, a világítás pedig kerüljön a régi irányítótoronyra. A Sors szimfóniával indultunk volna, majd bejön Kóbor és egyperces néma felállást kér a rendszerváltás tiszteletére. Biztos, hogy szem nem marad szárazon ott, ahol gyakorlatilag a szabadság kezdődött: az ember kiment a tranzitba, és szabadnak érezte magát. Még akkor is, ha a vámos szúrós szemmel nézett utána, hiszen tudta, hogy a márka és a dollár ott lapul a fogkrémes tubusban vagy a melltartóban. Szóval készülődtünk a májusi nagy reptéri koncertre, majd egy reggel hallom a rádióban, hogy beléptünk a NATO-ba, az amerikai gépek megjelentek Taszáron és Ferihegyen. Na, mondom, mi ott már nem játszunk. Így változik a világ. Korábban azért nem jöhetett hozzánk fellépni a Moody Blues énekese, mert NATO-katonaként teljesített szolgálatot. Koncertjének megakadályozása nem az én ötletem volt.

ink: Emlékszem, egy hirtelen ötlettől vezérelve munkakönyvvel fényképeztette magát a nyolcvanas évek közepén, amikor a Hungarotonnál élvezhette első munkakönyves állásának áldásos hatásait. Mi szerepelne a mai munkakönyvében?

B: Talán az, hogy ötletember, nem tudom, de sajnálom, hogy megszűnt ez az intézmény. Sok embernél sok mindent nyomon lehetne követni.

ink: Mindenesetre igazi gegmanre vall, hogy hálószobájának baldachinos ágya felett egy hatalmas Omega-jel látható.

B: Már nem sokáig, mert költözünk, és ez az Omega-hímzés is dobozba kerül. Eléggé megromlott a Keleti pályudvart övező utcák tisztasága, és a levegő is lassan elviselhetetlen lesz.

ink: Amikor találkozásunk ügyében kerestem, éppen egy élő internetes adás kellős közepébe érkezett a hívásom. Alaposan behálózták kérdésekkel az interneten?

B: Az egyik internetes cég hívott egy olyan programra, melyben előttem többek között Dávid Ibolya és Kupa Mihály volt a vendég. Rengeteg érdeklődő jutott el hozzám ily módon, még Dél-Amerikából, az Egyesült Államokból, Svédországból, Németországból is jöttek kérdések. Jellemző módon a külföldön megfogalmazott kérdések arról szóltak, hogy miért csak négy-öt évenként bukkan fel az Omega, miért nem dolgozunk folyamatosan. Arrafelé ugyanis természetes, hogy egy rockzenekar, amelyik harminc éve létezik, állandóan színen van. Itt, Magyarországon azonban nem lehet az elvárásoknak folyamatosan megfelelni. Ha Szombathelyen vagy Debrecenben játszanánk, ott is ugyanazt várnák el tőlünk látványban, megszólalásban, mint a Népstadionban. Másrészt egy tízmilliós országban kellene ott lennünk az interneten, a lemez- és a DVD-piacon Ugyanúgy kellene teljesítenünk, mint a Rolling Stonesnak, amely mögött számunkra elképzelhetetlen pénzek állnak. Ha pedig nem felelnénk meg a jogos elvárásoknak, azt mondanák, lemaradtatok, rosszabb esetben fejünkhöz vágnák: megöregedtetek. Liszt Ferenc azt mondta, ha egy napig nem gyakorolsz, megérzed, ha két napig nem, arra mások is rájönnek, ha egy hétig, azt a közönség is észreveszi. Ez igaz, de meggyőződésem, ha öt év után színre lépsz, és előtte hetekig gyakorolsz, olyan, mint a biciklizés: nem felejthetsz.

Benkő Laci
a kifutón is befutott

ink: Gondolom, az internethez gyakrabban hozzáfér, mint a koncertezéshez, és a klaviatúra billentyűit legalább annyit veri, mint a zongoráét. Merre kalandozik olyankor a világhálón?

B: Elsősorban a zenei világban tájékozódom, régi és új előadókról, turnékról, lemezmegjelenésekről, másrészt azokat a politikai-közéleti kiegészítőket keresem, amelyeket nem találok meg az újságokban. Egyébként Dorottya lányom a nagy tudója ezeknek az internetes dolgoknak.

ink: És vajon mit gondol zenészként arról az elektronikus zenepiacról, amelyet a profittól megfosztott lemezkiadók egyszerűen csak kalózkodásnak neveznek? Miként fogadná, ha mondjuk egy vadonatúj Omega-albumot feltennének az internetre, ahonnan ingyen bárki letölthetné?

B: Bízom abban, hogy mindig lesz olyan, akinek a hangminőség megér anynyit, hogy megvásárolja a lemezt. Bár, amilyen gyorsan fejlődik a kalózvilág, idővel a hangzás, a megszólalás egyre tökéletesebb minőségét produkálják a letöltött zenék, és ugyanolyan élményt nyújtanak majd, mint az eredeti hanghordozók. A gondok egyik oka az, hogy a magas lemezárak miatt választják az emberek a mégiscsak pótmegoldást jelentő letöltéseket. Tudom, hogy mindez téma a Magyar Hanglemezgyártók Szövetségében és a Szerzői Jogvédő Hivatalban is. Azon viszont még nem töprengtem, mi lenne, ha piacra dobnánk egy vadonatúj Omega-albumot és feltűnne ebben az internetes zenebazárban.

ink: Említette, hogy a lányát tartja a család internetes szakértőjének. Mit csinálnak a többiek?

B: Benkő Dorottya Viktória azért viseli e második keresztnevet, mert győzelem volt a születése. Öt évvel korábban ugyanis világra jött egy fiúnk, aki meghalt. Ez egy külön regény, nem szívesen beszélek róla. Dorottya húszéves, egyetemista, és alternatív együttesben zenél. Balázs fiam a nagy kipróbáló, mindent kockáztató harmincas, aki már megfürdött mindenben, amiben csak lehetett. Érdekes, hogy a gyermekeimmel mindhárman Iker csillagjegyűek vagyunk, másfél héten belül ünnepeljük születésnapunkat júniusban. Ez persze véletlen, nem hiszek semmiféle sorsszerűségben, horoszkópos hókuszpókuszban. Még a nagy koncertek előtt sem mentem jóshoz vagy asztrológushoz. Legfeljebb meteorológushoz. A közös csillagjegy ellenére teljesen különbözünk egymástól mentalitásában, gondolkodásban. Dóra visszafogottságát, határozottságát édesanyjától örökölte. Balázs velem csinálta a tévét, ő volt a kreatív igazgató, Havas Henrik újságíró-iskolájába jár. Most éppen a média érdekli, de próbálkozott zenével is. Ami ez utóbbit illeti, örülök, hogy nem jött be neki. Legalább nem hallgatja egy életen át, hogy bezzeg a faterod...

ink: Most legalább kiderült, hogy a fater nem az izgalomtól rágja a körmét, bejön-e a fiának egy hasonlóan nagyívű rockzenei pálya, vagy sem.

B: Sajnos, gyerekkorom óta rágom a körmömet. Annak idején a balkezeseket átszoktatták, ami nálam lappangó neurózist okozott, másrészt van bennem egy örökölt, állandó szorongás, amit a külső hatások olykor felerősítenek. Mert például engem is ki lehet hozni a sodromból azzal, ha azt hallom: Mi van, öreg, megveszlek kilóra... Néha olyanoknál van a pénz, akik tönkreteszik a közízlést, akiknek az esze nem úgy jár, mint a miénk. Meggyőződésem, hogy léteznek állandó értékek a zenében, a mentalitásban. Ezért sem engedhetem meg magamnak, hogy bizonyos típusú, szórakoztatónak mondott tévéműsorokban fellépjek. Mi az Omegában képviseltünk, és talán képviselünk is valamit. Az Omega tartalma az, amit elloptak tőlünk a politikusok. Nyugaton küldetéstudatuk, státusuk volt a rockzenészeknek. Kalandnak indult a műfaj, de odáig jutott, hogy művelői felelősek lettek a kimondott szóért, viselkedésükért, az általuk képviselt értékekért.

ink: Melyeknek talán már helyük lehetne végre az interneten, mondjuk egy omegás weboldalon. Oly sok mindenben volt első az Omega, erről mintha kicsit lemaradt volna.

B: Valóban nincs weboldalunk, de tudom, hogy már tervezik egy komoly anyag felvitelét, amit meggyorsíthat az is, hogy jövő tavasszal összehozunk egy Illés-Metró-Omega nosztalgiabulit.

ink: Lehet, hogy akkor majd újra megrohamozzák az autogramkérők? Mert jó ideje beszélgetünk, de még senki nem kért öntől aláírást. Nem zavarja?

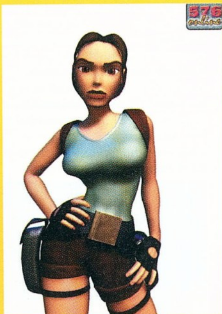
B: Cseppet sem. Túl vagyok már az ilyesmin, és szerintem a rajongóink is.

ink: Nem beszélve arról, hogy ismerősnek az ember nemigen ad autogramot. Márpedig Benkő László a fél országot ismeri.

B: Ez igaz. Itt van például ez a kávéház, ahol csevegtünk. Egyetlen embert nem ismerek csupán. Szerintem ma reggel állt be dolgozni...

A **Magyar Címtár**ból az Internet Kalauz már több éve közreadja a legutolsó hónap termését, így tesszük most is, jelezve, hogy a megnövekedett terjedelem és formai megújulás miatt **MaCi**-szempontból ez a hónap egy kicsit rövidebbre sikeredett a szokásosnál. Novemberben már 14-én összegeznünk kellett, hogy mi gyűlt össze az elmúlt hetekben... Csonka hónapot kell produkálnunk majd decemberben is, hiszen a karácsony miatt a januári szám nagyon korán megy nyomdába, s talán majd februártól beáll újra a négyhetes adag... Talán addigra a lapban is követni tudjuk az online-on már látható új szolgáltatást, vagyis hogy kategóriákba csoportosítjuk a magyar webcímeket, megkönnyítve ezzel a tematikus keresést.

100$ havonta internetezéssel
manitu.ini.hu
576 online

www.576.hu

A

A BSX Kft.
www.bsx.hu/
Ádám étterem
www.adametterem.hu
A FIAT850
www.fiat850.hu
A Pingvin Debian GNU/Linux oldala
debian-linux.org
Agris
www.agris.hu
Alföldi bor
www.alfoldibor.hu
Állatfelszerelések
www.kallay.hu
Almási J. Csaba fotói Eszenyi Enikőről
www.szinhaz.hu/eszenyi/almasi.shtml
A magyar netRejtvénylap
www.netrejtveny.hu
Amgrafika web.matavnet.hu/kvak/
Aranykocsi Rt.
www.wb.hu/aranykocsi

ASL
asl.ini.hu

Atteri – gobelin - nyomda
www.atteri.hu
A Wink cégcsoport
www.wink.co.hu

B

Balaton-press
www.balatonpress.com
Balaton-sport
www.balatonsport.hu
Bandy oldala
bandy.ini.hu
Baxxter-Crack-Center
www.extra.hu/crackcenter
Bencium
(web, multimédia, grafika)
www.bencium.hu
Beton.net szakportál
www.betonnet.ini.hu
Bioptron
www.bioptron.hu
Biztosítások otthonról...
www.users.broadband.hu/idveghs/gateway.html
Bóbita Bábszínház
www.bobita.hu
Bolha Team Szabadidősport
www.bolha-team.ini.hu
Bolsoft 2000 Kft.
www.wb.hu/bolsoft
Bútorok
www.butorok.hu
Bükk hegység
www.tar.hu/bukk

C

CAMPER
www.camperweb.net
Chad Blackfield
chadblackfield.ini.hu
Cheatland –
letölthető cheatválogatás
www.extra.hu/cheatland
Citymed orvosi rendelő
home.tvnet.hu/~knagy/
Club Tarot Atlantisz

emil.alarmix.org/ctaclub/00.htm

COINS – a pénz lapja
www.extra.hu/coins
Corvus Computer Kft.
www.corvus.hu
Czéh Ildikó adatlapja
www.digitel2002.hu/rooster/ildiko/adatlapja.htm
Családfa
www.extra.hu/mtom1/index.html
Csernai Kornél
www.csko.net

D

Debian GNU/Linux
debiangnulinux.com
Debrecen Polgármesteri Hivatal
www.debrecen.hu
Dobruczky
www.prim.hu/id/dobruczky
Domain
www.djgreyhound.com
Dr. Ferenczy József
www.plasztika.org
Dr. Lányi Cecília kozmetológus
www.lanyi.hu
Dramaturgcéh
www.szinhaz.hu/dramaturg
Dream Chat
dreamchat.ini.hu
Dream Team
dreamteam.ini.hu
Dunaújvárosi Főiskola
www.poliod.hu
Dunaújvárosi Önkormányzat
www.dunaujvaros.hu
Dzsó
www.tar.hu/szabodzso

E

EISA-díjak 2000–2001:
Európa legjobbjai
www.extra.hu/eisa
Ejtőernyőzés
mt.zona.hu
Eleven Hold
elevenhold.topi.hu
Elmetérképek
elmeterkepek.ini.hu
Emil Rulez
www.emilrulez.hu
e-Pole Kft.
www.epole.hu
ERFO Kft.
www.wb.hu/erfo
Erosworld
www.erosworld.ini.hu
Erotika csak igényeseknek!
maniac.ini.hu

a mi MaC ink

Erotika Kiállítás
www.erotikakiallitas.hu
Esztador Ingatlan
www.extra.hu/esztador
Európia Színházi Unió IX. Fesztiválja
www.szinhaz.hu/etu/
eVásártér
www.evasarter.hu/

F

F & S Invest Bt.
www.fernekesz.bizland.com
Fabula Bábszínház
www.extra.hu/fabula
Fázis Kkt.
www.users.monornet.hu/faziskkt/index.htm
Fejvadászok
www.fejvadaszok.hu
Ferkó kedvenc linkjei
somers.netchicken.hu
Fiatal kultúrakutatók lapja
kulturakutatok.ini.hu
Fitti Sport
www.fitti.hu
Forbidden Paradise
forbidden.ini.hu
Forcop
web.matavnet.hu/forcop
Freeboard

www.extra.hu/freeboard

G

Galaktikus Birodalom Diákmagazin
ga-bi.20m.com
Galvanokunst Kft.
www.wb.hu/galvanokunst/
Geszta-Studió Bt.
www.extra.hu/geszta
Golda WebDesign
webdesign.golda.hu
Gorbyan Page
extra.hu/ngmegyer
GRUND
ingyennet.hu/~grund/grund.html
GSM Info
www.gsminfo.hu
GT-bringák
www.tar.hu/gtbikes
Gyémánt ruhabolt
www.gyemantruha.ini.hu

H

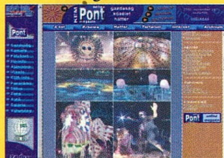
Hagyományos és különleges reklámtárgyak
www.jtk.hu
Háló Média
www.tmstudio.hu
Harry Potter
www.extra.hu/oszkoka
Hel Ingatlan Információs Szolgálat
www.helpingatlan.ini.hu
Hermann Elektrik
www.elender.hu/~hermannl
Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg
www.zalaszam.hu/szinhaz
Hungarian Colin McRae Rally 2.
www.extra.hu/mcrae2
Hungaropress
www.hungaropress.hu
Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Nyíregyháza
server.hunyadi-nyh.sulinet.hu
IMC Graduate School of Business, Budapest
www.imc.hu

I

In memoriam koyanisquatzi
www.extra.hu/koyan/
Info Központ
www.infokozpont.hu/
Infobörze Y2K
www.infoborze.bme.hu
Infotechna
www.infotechna.hu
Ingatlanforum Dunakanyar
www.ingatlanforum.ini.hu/
Ingatlaniroda
www.prim.hu/id/klemi
Ingyenesen
www.ingyenesen.net
InterExtra Worldwide Export Import Bt.
www.interextra.com
Internet
www.tipografia.hu
Irodatechnika
www.irodaszolga.hu
Isten hozott a majomházban
www.alakul-az-ala.com
ITjobs – állásközvetítő
www.itjobs.hu

K

Kalapács – az ingyenes online aukció
kalapacs.hu
Kalorex
www.extra.hu/Kalorex
Kamasz Tanya Ifjúsági Klub
www.extra.hu/kamasztanya
Karakter Online Interaktív Média
karakter.tvnet.hu/index.html
Kék ház
www.extra.hu/kekhaz
KEM Pont magazin

www.kempont.hu
Kétszeri Csaba (Csabii)
www.csabii.hu
Kioszk
www.kioszk.hu
Kispál és a Borz
kispal.mentha.hu
Klemiingatlan
www.extra.hu/klemiingatlan
Kolbász
www.kolbi.hu
Komlói Állatvédő Egyesület
www.nexus.hu/kae
Korona és a koronázási jelvények
www.extra.hu/szentkorona
Könyvcomp Bt.
www.konyvcomp.hu/
Kukac online
kukac.bizland.com
Kutya-Világ magazin
kutyavilag.bizland.com
Különút válási kalauz
swi.hu/kulon-ut

L

Lakás- és gépjárművédelem
www.extra.hu/alarmszerviz
LingVisit Oktatásszervező és Nyelvi Utaztató Kft.
www.lingvisit.hu
Live Cams Worldwide
megaport.hu
LogNet Onlin
www.lognet.hu
Logod Bt. Lap- és könyvkiadás
www.logod.hu
Lóránt Zsuzsa szobrász
www.extra.hu/lorantzs
Lovrek Károly
www.nexus.hu/reszka
Lucanus
www.extra.hu/lucanus/lucanus.htm
LV Technik Kft. – kamionalkatrészek
www.lvtechnik.hu/

M

Macskakarácsony
web.interware.hu/kradnai/csomor/Cicc/macska.html
Magyar Áruk Katalógusa
www.marka2000.hu/
Magyar Twingo Club
www.extra.hu/twingo
Magyarpark
magazin.telehaz.hu/magyarpark
Maowl
www.extra.hu/maowl
Marcosy Kft. – bútorkárpit, lakástextil
www.marcosy.hu
Mártély
martely.ini.hu
Maxiszer
www.extra.hu/maxiszer
MeBusiness
www.mebusiness.hu/
Mediacom fordítóiroda
www.TranslatorTeam.com/forditoiroda.html
Medifitt Egészségügyi Központ
www.medifitt.hu
MegaStoll Kft. – Stoll síkkötőgépek
www.megastoll.hu
Menza Food
www.menzafood.hu
Mezőgazdasági Hirdető
www.mezogazdasagi-hirdeto.hu/
Mimox Informatikai Karriertanacsadas
www.mimox.com
Miplair
www.miplair.ini.hu
MITRING Építőipari Kft.
www.mitring.hu
MoBiDictionary: magyar szótárak.
www.mobidictionary.com
MoBiMouse, a fordító egér
www.mobimouse.com
Mongoose Tuning Rendszerek
www.mongoose.hu/
MorphoLogic nyelvészeti programok
www.morphologic.hu

Motorola-telefonok
www.extra.hu/motorola
Mönich László fotóriporter
www.tar.hu/monich
Mr. XL exxxtra large
www.mrxl.hu
Msestudio
www.msestudio.hu
Munkaerő-fejlesztési és Átképző Központ
www.erak.hu

N

Nemzeti Pályainformációs Központ
www.npk.hu
Netbolt
www.netbolt.net
NetKép Stúdió
www.netkep.hu
Ninive
www.ninive.hu
Nokedli
w3.swi.hu/nokedli
Nokia Mobil
w3.swi.hu/nokiamobil
Nyomda- és csomagolóipari információs magazin
www.packinfo.hu
Nyúlontúl
www.nexus.hu/nyulontul/

O

Ókori Itália
www.extra.hu/okori_italia/index.m
Olasz csempék
www.olaszcsempe.hu
Old Timer Rádióamatőrök
www.nexus.hu/ha1oot
Osoft programok, oktatás
www.extra.hu/osoft
Ovi-Suli
www.ovisuli.hu

P

P. Mobil együttes hivatalos honlapja
www.pmobil.ini.hu
Paint Ball
w3.swi.hu/lalaman
Pamach
www.alarmix.org/pamach/ujlap.htm
Pátyról
web.matavnet.hu/jfoldi
Pénzkeresés
www.extra.hu/schlegelp/index.htm
Pety@
suvipeti.ini.hu
Photoshop tippek-trükkök
www.extra.hu/mammuth/
Piac és Profit
www.piac-profit.hu
Pintácsi Viki
www.pintacsiviki.hu
Piramis Technika
www.piramis2000.matavnet.hu
Play in Casino
freeweb.bartexinfo.hu/~casinocheat
Poénhalmaz
www.merqree.org
Poly Game Center
www.pgc.hu
Pontis Bt.
pontis.ini.hu
PRAELOG
www.praelog.hu/
Prekox Delphi-s
w3.swi.hu/torma
Print Corner Irodatechnikai Bt.
www.extra.hu/dome
Publikum Rádió, Pécs
w3.swi.hu/publikum/

Q

QuickInfo – autóalkatrészek
www.qi.hu

R

Reality
www.reality.hu
Red linkek
redlink.ini.hu
Respirátor Rt.
www.respirator.hu
Rivalda Kft.
www.netmentor.hu/rivalda
Rohanás
www.elender.hu/~halaszjp/
RomaPage
www.romapage.hu

S

SailorMoonia
sailormoonia.tripod.com/
Sámán.hu
www.saman.hu
Samu Zsófia textiltervező
www.hunstar.hu/samuzsofia/
Sárgalap... amire vágytál!
www.sargalap.hu/
SATeLIT
www.satelit.hu
Sekina
web.matavnet.hu/sekina77
Sirius21
www.sirius21.hu
SNES Múzeum
www.tar.hu/snesmuzeum/
Somlán Ker. és Szolg. Bt.
www.somlan.hu
Spanko Webdesign
www.spanko.hu
Sssatu
www.sssatu.org
Super Malom
super.malom.hu
Suzanne Somers fanpage
www.tar.hu/aoc
Szakorvosi rendelések
www.szakrendeles.hu/
Számítástechnika Online
www.szt.hu
Szárnyas Fejvadász Személyzeti Tanácsadó
www.szarnyasfejvadasz.hu
Szentgotthárd
www.extra.hu/sztg
Szörfdeszka
www.szorfdeszka.hu
SzuperNet
w3.swi.hu/balika

T

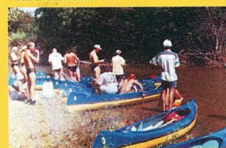
Tai-Chi kung-fu
www.nexus.hu/tai-chi
Talizman kajálda
www.extra.hu/talizman
Talizmán Panzió, Miskolc
www.hotels.hu/talizman
Távoktatás
www.12karatos.hu
Teleház Magazin
magazin.telehaz.hu
Tengerimalacok
www.tar.hu/seapig
Tengerimalacok minden mennyiségben
www.seapig.ini.hu
Tibike lapja
www.geocities.com/tibicam
TIT Bugát Pál Egyesülete, Eger
tit.ini.hu
TM Rádió
www.tminfo.hu/tmradio
Torta- és süteményrendelés
www.torta.hu
Törekvés Táncegyüttes
torekves.zona.hu
Tőzsdetanár
www.tozsdetanar.com
Tunyogi Rock Band
www.trb.ini.hu
Tűzijáték-show
www.tuzijatek-show.hu

U

Ufófotók
www.extra.hu/kufoe/belso.htm
UPC Direct
www.amozi.hu
Utazásinfo
www.utazasinfo.hu

V

Veloco Bt.
www.kozep.hu/veloco
Versek
w3.swi.hu/verseskony/versek.html
Vicis Pharma Kft.
vicis.ini.hu
Vidra vízitúra

vidra.mfg.hu
VIKI
viki.mavinformatika.hu/
Virtuális autószalon
www.autodepo.hu
Vivien szórakoztatócentruma
www.nexus.hu/vvn/
VoodEsign
www.voodesign.com
WebGate

www.webgate.ini.hu
Webhosting
www.webtar.hu
Wenczel Imre
w3.swi.hu/wenczel/
Wet Wipe Kft.
www.wetwipe.hu
Wing-Chun kung-fu
www.nexus.hu/wingchun
Zenit Tűzállóanyag-gyár
www.wb.hu/zenit/

Takács Barnabás

Mesterséges élet: digitális társadalom

A 2001. év hajnalán járunk. Ismét eszembe jut Stanley Kubrick **2001. űrodüsszeia** című filmjének talán leghíresebb jelenete, amelyben a kezdetben hidegen racionális, erős és magabiztos hangú HAL – a fedélzeti számítógép – átváltozását láthatjuk egy elgyengült, az elmúlás gondolatától félő, érző lénnyé. A dátum talán nem pontos, de a mesterséges élet megszületése és fogalma nincs is olyan távol a valóságtól, mint azt gondolnánk. Sorozatunkban a virtuális színészek és digitális klónozás technológiájától eljutottunk az intelligens, érzelmekkel rendelkező, önmagukat reprodukálni képes, evolúcióra és adaptációra is alkalmas digitális lényekig. Azt is megmutattuk, hogy mindezek nemcsak szilikon alapú (hagyományos) számítógépeken hozhatók létre, hanem megvalósíthatók molekuláris komputerek segítségével is. Egyszóval korunk technológiája elérkezett oda, hogy rövid időn belül megteremthesse az első olyan mesterséges lényt vagy rendszert, mely az élet definíciójának minden szempontból eleget tud tenni. Mi történik akkor, ha sok ilyen lény önálló „életet" kezd egy számítógép belsejében, és egymással kommunikálva társadalmakat alakít ki ? Ennel jóval izgalmasabb kérdést teszek fel: vajon miként hat ez ránk, valóban élő emberekre ?

Virtuális élővilág

Létrehozható-e egy olyan evolúciós rendszer a számítógép belsejében, mely külső emberi beavatkozás nélkül a maga sajátos törvényei szerint fejlődik tovább? Ezt a kérdést tette fel Thomas Ray, aki egy olyan virtuális szimulációt tervezett, amelyben a mesterséges lények szerepét a számítógépes vírusokhoz hasonló, igen rövid programok töltik be. Ezek a rövid programok a szó egyfajta értelmezésében társadalmat alkotnak, ahol az egyének a gép belső erőforrásaiért versengenek (processzor, memória, kommunikációs csatornák stb.). Mivel az említett erőforrások végesek, egy virtuális társadalom csak a versengés szabályait követve alakulhat ki és fejlődhet tovább. A kísérlet, mely **Tierra** néven vált ismertté, a földtörténet egy viszonylag korai szakaszát modellezte. Körülbelül 600 millió évvel ezelőtt, az ún. kambrium korszak elején jöttek létre Földünkön azok az igen egyszerű organizmusok, amelyekből mai színes élővilágunk kifejlődött.

A **Tierra kísérlet** azoban nem ennek a robbanásszerű evolúciós fejlődésnek a mechanizmusát kívánta felderíteni, hanem arra volt kíváncsi, hogy mi történik egy szabadon fejlődő rendszerben, amelyben az egyetlen emberi tényező csak az első őssejt (ancestor) tervezésében nyilvánul meg. A kísérlet eredménye meglepő volt. Egyetlen őssejtből egy egész világ fejlődött ki, amelyben minden lénynek megvolt a pontosan meghatározott szerepe. A Tierra kísérlet tehát tágabb értelemben véve megteremtete a digitális társadalom fogalmát.

Mint láttuk, az evolúció mechanizmusa túlmutat biológiai ismereteinken és olyan alapvető törvényszerűségek felismeréséhez vezet, melyek bármely komplex rendszerre alkalmazhatók, többek között a társadalom és a gazdaság fejlődésének elemzésére is. Időzzünk el még egy pillanatot a digitális élet és társadalom gondolatánál. Vajon mi értelme lehet mindennek számunkra? Vajon a halhatatlanság egy új formájáról van szó? Sokan, ha játékosan is, de úgy gondolják.

Internethalhatatlanság

Egy kaliforniai cég (PersonaForm), amely az „**Immortality through Technology**" – szabadon fordítva: *halhatatlanság a technológia segítségével* – jelszót tűzte zászlajára, azon internetcégek közé tartozik, amelyek akár saját életünk részleteit dokumentálják és archiválják. Felismerve, hogy a halhatatlanság és az örök élet ma még sokunk számára elérhetetlen, a tudomány és technika gyors fejlődésében bízva a cég arra biztatja az interneten szörföző átlagembereket, hogy (nem meglepő módon szerény fizetség ellenében) életük és tudásuk legapróbb részleteit is dokumentálják egy későbbi generáció számára, amely majd – gondolom, akkor még több pénzért – feléleszti őket. Az ötlet nyilvánvalóan kissé bizar, és nem kell túl komolyan venni. A módszert egyébként „spirituális fotográfiának" nevezték el és racionálisan gondolkodó lévén sokat töprengtem, hogy megemlítsem-e ebben a sorozatban. Végül azért tettem meg, mert felvet egy igen fontos kérdést, amely e sorozat és sok tudományág szempontjából érdekfeszítő. A klónozás technológiája (legyen az biológiai vagy digitális) mindig csak arra lehet alkalmas, hogy másolatot készítsen valakiről. Bármilyen tökéletes is ez a másolat, ezt elkészülte után tartalommal kell megtölteni. Ez a tartalom valójában teljes életünk anyaga. Személyiségünk kialakulásában minden élmény, szép pillanat, fájdalom és csalódás benne van. Vajon tudományos értelemben dokumentálható és tárolható mindez? A választ magam sem tudom.

A fentebb említett cég valószínűleg nem a tudományos precizitás igényességével indult. Mégis rámutat egy alapvető pszichés szükségletünkre, amely majdnem minden ember sajátja és társadalmunk egyik alappillére. Ez nem más mint a lét és az emberi élet végességének gondolata. A halhatatlanság, a mulandóság és az örök élet gondolata minden kultúrában megjelenik. Különböző elixírek formájában az ókortól napjainkig az egyik legjobb üzlet, különösen Kaliforniában, ahol a szépség, és így a fiatalság, egy az egyben dollárra váltható.

E rövid kitérő után térjünk vissza az internet világába. Vajon milyen pszichés és szociológiai hatással lesz ránk, ha kialakul egy másik, velünk párhuzamosan létező, digitális társadalom, melyben eltérő személyiséggel és cselekvőképességgel felruházott virtuális emberek élnek?

Valószínűleg komoly válsághoz vezet, ha erre nem készülünk fel tudatosan. Valóságérzetünk és személyes viszonyunk embertársainkhoz ugyanis a lét azon szilárd logikáján alapul, miszerint valaki vagy létezik, vagy nem. Más eset nem lehetséges. Ez az elv, amelyet a matematikusok a harmadik kizárásának elveként neveznek, a mi esetünkben ott változik, hogy harmadik eset mégis lehetséges! Egy jövőbeli virtuális popsztárról például készülhet sajtófotó anélkül, hogy a hölgy fizikai valóságában valaha is megszületett volna. Ha jobban belegondolunk, társadalmunk híres egyedeinek léte már jelenleg is legtöbbünk számára sokszor csak a médián keresztül igazolható. Ennek eredményeképp a jövőben potenciálisan olyan szépségideált, szellemi és érzelmi viszonyt alakíthatunk ki egy velünk párhuzamosan létező virtuális társadalommal, valamint annak tagjaival, amely negatívan hathat saját pszichénkre, vágyainkra és létünk értelmére.

Információs társadalom

Az internet sokak számára áldás, másoknak csapás vagy csupán közömbös. Nem egyszerűen személyes véleményről vagy generációs különbségről van szó. Az internet, mint médium, a szabadság jelképe, és így különböző módon tagolja a társadalmat. Egyfelől szinte korlátlan hozzáférést biztosít minden olyan információhoz, amit tudni szeretnénk. Ingyenes szórakozást nyújt, oktat (ha jól használják), és korábban elképzelhetetlen lehetőségeket tár ki a mindennapi em-berek előtt. Másfelől nyilvánvalóan sok veszélyt rejt magában azáltal, hogy a keresett információhoz csak rengeteg „szemét" és reklám elolvasása árán juthatunk hozzá. Társadalmunk elidegenedését és szétesését okozhatja, hogy már nem beszélünk egymással, hogy félünk személyes kontaktust teremteni, és eközben valahol mélyen elveszítjük önmagunkat.

Miként viszonyul tehát a társadalom és annak legfontosabb elemeként az egyén a minket bombázó hihetetlen mennyiségű információhoz ? Sajnos nem túl jól, és a legijesztőbb éppen az, hogy ennek biológiai okai vannak! Mindjárt megmagyarázom. Dr. Freund Tamás akadémikus, a Bólyai-díj 2000 kitüntetettjének szavaival. *„Napjaink információáradata ahhoz vezetett, hogy agyunkban felborult a külső és belső világunkból származó információ egyensúlya. Ez súlyos problémákhoz vezethet. Ez oka lehet számos szorongásos agyi megbetegedésnek, de bizonyos társadalmi devianciáknak, úgymint terrorizmus vagy vallási szekták. Itt ugyanis arról van szó, hogy agyunk biológiai fejlődése egy jó ideig, ötvenezer évig párhuzamosan haladt a befogadó információ mennyiségével és komplexitásával. Körülbelül ötven éve a kommunikáció hihetetlen fejlődése során ez egy ollóvá nyílt szét, hiszen az információ-áradat televízión, rádión, interneten, mobiltelefonon keresztül olyan tempóban bombázza agyunkat, hogy az azt már nem képes követni."*

Az eredmény tehát beszűkülés. Igen, minél több információval bombázzuk az agyat, annál inkább fennáll annak a veszélye, hogy egy idő után telítődik, és az egyén beszűkül. Az internet hatását társadalmunkra még csak most kezdjük tanulmányozni és megérteni. Egy új kommunikációs eszköz alkalmazásának igen korai fázisában vagyunk, amikor is sokan csak az üzleti lehetőségekre fókuszálnak, míg az esetleges veszélyeket nem mérjük fel pontosan. Érzesem szerint a jövőben a technológia mellett a pszichológia és a társadalomtudományok kulcsszerepet fognak betölteni az internet fejlődésében.

A jövő zenéje

Az elmúlt tíz hónapban megpróbáltam végigkövetni eg,y az internet jövőjét sokban befolyásoló technológia (virtuális emberek) tudományos, üzleti és társadalmi hátterét. Egy évvel ezelőtt sorozatunk aktualitását Marlene Dietrich digitális klónozása adta, ami akkor a hollywoodi műhelyek egyik szenzációja volt. Az internet jövőjét megjósolni nehéz, és én nem is mernék vállalkozni rá. Egy dologban azonban biztos vagyok. Bárhogy is hívjuk majd a jövő **digitális ember**eit (*avatár, digitális klón* vagy *synthespian*), egy olyan új kor hajnalát éljük, amely a digitális szórakoztatóipar, valamint az internet segítségével alapvetően átformálja majd önmagunkról és a világról alkotott képünket. Ebben a fo-

lyamatban olvasók, technológusok, tudósok és művészek közösen veszünk részt.
Hogy mi lesz belőle?
Ez már a jövő zenéje.

Weboldalak

Tierra kísérlet:
http://lslwww.epfl.ch/~moshes/introal/introal.html
PersonaForm:
http://members.aol.com/PersonaF/personaform.htm
Talkie.COM:
http://www.talkie.com
Digital Elite:
http://www.digitalElite.net

Felhasználói és információ-keresési [internet] verseny

A Berzsenyi Kollégium versenye a **Microsoft**, az **IBM** és az **Internet Kalauz** támogatásával, az ISZE és a Vas Megyei Pedagógiai Intézet segítségével.
1993 ősze óta immár 8. alkalommal rendezzük meg felhasználói versenyünket, amely a középiskolás korosztályt célozza meg, nem kizárva az általános és a főiskolásokat, egyetemistákat, illetve iskolán kívüli fiatalokat sem, hisz a nevezési feltétel csak a 2001. 01. 01-ig be nem töltött 20. életév.
A verseny 2 fordulós. Az 1. fordulóban az alábbi feladatokat kell kidolgozni, amelyeket A/4-es oldalakra tördelve, formázva, maximum 3 oldal terjedelemig, RTF formátumban mentve e-mailen mellékletként, tömörítve (ARJ vagy ZIP) kell elküldeni. A pályázatok értékelésénél a tartalom mellett a külalakot is figyelembe vesszük. A dokumentumnak tartalmaznia kell a beküldő nevét, e-mail címét és felkészítője nevét (ha van). Nem értékelhetők azok a pályaművek, amelyek nem veszik figyelembe a copyrighot! A levél megérkezéséről és az esetleges problémákról minden pályázó választ kap.
A 2. forduló az 1. forduló legjobb 12 versenyzője között a Berzsenyi Kollégium géptermeiben gyakorlati és információkeresési (internetes) feladatok megoldásával zajlik. A döntős résztvevők díjazására az elmúlt évekhez hasonlóan kb. félmillió forintnyi jutalom áll rendelkezésre.
Ebben az évben is díjazzuk a felkészítőket (nem szükséges tanárnak lenniük!) is. Aki a legtöbb értékelhető pályázatot beküldőt felkészítette, valamint a verseny 1–3. helyezettjének felkészítőjét meghívjuk (ingyenes részvétel, ellátás) az **INFO ÉRA** és **INFO PLUS** alapítványok jóvoltából az **INFO SAVARIA 2001.** informatikai konferenciára, amely 2001 március 29. és 31. között Szombathelyen kerül megrendezésre.

Az első forduló kérdései:

1. Egy számítógép vásárlásánál mit tartasz a számítógép legfontosabb jellemzőjének?
2. Írd le az általad használt operációs rendszer jellemzőit néhány mondatban! Írd le legalább egy előnyét és egy hátrányát.
3. Egy számítógép operációs rendszere Linux, az ls -l *b > lista begépelése és Enter nyomása után milyen műveletek hajtódnak végre?
4. Az open source kifejezés mit jelent? Röviden írd le a véleményedet a fogalommal kapcsolatban!
5. Hol fordulnak elő az informatika területén a következő kifejezések, rövidítések, és mit jelentenek: OEM, UPGRADE, UPDATE, FREEWARE, SHAREWARE, SPAM, FLAME, HOST, SMILE, ESIGN, EASTER-EGGS, BOOT, BOT, LAG, WAP, WARP.
6. Mit jelent az, hogy REDUNDANCIA? Mikor hátrányos, mikor előnyös?
7. Írd le egy adatállomány szerkezetét, felépítését, jellemzőit!
8. Egy dokumentum elkészítésénél hány karakterformátumot használhatsz egy oldalon?
9. Mit jelent az, hogy BOOT-vírus? Írd le röviden működésüket, valamint azt, hogy szerinted mi a jó védekezési módszer a vírusok ellen!
10. Az iskolában használt „sulinetes" gép egy eddig futó alkalmazás indítása során hibával leáll, a hiba okának a kevés memóriát jelöli meg. Mi lehet az ok, hogyan tudnád megszüntetni?
11. Az iskolában használt „sulinetes" gépen „C" meghajtóikonja megváltozott, és amikor dupla kattintással meg akarod nyitni, elindul egy alkalmazás. Mi lehet az ok, hogyan tudnád megszüntetni?
12. Az internetről letöltöttél egy alkalmazást, amely ALKALMAZAS.ARJ, ALKALMAZAS.A01 állományokban van. Csak DOS-os ARJ-kitömörítőd van. Mit kell írnod a DOS-ablak parancssorába, hogy az alkalmazást használni tudd? Magyarázd! Miért tömörítünk? Sorolj fel pár olyan területet, ahol mindenképpen szükség van tömörítésre!
13. Szerinted mi az, amire semmiképpen nem szabadna használni az internet-et?

Beküldeni **2001. 01. 25**-éig kell a következő címek valamelyikére: **bdkoll@rik.bdtf.hu vagy bdkoll@swi.hu**.

Információ kérhető a fenti e-mail címeken és a 06-94-312-198-as telefononszámon (Bende Imre). A kérdések, a versenyről egyéb információk olvashatók a bdkoll.swi.hu címen.

A 2. forduló és utána a díjátadás február végén a Szombathelyi MMIK színháztermében lesz, a hagyományos „Berzsenyi-napon".

Kis Ervin Egon - kegon@relax.hu

Finálév-finálé

Az utolsó beszélgetés

1999 januárjában – azaz az 1900-as évek végén – indítottuk el a Finálév beszélgetéssorozatot, melyben két éven át összesen huszonegy interjúban kérdeztük a hazai közélet, kultúra, tudomány egy-egy területének ismert és elismert személyiségeit. Az első évben főleg olyanokat, akik inkább kívülről, a másodikban olyanokat, akik belülről látják az internetgalaxist – ki-ki a maga speciális, szakmai szemszögéből. Az alapkérdés lényegében végig ugyanaz volt: jobb lett-e – vagy lesz-e majd a következő évezredben – a világ a számítógép és az internet által?

Akik válaszoltak (időrendben):
Bródy András közgazdász-matematikus,
Farkas Ödön kémikus, „molekulaprogramozó”
Jancsó Miklós filmrendező
Popper Péter pszichológus
Koltai Tamás színháztörténész, kritikus
Lux Elvira szexológus
Gazda István tudománytörténész
Tolcsvay László zeneszerző
Vekerdy Tamás gyermekpszichológus
Vitányi Iván szociológus, politikus
Müller Péter drámaíró
Bertényi Iván történész, kronológus
Szekfű András médiaszociológus
Fitos Imre az első magyar üzleti internetszolgáltatás beindítója
Borsódi Donát játékszoftver-fejlesztő
Nyíri Kristóf filozófus
Vámos Tibor akadémikus
Bojár Gábor üzletember, a Graphisoft elnöke
Barna Imre műfordító
Réz András film- és médiaesztéta
Foltányi Tamás bankár, pénzügyi tanácsadó

Amikor azon törtem a fejem, kié legyen az utolsó szó, s végigfutottam az impozáns névsort, rájöttem: összes beszélgetőpartnerem 30 és 75 év közötti. (Az is feltűnt, hogy csak egyetlen hölgy van köztük, de erről majd a végén.) Azaz pont azokat nem kérdeztem, akik főszereplői (élvezői, elszenvedői?) lesznek ha nem is az egész harmadik évezrednek, de legalábbis a következő évszázad nagy részének: a legifjabbakat. Így hát legyen az utolsó szó az övék!

Egy jó nevű iskolában tanító ismerősömet kértem meg, segítsen beszélgetőpartnert találni a mai tizenévesek közül. Amikor megérkeztem magnómmal felszerelkezve, négy fiúval találtam szembe magam – mint kiderült: nem akadt vállalkozó kedvű leányzó. (Ismét sérült az arányosság elve, de ahogy mondtam: erről a végén.)

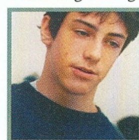
Szabó Rezső februárban lesz tizenöt éves, most kilencedik osztályba jár. Van otthon saját internetelérése saját e-mail címmel. Halk szavú, törékeny fiatalember. Mellette barátja és osztálytársa,

Hajdu György már határozott, komoly úriember benyomását kelti. Neki az internet a hobbija, havi 80-100 órát tölt a hálón, és főleg játékok, játszópartnerek után kutakodik.

Markó Gergely nyolcadikos, és bár van saját számítógépe, ő az egyetlen a csapatban, aki interneteléréssel nem rendelkezik. Ő is a játékokat említi elsőként, mint gépe fő vonzerejét, s ebben a már jócskán a tizenhatodik életévét taposó, a társaságban legnagyobb kópénak tűnő **Béres Iván**

sem kivétel, aki a számítógépet és az internetet is „mindig” játékra használja. A rövid bemutatkozás után azt firtatom, mi jut először eszükbe az internetről. Rezső fogalmazza meg a hivatalos álláspontot:

– *Az internet teljesen megváltoztathatja rengeteg dolog struktúráját. Például most láthattuk, hogy az Egyesült Államokban – ahol a legelőbbre vannak a fejlődésben – interneten lehetett szavazni az elnökválasztáson; de sok minden más már nálunk is elérhető: például az online vásárlás vagy a tőzsdei szolgáltatások. Sokkal könnyebb információhoz jutni bármivel kapcsolatban: ha a hírekre vagyok kíváncsi, az internetről többet megtudhatok, mint egy hírműsorból; ha a hobbimhoz vagy érdeklődési körömhöz kell valami információ, azt is megtalálom.*

Gyuri amellett, hogy egyetért, hozzáteszi:

– *Magyarországon még eléggé gyerekcipőben jár az internet. Viszonylag kevés cégnél lehet előfizetni, és nagyon sokba kerül, főleg a telefon miatt, de kábelen vagy műholdon keresztül is elég drága. Közben a reklámokban mindig mondják, milyen olcsó, biztatják az embereket, hogy most fizessenek elő, de ezt a legtöbben nem engedhetik meg maguknak. Nekik marad az újság meg a tévé, bár az internet annál sokkal többre alkalmas, minthogy csak ezeket pótolja.*

Gyurit igazolja Gergely is, aki szívesen kutakodna adatok után, de szülei nem tudják vállalni az internet-előfizetéssel járó pluszkiadásokat. Rezsőt kivéve mindegyik fiú – más-más hangsúllyal – a játékot is felhozza mint az internet egyik legizgalmasabb és legfontosabb áldását, de amint ez már a bemutatkozáskor is kiderült, a legnagyobb játékos Iván:

– Hazamegyek, és mondjuk este nyolctól – mert hat után van a kedvezményes időszak – játszom; suliidőben maximum tízig, de hétvégén akkor rendesen, éjjel is.
- Mit szólnak ehhez a szüleid?
– Mivel nincs két telefonvonalunk, főleg akkor szólnak rám, ha telefonálni akarnak. Néha azt is mondják, hogy nem lesz ez így jó, mert már függő vagyok. Pedig ez nem igaz: azt hiszem, nem vetném le magam a teraszról, ha elvinnék a számítógépet, de ha egyszer ott van, persze hogy játszom!

A többiek nagyot derülnek, amikor Iván, arra a kérdésemre, ha elvennék a számítógépét, mit csinálna játék helyett, így felel: „tanulnék..." Majd hozzáteszi, olvasni is szokott, méghozzá nem is olyan ritkán, de a számítógépezéshez képest mégiscsak kevesebbet. Ám azt mindenki tudja, az olvasási szokások elkeserítő változásaiért a legkevésbé az internet okolható - hiszen alapvetően írott médium -, a felelős egyértelműen a televízió. De vajon mennyit televízióznak az internetező fiatalok?
- *Nem nagyon nézek tévét* - mondja Rezső -, *legfeljebb egy filmet naponta, és általában megnézem valamelyik híradót.* (Ez a fiúk szerint is kevés, ami jól mutatja, mennyit tévézhetnek azok a társaik, akik nem interneteznek, hiszen nekem már a napi egy film is borzalmasan soknak tűnik!) Sietve azt is hozzáteszi: sorozatokat vagy vetélkedőket nem néz soha! Amikor a már minden csatornán kötelezően futó mindenféle internetes meg számítógépes magazinműsorok után érdeklődöm, elhúzzák a szájukat: szerintük ezeket olyan nézőknek csinálják, akiknek fogalmuk sincs az internetről, hiszen akinek van, az nem a műsort nézi, hanem internetezik.
Tizenéves korban nagy jelentősége van a barátságoknak és a párkapcsolatoknak. Sok felnőtt eleve úgy tekint az internetre, mint néhány fékezhetetlen (vagy fel nem nőtt) kamasz világméretű játszóterére, ahol minden harminc körüli, saját lakással rendelkező és kötetlen párkapcsolatra partnert kereső, ideális mellbőségű szőke bombázó mögött egy vihogó, pattanásos suhanc lapít. Tény, a legnépszerűbb internetes alkalmazás ma is az e-mail és a chat, de kevesen mernének bármilyen fokú elkötelezettséget alapozni az elektronikus fórumokon zajló forró szerelmekre. Rezső a leginkább derűlátó:
– Amerikában már vannak területek, ahol az emberek hatvan százalékának van otthoni internetelérése. Ott ha valaki ismerkedni akar, akkor nem biztos, hogy egy bárba megy el, hanem felmegy az internetre valamelyik ismerkedőoldalra, vagy megy csetelni. Aztán ha ott már jól összeismerkedett valakivel, akkor lehet belőle személyes találkozás...

– A chat – vág közbe Gyuri – *akármennyire elterjedt lesz, az élő emberi kapcsolatokat sosem tudja teljesen felváltani, mert egészen más, ha látom is azt, akivel beszélek.*

Iván szerint ez sem lehet akadály:
– Most már léteznek webkamerák, amelyekkel tökéletesen tudod látni a másikat, és betűket sem kell írnod, mert akár hallhatod is, ha van hozzá megfelelő programod.
- Azért az teljesen más, amikor a valóságban találkozol egy másik emberrel - mondja Gyuri, és még azt is felhozza érvként, hogy már a telefon is alkalmas lett volna az ismerkedésre, mégsem terjedt el, hogy az emberek telefonhívásokkal próbáljanak barátokat vagy szerelmeket találni. A lényeget végül Rezső mondja ki:
– A személyes találkozásnál nem fordulhat elő az, ami az interneten, hogy egészen másnak adod ki magad, mint aki vagy. Amikor valaki chatel, akkor sokkal felszabadultabb, hiszen például esetleges testi hibái rejtve maradnak.
- És egy chaten akármit beírhatsz - teszi hozzá Iván -, *maximum kirúgnak a szobából. Olyasmit is beírhatsz, amit eszedbe sem jutna mondani élő társaságban, egy bulin.*
Gyorsan kiderül, természetesen ők sem szoktak valódi nevükkel vagy becenevükkel előfordulni az internetes közösségekben. Mindenkinek külön erre a célra választott vagy kitalált neve van, ami alapján a társaság tagjai ismerik, de ezt a nevet az életben sosem használják. Rezső vallja be először, hogy már lánynak is kiadta magát, s aztán Iván kivételével a többiek is elmondják ugyanezt. Ivánt sem erkölcsi aggályok tartották vissza, egyszerűen nem chatelt még annyit, hogy legyen ideje ezt is kipróbálni. Na de mi ebben a jó? - kérdem őket.
– Vicces, amikor valaki azt hiszi, tényleg összejött neki valami kapcsolat – mondja Rezső nevetve –, *de egy idő után rájössz, semmi értelme az egésznek, hiszen ha mondjuk te akarnál igaziból megismerkedni valakivel, ugyanez megtörténhet veled is. Szerintem ezt néhányszor kipróbálja az ember, eleinte viccesnek érzi, aztán megunja, és nem csinálja tovább. Én például ma már meg szoktam mondani, ki vagyok, ha kérdeznek, hiszen – főleg nemzetközi chateken – csak így tudunk találni közös témát.*
- Egyszer kipróbáltam valami olyan helyet - folytatja Gyuri -, *amely kérdezett az emberről személyes információkat, direkt azért, hogy összehozza az azonos érdeklődésűeket. Azért az ilyeneknél érdemes valós válaszokat adni – persze cím vagy telefonszám kizárt!* -, *hiszen különben olyasvalakivel hoz össze a program, akivel valójában nem azonos az érdeklődési köröd.*
- Régebben én is szórakoztam ilyesmivel - vallja Gergely -, *és akkor nem gondoltam, hogy ez a másiknak rossz lehet. Aztán amikor mindenféle kitalációk nélkül léptem be, kezdtem észrevenni, ki más nemű, mint amit beírt, ki nem – és ez akkor már zavart, már nem is találtam annyira viccesnek.*
- Vannak olyan chates társaságok - meséli Iván -, *akik rendszeresen szerveznek összejöveteleket. Ilyenkor élőben találkoznak, esetleg jól leisszák magukat, de én ebben semmi érdekeset nem találok. Elmegyek, és ott van egy csomó vadidegen ember... ennél egyszerűbben is lehet ismerkedni.*

– Nekem valahogy nincs is igazán kedvem az interneten kapcsolatot létesíteni – veszi vissza a szót Gergely. – *Tegyük fel, hogy nagyon jól összebarátkozom valakivel, annyira, hogy tényleg szeretnénk már találkozni is néha, és akkor kiderül: ő Békéscsabán lakik, én meg Budapesten. Így aztán valójában mégsem lett több barátom...*

– Szerintem egy barátságnak az is lehet az alapja, hogy egyszerűen csak jókat beszélgettek néha az interneten – véli Gyuri –, *és talán soha nem találkoztok, mert a másik mondjuk Tahitin lakik. Ha pedig esetleg kicsit másnak adja ki magát, mint aki valójában, még az is mindegy, ha egyébként jól megvagytok egymással. Lehet ez is egyfajta barátság.*

– Azt gondolom, hogy az elsődleges még nagyon sokáig a személyes találkozás marad – mondja Rezső –, *és az interneten való ismerkedés csak egy lehetőség. Sokkal fontosabb például az, hogy e-mailben szorosabb kapcsolatot tudok tartani olyan barátaimmal is, akikkel egyébként nem a netről ismerjük egymást. Nyaralás közben megismerkedtem egy amerikai sráccal, akivel azóta is e-mailezünk; de Gyurival is naponta találkozunk, hiszen osztálytársak vagyunk, mégis levelezünk közben, mert így olyasmit is meg tudunk osztani egymással, amit mondjuk telefonon nem lehetne.*

Eddig főként szórakozásról és kapcsolatról esett szó a beszélgetésben, ezért azt kezdem el firtatni a fiúknál, előfordult-e már, hogy valamilyen komoly dologra használták az internetet, például hogy anyagot gyűjtsenek egy iskolai munkához.

– Én már csomó olyan adatot szedtem le – válaszol Iván –, *amit később az iskolában hasznosítottam; csak ezzel az a baj, hogy mivel felnőttek rakják fel, ezért teljesen át kell írni, hogy a tanár elhiggye, te írtad.*

– Nem is arra gondoltam, hogy az internetről másold a dolgozatot... lehet forrásként is használni. A tanárok biztatnak erre benneteket, vagy hibának számít, ha kiderül egy információról, hogy az internetről származik?

– Volt olyan összevont feladatunk – válaszol Rezső –, *ahol kifejezetten az internetet kellett felhasználni. Nekem például az ókori görög kerámiákról kellett honlapot csinálnom, amit az internet nélkül nagyon nehéz lett volna megoldani. Így sem volt könnyű, mert a keresők bármire hoznak több ezer találatot, és abból ki kell halászni a használhatókat.*

– Ráadásul nem mindig megbízható az információ – világít rá a lényegre Gergely –, *mert volt olyan, hogy az egyik osztálytársamnak a krétaiak írásáról kellett kiselőadást tartania, amihez az internetről szedte össze az anyagokat. Valószínűleg nem a legmegfelelőbb helyet találta meg, mert elég nagy marhaságok voltak benne...*

Ezek szerint az internetes kapcsolatokban és információkban az ifjak sem bíznak jobban, mint mások, de vajon mi a helyzet a többi nagy reménnyel, például az elektronikus kereskedelemmel? Amikor azt kérdezem, vásároltak-e már az interneten, először Rezső szólal meg:

– Én már vásároltam volna, mert ha kell egy könyv, mindig megnézem az internetes könyvesboltokban, hogy kapható-e, de eddig még sosem jártam szerencsével. Magyarországnak ezen a téren még fejlődnie kell.

– Természetesen sok játékot veszek – mondja Iván –, *de azt sem érdemes az interneten, mert főleg csak külföldről lehetne megrendelni, ami bonyodalmakkal jár, és végül sokba is kerül.*

Gyuri itt megjegyzi, hogy a jövőben az internetes kereskedelem azért biztos nagyon sokat fog fejlődni, és milyen jó lesz, ha az embernek nem kell boltba járnia, mert mindent megrendelhet a weben (vagy megrendeli helyette a hűtőszekrény, de ebbe most ne menjünk bele!). Ezen kisebb vita kerekedik, mert Iván sajnálná a közérteket, szerinte az embernek szüksége van néha arra, hogy lemenjen a boltba, és addig is szívjon egy kis friss levegőt. Gergely szerint az már régen rossz, ha csak akkor levegőzünk, ha vásárolni megyünk, de végül megegyeznek abban a srácok, hogy az elektronikus kereskedelem sokkal hatékonyabb a hagyományosnál, és az így felszabaduló erőforrásokból viszont jobbá tehetnénk életünket: a nagyáruházak, bevásárlóközpontok helyett parkokat, sportpályákat és uszodákat lehetne építeni, és a vásárlásra szánt időben mozogni és jó levegőt szívni...

Ez tényleg jól hangzik, a megvalósítás lehetősége az ő kezükben van. Gergely történetesen építész szeretne lenni – lesz, aki megtervezze az összes fővárosi bevezető útszakasz mentén épülő bevásárlócentrumok helyére a sportcentrumokat –, és úgy gondolja, a munkájában nem lesz különösebb szerepe az internetnek. Iván felnőtt korában is játszani fog, ha másként nem, hát úgy, hogy játékszoftverek tervezésével foglalkozik majd; Rezső és Gyuri egyaránt úgy gondolja, bármi is lesz a munkája, életük szerves részét fogja képezni a számítógép és az internet; pénzügyeiket, hivatalos elintéznivalóikat egyaránt szeretnék a hálózaton keresztül bonyolítani.

Végül mindannyian egyetértettek abban – amiben, azt hiszem, a Finálév összes többi beszélgetőpartnere is, bár másmás előjellel –, hogy a huszonegyedik század az internet százada lesz, és a világháló nélkülözhetetlen hétköznapi eszközzé válik – olyannyira, hogy Gergely szerint lesznek majd modern hippik is, akik az internetmentes életet hirdetik, akik nem a társadalomból, hanem az internetből vonulnak ki.

A huszadik század, a második évezred és a Finálév interjúsorozat ezennel véget ért. Az utolsó szó jogán csak annyit tennék hozzá: reméljük, hogy ami ezután következik, az is elsősorban az ember százada és évezrede lesz.

(Az emberé, mely jelent férfit és nőt. S mivel a hölgyek kevés szót kaptak ebben a sorozatban, jövőre ezeken az oldalakon velük találkozhatnak majd.)

(Köszönjük a Lauder Javne Iskolának – **www.lauder.hu/** – a cikk elkészítéséhez nyújtott segítségét!)

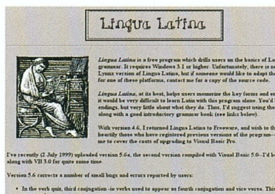
Sulinet

Irodalom

Latin kifejezések

http://www.mcgill.pvt.k12.al.us/language/latlang.htm
(Latin Language Resources)

A magyar irodalom stíluselemként gyakran használ latin kifejezéseket, mint ahogy az igényes amerikai irodalom (pl. John Updike) a franciát kedveli. Anyanyelvünkön olvasva gyakran találkozhatunk például egy *„nomen est omen”*-nel (a név sors, vagy

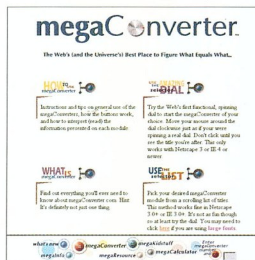
ahogy gyakran fordítják: a név kötelez) vagy egy *„quid novi”*-val (mi az, ami új, vagyis mi újság), különösképpen ha filozófiai művek, esetleg komolyabb esszék, tanulmányok kerülnek kezünk ügyébe. Bár ezeket a kifejezéseket ma már műveltebb társaságokban sem igen szokás használni – sőt többnyire a könyvek lábjegyzetében értelmezik, lefordítják őket – azért nem árthat, ha szótár nélkül ismerjük néhányukat. Aki beszél legalább egy nyelvet, az egyébként is tudja: az idegen kifejezéseknek nemcsak hogy stílusértékük van, hanem néha sokkal árnyaltabban tudnak dolgokat kifejezni, hiszen a szavak mögött gyakran komoly történelmi, kulturális vonatkozások is meghúzódnak.
Nem mondjuk persze, hogy most akkor vágjuk be az Idegen szavak és kifejezések kéziszótárát, és *„dixi”* felkiáltással jelezzük mondandónk végét. (Vajon mit szólna ehhez egy bolti eladó?) Sőt ezzel a tudással – mint ahogy mással sem – nem illik felvágni: ha a diszkóban Horatiust idézünk, akkor vagy részegnek, vagy tenyérbe mászó alaknak fognak bennünket titulálni. A túl sok idegen szó visszatetszést kelt, így örök szabályként alkalmazhatjuk, hogy nem magyar kifejezést csak akkor használjunk, ha annak magyar megfelelője nem kellőképpen árnyalt vagy túl száraz.
Bizonyos esetekben azonban létjogosultsága lehet a latinnak, sőt talán jobb is lenne, ha újra feleleveníténénk ezt a hagyományt. Gondoljunk csak arra, hogy ma már minden *shop* és *center, design* és *image*. A Körúton például több *„manager shop”* is található...
A dolgok *coolok*, magyar zenészek *come ont és let's gót* énekelnek, a zenét *DJ*-k *mixelik*. Az még csak hagyján, hogy átvesszük az angolszász szlenget, de talán valamit egy, az amerikainál sokkal régebbi civilizációtól is megtarthatnánk: ha a kultúráját nem is (erre a mai világ eléggé esélytelennek látszik), legalább a nyelvét.

Matematika – fizika

Megakonverter és kalkulátor

http://www.megaconverter.com
(MegaConverter)
http://www.megaconverter.com/calc/ca_home.htm
(MegaCalculator)

Két nagyon hasznos, sokoldalú webes számológépet rejtenek a fenti linkek. A ***MegaCalculator*** egy teljesen webes felületű kalkulátorprogram, méghozzá tudományos (*scientific*) bővítéssel. Bármikor elővehetjük az e tudása alapján is figyelemre méltó szoftvert. A szokásos alap- és tudományos műveletek mellett néhány kevésbé gyakori számítást (*komplex számok*) is képes elvégezni. Sőt mindezen felül a függvény regiszterébe számtalan további képletet is betáplálhatunk. Egyszóval: helyettesíteni tudja a mai drága zsebszámológépeket (már persze ha van internet a közelben).

Még hasznosabb és érdekesebb azonban a ***MegaConverter***, illetve ennek újabb, *2. számú változata*. Hiszen ki tudná megmondani, hogy egy USA-teáskanálnyi cukor hány angliai unciának felel meg? A *MegaConverter* tucatnyi mértékegységet tud átváltani csak a konyhai egységek kategóriáján belül is, de külön szekciók vannak a hosszmértékekre, a tömegre, a sebességre is. Itt például végre megtudhatjuk, mit jelent, ha mondjuk nyolc csomóval megy egy hajó, illetve a tipikus amerikai font per lábnégyzet láttán sem kell, hogy égnek álljon ezentúl a hajunk.
A „gép” emellett a tipográfiai mértékegységektől az ókori súlyegységekig még számtalan ritkábbnál ritkább egység átváltására is képes. Nem is hinnénk, ezek milyen fontos dolgok: mióta az *inch* és a *cm* közti különbség miatt fúlt kudarcba egy milliárdos Mars-expedíció, azóta valahogy sokan odafigyelnek az ilyesmire...

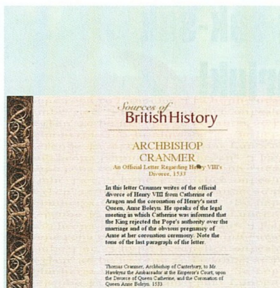
Sulinet

Történelem

Miért vált el VIII. Henrik?

http://www.britannia.com/history/docs/cranmer.html
(Britannia: Sources of British History)

Elsősorban azért, mert első felesége, Aragóniai Katalin nem szült neki trónörököst. A válás azonban a XVI. századi Angliában még az uralkodó számára sem volt lehetséges, így Henriknek olyan indokot kellett találnia, amelyet még a pápa, VII. Kelemen sem kérdőjelezhetett meg. Mivel ekkor már kiszemelte következő feleségét, Boleyn Annát, Henrik számára egyre sürgősebbé vált az ügy, és az egyre nagyobb áldozattól sem riadt vissza. Végül azzal az indokkal kérte házasságának érvénytelenítését a pápától, hogy feleségét, Katalint először nem ővele, hanem bátyjával, Artúrral jegyezték el. A pápa előtt a házasság törvénytelenségének jeleként tüntette fel, hogy nem született fiú a kapcsolatból. Kelemen azonban ismerte az angol király valódi indokait, tudta, ha enged neki, a katolikus egyház hatalma megrendül a szigetországban. Taktikázása, időhúzása azonban nem érte el a várt eredményt. Henrik a pápa akaratával szemben is keresztülvitte házasságának érvénytelenítését, és rádöbbent arra is, hogy komoly anyagi előnyei származnak abból, ha országának egyházát saját maga reformálja meg, és a katolikus egyház hatalmát megtöri. Rövidesen nemcsak a számára kellemetlenné vált kapcsolattól szabadult meg, hanem az addig katolikus tulajdonban lévő angliai földeket is megszerezte.

Sources of British History

ARCHBISHOP CRANMER

An Official Letter Regarding Henry VIII's Divorce, 1533

In this letter Cranmer writes of the official divorce of Henry VIII from Catherine of Aragon and the coronation of Henry's next Queen, Anne Boleyn. He speaks of the legal meeting in which Catherine was informed that the King rejected the Pope's authority over the marriage and of the obvious pregnancy of Anne at her coronation ceremony. Note the tone of the last paragraph of the letter.

Thomas Cranmer, Archbishop of Canterbury, to Mr Hawkyns the Ambassador at the Emperor's Court, upon the Divorce of Queen Catherine, and the Coronation of Queen Anne Boleyn. 1533

Vasco da Gama (1469?-1524), Portuguese explorer and the first European to reach India by a sea route

Vasco da Gama

While a young man, da Gama studied astronomy and navigation in Evora, Portugal. He became a naval officer in 1492, the same year Columbus sailed to the New World in search of a western route to the Indies. Five years later, he sailed around the south tip of Africa, opening a new trade route to India and Asia.

Vasco da Gama

www.vedamsbooks.com
www.eb23-vasco-gama.rcts.pt
www.geschichte.2me.net/dch
www.vascodagama.org
www.kidinfo.com/American_history/Explorers.html

Először Bartolomeo Diaz jutott el a Jóreménység fokhoz, Afrika legdélibb pontjához 1487-ben. Vasco da Gama expedíciójának már az egész kontinens megkerülése volt a feladata. A portugál flotta négy hajóval és 170 fős legénységgel indult útnak 1497-ben, az első felfedezésekre azonban csak két év múlva került sor. Már lázadozott a legénység, amikor – európaiként először a történelemben – a Limpopo és a Zambézi folyók torkolataihoz érkeztek, ahonnan az erélyes admirálisnak köszönhetően folytatni tudták az útjukat India felé. 1498-ban kötöttek ki Calicut kikötőjében, aminek valódi jelentősége az volt, hogy ismertté vált az Európát Indiával összekötő tengeri útvonal, vagyis Vasco da Gama bebizonyította, hogy Afrika megkerülhető. Hazáját, Portugáliát jelentős előnyhöz juttatta a nagyhatalmak közötti gyarmatosítási versengésben, hiszen így Portugália – a spanyolokkal ellentétben – kereskedelmi monopóliumhoz jutott a felfedezett területen.

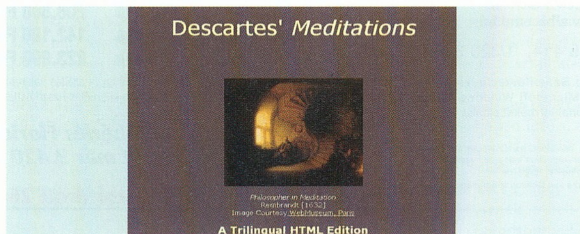
Sulinet

Filozófia

Descartes a kályhában

http://philos.wright.edu/DesCartes/Meditations.html
http://www.utm.edu/research/iep/d/descarte.htm

A kisnemesi származású René Descartes kiváló latin nyelvtudására és matematikai ismereteire a La Flèche-i francia jezsuita iskolában töltött évei során (1604-től) tett szert. Már ebben a kollégiumban kivételezett helyzetben volt: mivel sokat betegeskedett, nevelői megengedték neki, hogy sokáig ágyban maradjon délelőttönként. Különös alvási szokásait élete végéig megőrizte: mindig éjjel - egészen hajnalig - elmélkedett és dolgozott, s csak délután pihent. 1614-ben jogot, majd 1618-ban - apja utasítására - hadmérnöki tudományokat tanult Hollandiában. Descartes-nak ezzel a hollandiai utazással nem titkolt szándéka volt, hogy ott, távol az ismerőseitől több időt tudjon elmélkedéssel, meditációval tölteni. Ekkor már felmerült benne az ötlet, hogy a matematika módszereit elvontabb tudományok területén is alkalmazza. Számításait azonban keresztülhúzta az 1618-ban kitört harmincéves háború. A francia filozófus 1619–1920 telén Bajorországba került - ekkor kezdett hozzá élete főművének, az *Értekezés a módszerről* című írásának megfogalmazásához. Ő maga említi, hogy reggelenként bebújt a kályhába, és csak a már kidolgozott gondolatmenetekkel, délutánonként bújt ki onnan. Francia honfitársai - a korabeli ábrázolások szerint - sokáig meg voltak róla győződve, hogy Descartes szinte befalazva jutott híres következtetésére is, mely így szól: *„Gondolkodom, tehát vagyok."*
Valójában csak a hideg elől menekült, ezért üldögélt oly nagy előszeretettel a kemence padkáján.
Élete során két előkelő származású hölggyel is tartott fenn szellemi kapcsolatot. A száműzetésben élő Erzsébet pfalzi hercegnővel éveken át levelezett, Krisztina svéd királynővel - vesztére - személyesen is találkozott. 1649 szeptemberében a királynő meghívásának engedelmeskedve Stockholmba érkezett, ahol az energikus uralkodónő ragaszkodott hozzá, hogy hajnalonként filozófialeckéket vegyen Descartes-tól. A filozófus szervezete nemcsak a korán kelést, hanem a kora reggeli hideget sem bírta. 1650 februárjában tüdőgyulladást kapott, és hamarosan meghalt. Filozófusként azonban halhatatlannak bizonyult, a modern filozófia úttörőjeként tiszteljük.

Nyelvtanulás

Pár szót franciául

http://www.language-student.com/french/
(French Assistant)

Az az ember, aki úgy nő fel, hogy nem hall francia szöveget, valószínűleg sóbálvánnyá dermed, amikor az első „le chocholat"-t meghallja. A francia nyelv eléggé érdekes képződmény: jellemzően valaki vagy szereti, és szépnek tartja, vagy utálja, és a hideg rázza attól a kiejtéstől, amelyik hallatán egy magyar óvodást egyenesen logopédushoz küldenének.
Ha valaki oda jut, hogy ezt a nyelvet szeretné elsajátítani, tegyük fel, autodidakta módon, és mondjuk az internet anyagait használva szeretné ezt megtenni, igencsak meg fog lepődni, ugyanis a magyar „ahogy mondjuk, úgy írjuk" elvvel szemben itt az „ahogy írjuk, úgy biztosan nem ejtjük" szabály az érvényes. Gondoljunk csak a *„c'est la vie"* vagy a *„Bourdeaux"* kiejtésére...
A fenti oldal azoknak segít eligazodni, akik kísértést éreznek arra, hogy ne csak írni és olvasni, de beszélni is tudják a franciát. Bár elsősorban gyerekeknek készült, a felnőttek is használhatják a letölthető WAV-okat, melyek alapján megkísérelhetjük néhány egyszerűbb kifejezés eredeti hangzásának utánzását.
Ez egyébként az első száz alkalommal valószínűleg nem fog sikerülni.

Z. Karvalics László

A Usenet és az internet történetéről és hatáskövetkezményeiről

Netizenek

Számtalan jellegzetesség, amely az internet és a hálózati polgár, a **netizen** sajátosságaként jelent meg az elemzésekben, már szinte laboratóriumi körülmények között vizsgálható volt a Usenet-szubkultúrában. Ronda és Michael Hauben ezt az összefüggést felismerve választotta témájául a Usenetet, hogy a hálózati polgárrá váló emberek valódi viszonyaiból lehessen leíró elemzésekig és megfelelő jövőképig eljutni.

Amikor a Usenetről beszélnek, internetet gondolnak, amikor a netről beszélnek, a Usenet tapasztalataira építve érvelnek és értékelnek. Így született meg az egyik legtisztább, legbarátságosabb „hálózatkép", amely a mellékjelenségekből katasztrófa-forgatókönyveket gyártó lumpenirodalomhoz képest üdítő és lényeglátó egyszerűséggel fejti ki vállaltan elkötelezett és pozitív véleményét.

A net egy grandiózus intellektuális és társadalmi közösség, amelynek kollektív alaptermészete az emberi társadalom legkorábbi szakaszának szellemére emlékeztet. A net szinte provokálja a legkülönfélébb agyak találkozását, amiből új ötletek és gondolatok születnek, tartós szellemi erőkifejtésre ösztönöz, érdeklődést generál és érdekessé tesz. Ebből fakadóan az információ maga sem a kötött, rögzített javak vagy erőforrások közé tartozik már, hanem a kooperatív tudástermelés révén folyamatosan kiegészített és fejlesztett közvagyon kategóriájába. A szempontok különbözőségének gazdagsága és az összekapcsolt elmék termékenysége végső soron a világ megértésének minden eddiginél hatékonyabb humán gépezetének létrejöttét eredményezi.

A számítógépes hálózat elsősorban „arra van", hogy alkotói tárolják, újratermeljék és felhasználják az információt. Viszont egészen addig, amíg az ingyenesség vagy a rendkívül alacsony ár általános nem lesz, a hálózat csak töredékét bontja ki valóságos potenciáljának. A Usenet-világ belső viszonyainak tanulmányozása és számos felhasználó önvallomása alapján a hálózat:

Sakkbábuk, FA-kapuk és az internet szelleme

Manapság legkevesebb napi két órát töltök a neten. Ugyan 1975 óta van hozzáférésem, de mindez csak az elmúlt években vált különlegesen fontossá számomra, amikor is elértük a felhasználók kritikus tömegét.
(*Larry Press*)

Tom Truscottnak volt egy álma. Még gyerekként olvasta Danny Dunn könyvét a házi feladatot gyártó gépről (*homework machine*), és elhatározta, hogy neki is lesz egy olyan. Amint tehette, megtanult programozni, és 1971-ben az észak-karolinai Duke egyetemére kerülve már „gólyaként" belefogott a megvalósításba: először is olyan sakkozóautomatát kívánt építeni, amelyik megveri az isteni Bobby Fischert. Társával, Bruce Wrighttal állandó résztvevői lettek a számítógépes sakkversenyeknek. Egy 1974-es verseny harmadik fordulójában a Bell Laboratórium csapatával, illetve programjával, Belle-lel kerültek össze, és a győzelem pillanatához közel, amikor ellenfelüknek már csak egyetlen királya maradt a táblán, programjuk kifutott az időből, és elvesztették a játszmát. Az utólagos elemzés kiderítette, hogy noha a telefonhívás lassú volt (a szálloda operátorától kellett kérni, egy másik vonalról), és a rotary rendszer minden rémes tulajdonságát megtapasztalhatták, a hiba mégis az egyetemi mainframe operációs rendszerében rejlett – a Bell Lab miniszámítógépén futó operációs rendszer bizonyult jobbnak! Tom csak két év múlva, egy nagy szakmai rendezvényen jött rá, hogy a Bell-csapat Unixot használt, a Bell-csapat vezetője, Ken Thompson pedig azt ismerte fel, hogy Tomra van szükségük az új Unix-generáció, a V7 kifejlesztéséhez. Egy röplabdával, inspiráló beszélgetésekkel és intenzív fejlesztéssel teli nyár után, visszatérve a Duke egyetemre, Tom első dolga volt, hogy biztosítsa a folyamatos kapcsolatot a New Jersey Murray Hill (a Bell Lab) és Észak-Karolina között. Ehhez a V7 disztribúciós moduljának egyik elemét, az e-mail és fájl küldésére alkalmas Uucp programot hozták „formába", és 1979 őszén megszületett és életre kelt a Usenet, a hálózati térben összekapcsolt Unix-rajongók fóruma. Első bábái maximum 100 site-ot és napi 1-2 cikket álmodtak a hálózat mögé, de mivel lassan minden érdeklődő bekerült a hálózatba, a hírcsoportok és a témák száma is egyre gyarapodott. Mivel a sakkőrület tovább tartott, természetesen arról is szó esett, nyílt néhány tétova új hírcso-

Netizenek

■ a kommunikációs potenciál kiterjesztője, új és régi baráti és szakmai kapcsolatokkal,
■ egyre szélesedő, világméretű lehetőségek hordozója,
■ elképesztő tömegű információk forrása,
■ a munka valóban kollektívvá tett tere,
■ a hétköznapi élet minőségének folyamatos fejlesztője.

Haubenék tézisszerű tömörséggel fogalmazzák meg legfontosabb állításukat, hogy a fizikai (elektronikus) kommunikációs gerinchálózat lényege a látens társadalmi infrastruktúra fejlesztése. Ezért mutat a kiteljesedett és nagy létszámú internetközösség felé a számos korai forma: a számítógépes hálózatok előfutárának tekintett Ham Rádiótól és Citizen Band Rádiótól a prototípus-hálózatokon (az amerikai Arpanet, a brit Nemzeti Fizikai Laboratórium, a kevésbé ismert francia CYCLADES) át az ezekből kisarjadzó közösségi formákig (a BITNET, a FIDOnet, a Usenet, a VMSnet, a szovjet RELCOM hálózat és mások). A szerzőpáros megtalálja ennek a logikának a kora újkori megfelelőjét a (könyv) nyomtatás korai közösségi beágyazottságának és a Usenetnek az érdekes analógiáival.

- Analóg jellegzetesség
- Korai könyves közösség
- Usenet-közösség
- Az attitűd
- „Mindenki éhessé vált a tudásra, korábbi vakságuk felismert tudatának meghökkentő és mozgósító érzésével" (*Johann Sleidan, 1542*)
- Felnyíló szemek, az életforma-átalakítás felismerése
- A motiváció
- A visszacsatolás óriási és megtermékenyítő szerepe a szerzők számára
- A kommunikáció azonnalisága és az interakció igénye
- Az innovációs spirál
- A nyomtatás ereje folyamatosan megújíttatja velünk azt, ahogyan végezzük és javítjuk a munkánkat (*David Hume*)
- Kooperatív tudástermelés és új infrastruktúra
- A lokalitásból való kiemelkedés, közös jelentések

A Usenet egyetlen – mostanra „extrémmé" váló, és mind az internettől, mind a könyvnyomtatás hőskorától megkülönböztető – jellegzetessége az üzlet radikális kiutasítása a mikrovilágból.
A Usenet sokat köszönhetett a kereskedelmi használat korlátozásának. Ha a Usenet szellemével ellentétesnek találtak egy közleményt, a hirdetés port is – mígnem egyszer csak beáramlott a Usenetre mindaz a tartalom, amely a jóval korábbi, szűk profillal induló, de aztán hamar „folklorizálódásnak" is induló, mindazonáltal sokáig zárt Arpaneten termelődött.
Az egyik Usenet-pionír, Mark Horton a kaliforniai Berkeley egyetemén mindkét hálózathoz hozzáfért, és az Arpanet-es levelezőlisták vitáit láthatóvá tette a usenetes hírcsoportok számára is. A híd az Arpanet és a Usenet között tehát viszonylag gyorsan, már 1981-ben létrejött, az úgynevezett FA-kapuk (From Arpanet) megépítésével, amelyen keresztül az ARPANET-es tartalom (elsősorban a sci-fi kedvelők és a Human-Nets listák) hirtelen láthatóvá lett a usenetesek számára. Az ifjú programfejlesztők úgy élték meg az új lehetőségek megjelenését, mint egy ismeretlen birodalom meghódítását. (Egy korai kézikönyv a „szegények Arpanet-jének" nevezte a Usenetet: számos ember, aki ugyanolyan kommunikációs lehetőségekre éhezett, mint az Arpanet, ám nem jutott lehetőséghez, itt kedvére kiélhette magát.)
A két hálózati logika találkozása robbanásszerű változásokat eredményezett, meghökkentő végeredménnyel.
A Usenet katalizálta az Arpanet-et, amelynek szigorú összekapcsolás-ellenes politikája lassan tarthatatlanná vált. Noha még tíz évre és számtalan innovációra volt szükség, ewel a „zsebforradalommal" nyílt meg az út az internet diadalmas integrációihoz és felhasználói univerzumának kiteljesedéséhez.
A Usenet-közösség számára a hozzáférés is csak ideiglenes akadály volt, sorra jöttek létre az ingyenes Cleveland Free-Nethez (CFN), a Case Western Reserve University közösségi szolgáltatásához hasonló végpontok. A CFN a hálózatra való behívásos kapcsolódás mellett számos közösségi (elsősorban jogi és politikai) információt biztosított, és helyi vitafórumot is működtetett, akinek pedig nem volt PC-je és modemje, a nyilvános könyvtári hálózat fiókjaiból jelentkezhetett be.
A Usenet 1982/83 fordulóján Amszterdamon és az ír Trinity College-on keresztül „beküszott" Európába, és mindkét irányú terjedése feltartóztathatatlannak tűnt. Szép lassan lefedte a világot, miközben a levelezőlisták és hírcsoportok száma tízezer fölé emelkedett. S noha népszerűsége és erjesztő szerepe ellenére szinte nyomtalanul „oldódott fel" a kilencvenes évek közepének hálózati és közösségi boomja nyomán, a Usenet az internettörténelem egyik fénylő csillaga marad.

- A helyi szálak elszakításával egyre nagyobb közösségi alakzatok felé orientálódás, uniformizálódó információhordozók, a világ jobb megismerése
- A vélemény- és szempontcsere transzformatív hatású, a mindennapi életnél mélyebb tapasztalatokig és tudásokig juttathat
- A hálózati csomópontok erjesztő szerepe
- A könyvműhelyek hírcsere-helyekké és tudóstalálkozók helyévé váltak, többnyelvű környezettel, „nemzetközi" ízekkel
- A hálózat a tudás és a tanulás nemzetközössége (*Commonwealth of Learning*)
- Szociális érzékenység
- A szellemi műhelyek egyszerre intellektuálisak és szociálisan érzékenyek
- Igény a hálózatból kizártak bevonására, az újak segítésére

puszta látványára is vértolulást kapó felhasználók önkéntes akciókkal és a csoportnyilvánosság erejével igyekeztek elejét venni a a kereskedelmi jellegű kommunikáció elterjedésének. A Usenetet a „profitcsinálás mocskától" őrzők képesek voltak mind a mai napig függetlenként megtartani a fórumaikat, ám menthetetlenül szigetet képeznek a fejlődést és a tömegesítést az üzelti logikával összekapcsoló internetóceánban. Abban az internetben, amely a Usenet egyik leginkább ellentmondásos mozzanatát, a női használók alacsony arányát szép lassan megszünteti, miközben szélsőségessé teszi a már a Useneten is megtapasztalt információtúltermelést... Mindenesetre érdemes elraktároznunk azt a manifesztumot, amelyet a szerzők a Usenet-polgárból hálózati polgárrá váltak jogainak érdekében formuláztak - örök tanulságul, a majdani nettörténészek és elemzők örömére.

Irodalom

Ronda & Michael Hauben Netizens: On the History and Impact of Usenet and the Internet - IEEE Computer Society, 1997
(A könyv kéziratát a szerzők hosszú ideig szabadon hozzáférhetővé tették a neten, mielőtt a végleges szöveget kialakították volna.)
A XVI. századi analógiákat Elizabeth Eisenstein monográfiájából merítik (The Printing Revolution in Early Modern Europe, Cambridge University Press, Cambridge, 1993)
A Usenet történetére ld.: Usenet History Archives
ftp: weber.ucsd.edu <usenet.hist>

Deklaráció a hálózati polgárok (netizenek) jogairól

Felismerve, hogy az együttműködésen alapuló, nem kereskedelmi jellegű folyamat eredményeként létrejött **hálózat** forradalmat jelent az emberi kommunikáció történetében, a *netizenek kommentárjai*nak kiváltása céljából bemutatjuk az alábbi, a hálózati polgárok jogairól szóló **deklarációt**. Netizennek tekintve mindenkit, aki felelősséggel viseltetik a net iránt, és törődik vele, az alábbiakat javasoljuk jogaikként elfogadni:

- Univerzális hozzáférés ingyenesen vagy alacsony áron.
- Az elektronikus véleménykifejtés szabadsága, a megtorlástól való félelem nélküli tudáscsere előmozdítása érdekében.
- Cenzúrázatlan véleménykifejtés.
- Hozzáférés a széles sávú „tartalomszóráshoz".
- Univerzális és egyenlő hozzáférés a tudáshoz és az információhoz.
- Korlátozás nélkül lehessen olvasni, postát feladni és bármilyen más módon ügyekhez hozzájárulni.
- Az elérések azonos minőségűek legyenek!
- Egyezzenek meg a hálózati kapcsolódási idők!
- A közcélok és a közösségi részvételi elv fenntartása.
- Az elképzeléseket kidolgozójuk korábbi érdemei alapján tegyük mérlegre!
- Ne legyen hivatalos szóvivő!
- Önkéntes hozzájárulás - ne legyen személyes profit a mások által szabadon átengedett tartalmakból.
- A közcélok megvédése mindazoktól, akik privát vagy pénzcsinálási célra sajátítanák ki azokat.

A **hálózat** nem szolgáltatás, hanem jog.
Csak akkor testesít meg értéket, ha közösségi és univerzális.
Önkéntes erőfeszítések védik az intellektuális és technológiai nemzetközösséget, amelyik éppen létrejövőfélben van.
Ne becsüld alá a **hálózat** és a hálózati polgárok erejét!

KIMSOFT

KimSoft '99 Szofverkereskedelmi Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Tel.: 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Nyitva tartás: hétfő–péntek 8–16[30]
VIDÉKRE CSOMAGKÜLDÉST VÁLLALUNK!

Játékprogramok

Age of Wonders (magyar kézikönyvvel)	3 990,-
AIRPORT INC (magyar kézikönyvvel)	6 990,-
Alpha Centauri / Archimedean Dynasty	6 990,-/2 990,-
ATLANTIS II.	7 990,-
Battle Zone Softkey / Battle Zone II.	2 990,-/7 990,-
Black Moon Chronicles (magyar kézikönyvvel)	5 490,-
Blood Group: Blood 2 + Mission	4 990,-
Blood 2 - The Chosen (Dobozos)	2 990,-
C & C Tiberian Sun: Firestorm	5 990,-
C & C Tiberian Sun (magy. kézik.)	5 990,-
Command & Conquer	4 990,-
Command & Conquer Gold	2 490,-
Croc 2 (magyar kézikönyvvel)	8 990,-
Croc Classic (magyar kézikönyvvel)	3 990,-
Daikatana (magyar kézikönyvvel)	3 990,-
Dark Reign/Descent 3	3 990,-/2 990,-
Disney Aladdin	3 490,-
Disney's Bug Drop	2 490,-
Disney's Bugs Bunny	7 990,-
Disney's Bugs Life Action	8 490,-
Disney Cold Shadow (Donald)	3 490,-
Disney's:Djali Bowling	2 490,-
Disney's Hokus Pokus Pink	4 990,-
Disney: The Hunchback of Notre Dame	3 490,-
Disney Jungle Games	5 990,-
Disney Jungle Pinball	2 490,-
Disney's: Slingshooter	2 490,-
Disney's: Tarzan (magyar kézikönyvvel)	7 990,-
Disney Upsy Daisy	3 490,-
Driver (Kiárusítási ár!)	5 990,-
Duke Nukem 3D,Shadow Warrior,Blood	3 490,-
Dune 2000 SE	3 990,-
Dungeon Keeper Gold	3 990,-
EARTH 2140	2 490,-
EF 2000 Evolution	4 990,-
F1 Grand Prix 3.	9 990,-
F16 Agressor (magyar kézikönyvvel)	8 990,-
F22 Air Dominance Fighter	7 990,-
Faust / Fighter Squadron	5 990,-/8 990,-
Final Fantasy VII / Final Fantasy VIII.	4 990,-/7 990,-
Flanker 2.0	9 990,-
Flight Unlimited 3. (magyar kézikönyvvel)	9 990,-
Fly! / Fly! 2K	3 990,-9 990,-
Flying Corps Gold	2 990,-
Forgotten Realms (3 játék)	2 490,-
Get Medieval (magyar)	2 995,-
Gorky 17 (magyar nyelvű)	6 990,-
Grand Theft Auto 2	3 990,-
Heavy Gear 2 / Heretic 2. Softkey	3 990,-/2 990,-
Heroes of Might & Magic 3.	8 490,-
Hold hadművelet (teljesen magyar nyelvű)	6 995,-
Hoyle Casino Collection	5 990,-
Hoyle Classic Collection (24 logikai játék)	4 990,-
Interstate '82	5 990,-
Invictus / Jack Orlando	7 990,-/1 995,-
Jagged Alliance 2 / Jazz Jack Rabbit 2	5 990,-/2 990,-
Johnny Herbert Grand Prix	2 990,-
KA52 Team Alligator	8 990,-
Klánok (teljesen magyar nyelvű)	6 990,-
Knights & Merchants (teljesen magyar nyelvű)	4 995,-
Lemmings Revolution	3 490,-
Logic Quest 3D / Lucky Luke	2 990,-/5 990,-
Might and Magic Millenium	6 990,-
MS Age of Empires / Gold	7 990,-/11 490,-
MS Age of Empires II - Age of Kings	18 990,-
MS Age of Empires II Conquerors Expansion	11 490,-
MS Close Combat 3. (Russian Front)	6 990,-
MS Close Combat 4. (Battle of the Bulge)	8 990,-
MS Combat Flight Simulator	11 490,-
MS Flight Simulator 2000	22 990,-
MS Flight Simulator 2000 Pro	30 990,-
MS Flight Simulator 98	7 990,-
MS Midtown Madness 2.0	15 990,-
MS Motocross Madness v2.0	17 490,-
MS Pandora's Box 1.0	8 990,-
MS Puzzle Collection 1.0	5 990,-
Myth II / Need For Speed 2.	3 990,-/2 990,-
Online Games (12 hálózatos és netes játék)	1 990,-
Pinball Madness 2	4 490,-
Populus: The Beginning	2 990,-
Power Slide / Prince of Persia 3D (mk)	2 490,-/9 990,-
Pro Pinball - Fantastic Journey	5 490,-
Pro Pinball 2. – Timeshock	2 990,-
Quake 2. / Rage of Mages	3 490,-/2 995,-
RayMan 2 (magyar kézikönyvvel)	3 990,-
RedNeck Rampage double	2 990,-
Rent a Hero	9 990,-
Rouge Spear Mission Pack: Urban Operations	9 990,-
SepterraCore – Legacy of the Creator	6 990,-
Settlers 3. (magyar kézikönyvvel)	4 990,-
Settlers 3. Mission CD	2 990,-
Settlers 3. Quest of The Amazons	3 990,-
Settlers 3. + Quest of The Amazons (együtt)	8 490,-
Settlers 3. Gold Pack	10 990,-
Shanghai 2nd Dynasty (Mahjong játékok)	7 990,-
SHOGO (angol)	3 990,-
Silkolene Honda Motocross GP	5 990,-
SimEarth / SimTower	2 990,-/3 490,-
SIM Mania Pack	9 990,-
SIN / South Park Rally (magyar)	2 990,-/5 490,-
Spearhead / Star Rangers	6 990,-/3 490,-
Star Trek: Starfleet Command (új!)	7 990,-
Star Trek: The Hidden Evil (új!)	8 990,-
Streetwars	8 990,-
Supreme Snowbording	8 990,-
SW Behind the Magic	8 990,-
SW Insider's Guide	8 990,-
SW Jedi Knight + Mysteries of the Sith	8 990,-
SW Shadows of the Empire	7 490,-
SW X-Wing vs. Tie Fighter	8 990,-
THIEF 2: THE METAL AGE	6 990,-
Total Annihilation (csak CD, kiárusítás)	1 490,-
Total Annihilation: Kingdoms	8 990,-
Toy Story 2.	7 990,-
UEFA Champ.Leauge 99/00	5 990,-
Ultimate Flight 4. / Ultimate Race Pro	8 490,-/5 490,-
Ultimate Strategy Archives (8 stratégiai játék)	4 490,-
Uprising 2. (Lead and Destroy)	7 490,-
Varázsmozaik (magyar kirakós logikai játék)	2 990,-
Vészhelyzet (Emergency) - magyar nyelvű	4 490,-
Vicious (3 játék együtt)	4 990,-
World League Soccer '99	7 990,-
X-COM Interceptor	3 990,-

Ismeretterjesztő CD-k

Ady Endre összes művei / Afrika	4 990,-/5 367,-
A magyar nép művészete (Malonyay)	4 990,-
A természet enciklopédiája	9 900,-
Antik irodalom /Athén-Atlanta	5 499,-/2 990,-
Autó '98-'99 (autókatalógusok)	1 990,-
Az Univerzum története	6 990,-
Biblia - Az írás (5.0-ás verzió)	4 990,-
Budapesti Állatkert /Budapest kalauz	4 990,-/5 990,-
Budapest multimédia CD-ROM	4 990,-
Cambridge Enciklopédia (magyar nyelven)	6 490,-
Compton's Encyclopedia 2000 Deluxe (2 CD)	5 490,-
A család kedvencei: A kutyák (Kossuth)	3 911,-
Dél-Amerika / Dinoszaurusz vadászat	4 990,-/8 900,-
Élőhelytípusok és társulások (Kossuth)	4 928,-
Emlősállatok (Kossuth)	3 989,-
Encyclopedia Britannica 2001 Deluxe	37 375,-
Encylopedia of U.S. Postage Stamp	4 990,-
Észak-Amerika / Európa (Kossuth Kiadó)	5 490,-/5 490,-
Európa Atlasz '99 (Woodstone)	6 160,-
Fegyvertár (Nemzeti Múzeum)	3 990,-
Fészkelő madarak Magyarországon	4 256,-
Fák és cserjék (Kossuth) / Filmlexikon	4 990,-/4 990,-
Gyógynövények Magyarországon	4 471,-
Halak, kétéltűek, hüllők	4 490,-
Honfoglalás és Államalapítás	3 989,-
Honfoglaló magyarság (Nemzeti Múzeum)	3 990,-
IBM World Book 99 Encyclopedia (Kiárusítás!)	3 990,-
Illemteszt / Interaktív állatvilág	5 990,-/2 990,-
IQ, AQ, EQ (960 intelligencia teszt feladat)	5 990,-
Irodalmi kincsestár 1. /2.	5 992,-/5 992,-
Irodalmi lexikon / József Attila CD-ROM	5 992,-/4 990,-
Magyar zenetörténeti kalauz (Akció!)	1 990,-
Magyarország Autóatlasz (Akció!)	3 990,-
Magyarország családai (Nagy Iván)	4 990,-
Magyarország gombái (Akció!)	3 989,-
Magyarország madarai	4 490,-
Magyarország növényei - Legszebb vadnövényeink	3 490,-
Magyarország nemzeti parkjai I.	3 989,-
Magyarország növényei - Fák és cserjék	4 990,-
Mikszáth Kálmán összes művei	4 990,-
Mondial '98 (magy. ny. futball VB lexikon)	4 990,-
MS Autoroute 2001 Europe	39 875,-
MS Encarta 2001 Encyclopedia Standard	12 375,-
MS Encarta 2001 World Atlas Win95	18 250,-
MS Encarta Reference Suite 2001	29 875,-
Művészeti lexikon (Woodstone)	5 990,-
Nagy képes világtörténet (Marczali Henrik)	4 990,-
NASA - Az űrkutatás története (2 CD)	4 990,-
National Geographic Maps v2.0	11 990,-
National Geographic ('80-as, '90-es évek 5 CD)	11 990,-
Növénytan / Pallas Nagy Lexikona	5 990,-/5 990,-
Pannonia (Egy római provincia története)	3 490,-
Pop Lexikon + Ajándék videó	4 990,-
Révai Nagy Lexikona I-II. (I-XXI. kötet) (Akció!)	6 490,-
Shakespeare összes művei magyarul és angolul	4 990,-
Smink mester I. / Stresszoldó	3 989,-/4 990,-
Szolfézs / Találmányok és feltalálók	5 600,-/5 900,-
Természetgyógyászat I. (Akció!)	1 990,-
Testbeszéd / Tolnai Világlexikona	4 480,-/1 990,-
Tolnai Világtörténelem	2 990,-
UFOlógia / Úton 2. (Kresz-oktató)	5 990,-/5 990,-
Utazás a csillagok között	4 928,-
Utazás a Naprendszerben 2.	4 928,-
Vadvirágok /Varázslatos emberi test	4 928,-/8 960,-
Városképek - 1900 / Verstár '98 (Akció!)	3 990,-/6 496,-
Vicctár / Virtuális Origami, 3D	3 349,-/5 990,-
II. világháború (Akció!)	4 990,-
A II. világháború története	5 490,-
Világatlasz '99 / Zenei lexikon	5 488,-/5 992,-

Oktató és mese CD-k

ABC Professzor (írás-olvasás gyerekeknek)	3 990,-
Ablak - Zsiráf / Alice csodaországban	4 490,-/1 990,-
Csizmáskandúr / Fantasztikus matekváros	5 990,-/5 990,-
Fizika felkészítő érettségire és felvételire	4 990,-
Helyesírás-gyakorló (ált. isk. 1.-4. osztály	2 449,-
Hupikék Törpikék 1. – Teletranszportörp (Akció!)	3 289,-
Játszóház / Játszóház 2.	3 990,-/4 990,-
Kémia kalauz 1./ 2.	3 989,-/4 990,-
Manó ÁBÉCÉ / Manó Élővilág	4 790,-/4 790,-
Manó Kaland / Manó Olvasás 1.	4 790,-/4 790,-
Manó Matek 1./2./3.	4 790,-/4 790,-/4 790,-
Manó Muzsika (6 - 10 éveseknek)	4 790,-
Matematika felkészítő érettségire és felvételire	4 990,-
Matematika oktató 1./2./3.	2 449,-/2 449,-/2 449,-
Micsoda sorozat elemei egyenként (Akció!)	1 990,-
Multimedia Workshop (video bemutató készítés)	3 490,-
Olvasás oktató 1. osztályosoknak	4 650,-
Seholsincs kastély / Szuperagy	5 790,-/5 490,-
Tarkabarka fizika 2.0 (6 - 8. osztályosok részére)	6 496,-
Történelem felkészítő érettségire és felvételire	4 990,-
Twist Olivér / Zöld Ödön a földgömbön	3 989,-/4 800,-

Nyelvoktató CD-k

10 nyelvű világszótár /Angol kiejtésiskola	4 990,-/1 990,-
Angol-magyar Országh nagyszótár	16 990,-
Angol-magyar, m.-a. beszélő szótár (Woodstone)	5 992,-
Angol-magyar informatikai szótár (Scriptum)	8 736,-
ClipDIC CD-k (angol beszédértés-hez)	1 990,-
EuroPlus+ Reward (1-3) (angol nyelvoktató)	24 875,-
Francia-magyar szótár	14 990,-
Játékos angol klub 1./2.	5 490,-/5 490,-
Kölyökangol 1./ 2./3.	2 990,-/2 990,-/2 990,-
Lopva Angolul 1./2./3. (Egyenként, akció!)	1 990,-
Manó Angol 1./2.	4 790,-
Manó Német 1./2.	4 790,-
MoBiDic 4.0 Professional CD angol	17 799,-
MoBiMouse 2.1 (az Acrobat-os verzióval együtt)	6 990,-
MoBiMouse 3.0 Prof. (240 000 szavas szótár)	16 800,-
MoBiMouse 3.0 német (40 000 szavas kéziszótár)	6 990,-
Német-magyar, m-n beszélő KÉPES szótár	6 990,-
Nyelvész Pakk (1 + 2 + 3 együtt) (Akció!)	4 990,-
Orosz-magyar nagyszótár + sajtónyelvi szótár	21 999,-
PIC-DIC angol-magyar képes szótár	1 990,-
Tanuljunk magyarul! (Nyugat-európai ny.) 1.	7 990,-
Tell Me More angol 1.	9 200,-
Learn to Speak English 7.0 J/C (3 CD)	12 375,-

Logitech játékvezérlők nagy választéka

Teljes árjegyzékünket és akciós ajánlatainkat keresse az Interneten:
www.kimsoft.hu

A közölt árak tartalmazzák a 12, illetve a 25% áfát! Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!